۱۴۰۲۵
کال تر ټولو ډېر
پلورل شوی
کتاب
MKhalidtakal
افغان کتابتون
Ketabton.com
توره اروپوهنه
له عاطفي/ احساساتو ناوړې ګټې اخیستنې
تخنیکونه څنګه وپېژنو؟
مایکل پیس
محمد نبي ستوری

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنورو ښکلو کتابونو لپاره زما
واتساف نمبر ته مسج وکړې

+93777111038

M Khalid Takal

هغه کتابونه چې مخکې
مو PDF کړی دی

1: ایکیکاي   10:داروپا عروج
2: هغه راهب چی خپل...
3: دعراقي سپی خاطري
4: له ناکامی یی زده کړه
5: دمطالعې اغېز
6: کرکټ دفکر لوبه
7:یتیمه ناول
8:دصوفي نړي
9:یو څو لپی فکرونه

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

توره ارواپوهنه

په اغلب گمان موږ او تاسي ټول تر ډېره دي ته لېواله يوو، چې پوه شو لوی جابران، قاتلان، غله، ظالمان، مجرمان يا په ټوله کې په غير اخلاقي، تورو او ککړو کړنو د اخته کسان کوم، چې په وړه او لويه کچه په يادو کړنو لاس پورې کوي، څنگه انسانان دي؟ ولې داسې کوي؟ لامل يې څه دی؟ موږ څنگه له يادو کسانو څخه خان وژغورو؟ دا او دې ته ورته پوښتنې تر ډېره په ارواپوهنه پورې اړه لري او د ارواپوهنې په علم کې هم د کلينيکي، ټولنيزې، سياسي او جنايي ارواپوهنو په چوکاټ کې را نغښتې. خو يوه خبره، چې نن سبا خورا ډېره مشهوره او عامه شوې هغه توره ارواپوهنه ده، دا ارواپوهنه د ارواپوهنې هغې برخې ته اشاره کوي، کومه چې د انسان منفي، ويجاړونکې او کله نا کله شومې چارې شاري. په دې برخه يا څانگه کې د ځانگړتياوو، لېوالتياوو او کړنو ارزونه او شننه شامليږي، چې په ټوله کې تورو وگړو ته دوکه، زيان او شخصي موخو ته رسېدل يکي موخه وي. کېدای شي تاسي د دغه کتاب په لوستلو له گڼو اصطلاحاتو سره مخ شئ، د بېلگې په ډول:

(c) ketabton.com: The Digital Library

منيپوليشن(لاسوهنه)، دوکه، غبن، چل، ځانځاني، نارسېزم، مکياويلېزم او سادېزم. دا موارد تول د تورې ارواپوهنې ادبيات دي، چې په ټوله کې به يې کتاب کې ولولئ څکه، چې مفصل بحثونه پرې شوي.

د اروپاوهنې دا ځانګه ياني توره اروپاوهنه د هغو وګړو ارواېي حالتونه څېړي، چې د نورو د کنترول، په نورو د واک، ظلم او نورو ته د زيان رسولو ذهني لېوالتيا لري او په دې برخه کې يې بېلابېل چلونه زده او د خپلو موخو لپاره يې وخت ناوخت کاروي. توره اروپاوهنه موږ ته دا را زده کوي، چې ځينې خلک کولای شي، چې په ډېر شعوري ډول له ځينو ارواېي کړنلارو څخه کار واخلي او له موږ څخه ډول ډول ناسمې ګټې پورته کړي په خوا کې توره اروپاوهنه دا هم څېړي، چې دا چارې او تګلارې، چې ځينې چالاکه خلک يې کاروي په خلکو، اړيکو او ټوله کې ټولنه څه بدې اغېزې شيندي.

دا چې د تورې اروپاوهنې محاوره يې اصطلاح څه ډول دود شوه خاص او څرګند علمي څه نشته؛ خو له تاريخي اړخه يې له ځينو پېښنو سره نښلولای شو. د بېلګې په ډول: په تاريخ کې وخت ناوخت د خلکو له احساساتو ناوړه ګټنه، د ارواېي ګډوډيو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېژندنه لکه سایکوپد، ځان خوښي او د ټولنې ضد شخصیتونه، د میکیاولیزم مکتب رامنځ ته کېدل، د اروايي ګډوډيو په اړوند په نړۍ کې خورې خپرنې او داسې نورې پېښې تورې ارواپوهنې ته د مخینې په توګه کارولای شو.

که څه هم داسې فکر کېږي، چې توره ارواپوهنه کې شته محتوا به د عامې اروپوهنې موضوع وي؛ خو توره ارواپوهنه هم سم لکه د زېړې اروپوهنې په څېر له معتبره علمي سرچینو څخه نه ده راوتلې او نشو کولای، چې د یادې اروپوهنې په اړوند داسې علمي مقالې او څېړنې پیدا کړو چې یاده اروپوهنه تاید کړي. که یې په لیکوالانو پسې هم چچ او غلبېل راواخلو نو ژر به په دې پوه شو، چې یاد کسان ځانګړې علمي او معتبرې څېړې او ریزومې نه لري. یا په بله مانا یاده اصطلاح په اروپوهنه کې کومه خاصه او رسمي، ځانګه او برخه نه ده پېژندل شوې او په محاوره یې شکل د اروپوهنې لهٔ زاويې نه د وګړو غیر اخلاقي، لوبوونکې او ناسمې کړنې بیانوي.

یو مورد، چې باید احتیاط ورسره وکړو هغه دا ده، چې په توره اروپوهنه کې داسې یو ذهنیت په نامستقیم ډول القا کېږي، چې نفوذ، کنترول، دوکې، لوبې او ناوړه استفاده د اروپوهنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه چاره ده حال دا چې په علمي، بنسټيزو او ريښتينو بحثونو او اروابوهنه کې دا قضاوت پوره ناسم دی. اروايپوهني ټول عمر هڅه کړې، چې په خپله ټوله اخلاقي او تاريخي ژمنتيا دا مسايل دود نه کړي، تل يې د منښتو او روغو جوړجاړيو په علمي څېړنه کې هڅې کړې او همدا يې اصلي دنده جوړېږي. خو دا هر څه، دا مانا هم نه ورکوي، چې په دې اړوند دې کتابونه نه ليکل کېږي او ژباړې دې نه کېږي، مونږ په دې اړوند په پښتو ژبه خورا کار ته اړتيا لرو. زه او د کتاب ژباړن په ياد کتاب کې په ګڼو موادو او اصطلاحاتو کې له ګڼو ستونزو سره مخ وو او دا بېخي ثابته ده، چې پښتو په ياد ډګر کې ډېرو داسې اثارو ته اړتيا لري، چې زه همدلته غواړم له ژباړن نه يوه ځانګړې مننه وکړم، چې د ده ژباړه د دې لامل شوه، چې مونږ دومره خبرې سره شريکې، پيدا کړو او ستاسو حضور ته يې وړاندې کړو علمي تاريخ له ډېرو داسې ننګونو ډک دی.

په تورہ اروابوهنه کې ګڼې ليکنې او کتابونه ليکل شوي، چې مطرح او مشهور هغه يې د ويليم کوپر د تورې اروايپوهنې رازونه کتاب، د ژاک آدامز د تورې اروايپوهنې کتاب، د ډنيل جيمز د تورې اروايپوهنې کتاب او همدا د مايکل پيس تورہ اروابوهنه کتاب چې تاسو يې لولئ دی. که څه هم د څواک ۴۸ قانونه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریا لپاره ۴۴ چتل چلونه هم د تورې اروا پوهنې اړوند کتابونه دي او د تورې اروا پوهنې محتوا وړاندې کوي؛ خو بیا یې هم نوموړې توره اروا پوهنه نه دي.

توره اروا پوهنه ډېره په تولنيزو او مينه ناکو اړيکو، سوداګرۍ، مارکيټينګ، سياست او جنګ کې کارول کېږي. زه فکر کوم، چې د يادو تولو دې ته ورته ليکنو ژباړلو ته ډېره اړتيا ده او بايد دا هڅه ستورې صاحب او نور پښتانه ژباړونکي په راتلونکې کې په پام کې ونيسي. دليل يې دا دی، چې زموږ په ټولنه کې تر بلې هرې ټولنې ډېرې داسې ظالمانه هڅې شوې او زموږ له معصومو او بېوزلو ولسونو يې په بيا بيا خلې قرباني اخيستې او لا يې اخلي.

دا وو د تورې اروا پوهنې په اړوند عمومي بحث، چې ما فکر کاوه اړين دی. اوس به راشو هغې تورې اروا پوهنې ته چې ستاسو په لاس کې ده او تاسې يې د لوستلو پرېکړه کړې. دا کتاب د امريکايي ليکوال Michael Pace اثر دی، د مايکل پيس د تورې اروا پوهنې کتاب، د تورې اروا پوهنې پر بېچلې نړۍ يوه ژوره هڅه ده. په دې کتاب کې، مايکل پيس د تورې اروا پوهنې ببلابېل اړخونه بيانوي. هر څېرکی د تورې اروا پوهنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو اړخ بیانوي او په داسې یوه تګلاره یې بیانوي، چې د عامو خلکو لپاره د پوهېدو وړ شي. پیس خپل اندونه د روښانه او ژوندیو مثالونو او مطالعو په کارولو سره وړاندې کوي، تر څو د تورې ارواپوهنې محتوا د عامو وګړو د پوهېدو لپاره آسانه کړي. په کتاب کې د تورې ارواپوهنې چارې او کارونکي رامخته کوي او هغو اصولو، تګلارو، مکرونو، تګیو او دوکو څخه پرده پورته کوي چې یاد وګړي یې کاروي، تر څو موږ ترې خبر کړي او د یادو تورو خلکو له تورو کارونو نه په امن شو. دا څرګنده ده، چې موخه یې د وګړو ژغورل دي.

مایکل پیس په کتاب کې په ټولو هغه تخنیکونو خبرې کوي، کوم چې دی یې ادعا کوي، چې توره ارواپوهنه ده. پیس کتاب په یوه ډېره جذابه سریزه پیلوي او بیا پوښتنه کوي، چې یو فوق العاده څواک شته بیا وایي پوهېږئ هغه څواک چېرته دی؟ بیا وایي دا څواک هغو کسانو سره دی، چې په ارواپوهنه پوهېږي او د خلکو زړونو ته د لارې چل یې زده دی او دا خبره د اصلي ارواپوهنې ماهیت تحریفوي، ځکه د ارواپوهنې اصلي موخه او مقصد د کړنو څېړل، مرسته، درملنه، اعتماد، وده، مثبت بدلون چې هغه هم له ټولو اخلاقي اصولو او مسلکي معیارونو سره په تعامل کې ترسره کوي. پیس د یاد کتاب په اتم څپرکي کې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهم علمي مبحث ته، چې هماغه درې اړخیز مثلث دی اشاره کوي، چې کاملا علمي او اکاډمیک بحث دی دا درې ګوني مثلث د درېیو شخصیتو کړنو ته اشاره ده چې لومړی نارسیست، دویم میکیاویست او درېیم د تولنې ضد شخصیتونو دي، چې پیس په تولنه ایمانداري را اخیستي او مفصل یې څېړلي. په کتاب کې د ځینو اشخاصو ریښتینې بېلګې هم وړاندې کوي. کتاب به یو څه ستاسو قضاوت ته هم پرېږدو او هیله کوم، چې مکمل یې ولولئ او په ورځني ژوند کې مرسته درسره وکړي.

یوه خبره، چې په سر کې مو باید سپینه کړې وای: خو اوس یې یادونه غواړم هغه د تورې اروابوهنې د عنوان ژباړه ده. کتاب په انګلیسي- ژبه په ډرک یا تیاره نوم یادېږي، په دري هم تاریک، په عربي هم الظلامي او په اردو هم ورته څه ژباړل شوی؛ خو هغه څه، چې زموږ په تولنه کې یې موږ پېژنو د تور، تورن، تورمخ، تورمخی، تور کارونه. توره ورځ، توره تیاره مفهومونه دي، چې موږ ډېر ورسره بلد او اشنا یوو، تر ډېره د تورې اروابوهنې پورتنی محتوا هم لېږدوي؛ نو له ژباړونکي سره په خوښه مو دا تیاره اروابوهنه نه توره اروابوهنه ورته غوره وبالله او که تیاره اروابوهنه یې هم وبلو کومه ستونزه نه لري، هر څوک کولای شي شخصي- مفهوم ترې واخلي او خاصه ستونزه هم نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري. ارواپوهنه همدا وايي، چې يو نوم او معنا بايد د ټولنې کلتور ته په کتو وټاکل شي نو مور همدا مناسبه وبلله، چې توره ارواپوهنه توره ارواپوهنه کړو.

وروستی خبره، چې غواړم وې کړم هغه دا ده، چې د دې کتاب لوستل ټولو هغو کسانو ته وړاندیزوم، چې د ارواپوهنې له علم سره لېوالتیا لري او غواړي د انساني اړیکو سمې لارې زده کړي.

درنښت

پوهنمل شرف الدين عظيمي

د ننګرهار پوهنتون د ارواپوهنې څانګې استاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تورې اروا‌پوهنې څو خبرې

تـوره اروا‌پوهنـه د اروا‌پـوهنې هغـه اړخ دی چـې د انسـان پـر ذهـن، چلنـد او کړنـو منفـي اغېـز غورځـولای شي، داسـې چـې کـولای شي انسـانان د يـو بـل لـهٔ عـاطفي، مينـې او محبـت څخـه ناسـمه ګټـه پورتـه کـړي او همـدا احساسـات پـهٔ پټـه د هغـوی پـر ضـد وکـاروي. تـوره اروا‌پوهنـه ډېرځلـه پـهٔ لاشـعوري توګـه د خلکـو لـهٔ لـوري کـارول کېـږي او دا چـې نجـونې او ښـځې عـاطفي انسـانان دي نـو د تـورې اروا‌پـوهنې تـر ټولـو لـوی قربانيـان همـدوی دي. پـهٔ دې اړه بـه د يـوهٔ مراجـع کيسـه درتـه بيـان کـړم، شـاوخوا ۱۸ کلنـه انجلـۍ د همداسـې يـوې کيسـې قربـاني شـوې وه هغـې بانـدې يـو هلـک مـيين و؛ نـو هـر وخـت بـه يـې بېلابېلـې عـاطفي کليمـې ورتـه کـارولې ويـل بـه يـې پرتـه لـهٔ تانـه زهٔ هېڅـوک نلـرم، تـهٔ مـې يـوازينۍ هيلـه يـې، تـهٔ مـې هـر څـهٔ يـې، انجلـۍ بـه چـې دا خـبرې واورېـدې احساساتي بـه شـوه او نـور بـه يـې خپـل هـر څـهٔ د هغـهٔ پـهٔ واک کـې ورکـړل خـو د هلـک دا خـبرې تـر جنسـي- غريـزي پـورې محـدودې وې کلـه چـې يـې خـواهش پـوره شـو بيـا نـهٔ هغـه مينـه وه او نـهٔ هغـه شـور. بـس انجلـۍ يـې پـهٔ ډول ډول منفـي فکرونـو اختـه کـړه او ان چـې دا فکرونـه پـر شـديد ژورخپګـان واوښـتل او تـر مـا يـې راورسـوله؛ نـو عمومـا تـوره اروا‌پوهنـه همداسـې عمـل کـوي چـې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو لهٔ عاطفي نه پهٔ ناسمي ګټنې سره هم د هغوی عزت اخلي او هم يې پهٔ اروايي ګډوډيو اخته کوي. تووره اروا پوهنه بل ډول هم کارول کېږي چې يو څوک پهٔ عاطفه او مينه روږدی کړي او بيا يې پهٔ يو خل پرېږدي وروسته کس حتما پهٔ اروايي ګډوډيو اخته کېدای شي.

تووره اروا پوهنه نهٔ يوازې دې برخه بلکې پهٔ اقتصاد تجارت سياست او مذهب کې پهٔ پراخه توګه کارول کېږي. زموږ هېواد کې مذهبي او سياسي رهبران خپل لارويان پهٔ بېلابېلو نارسستيکو خانګړنو او خبرو سره غولوي او چل ورسره کوي، مظاهرو او جنګ ته يې اړباسي او ناورين پرې راسخته کوي.

فرويد چې کله پوه شو چې د دهٔ پهٔ لاس ليکل شوی د هيپنوټيزم کتاب پهٔ تووره اروا پوهنه اوړي: نو کتاب ته يې اور واچاوهٔ هغه وېرېدهٔ چې ګويا د دهٔ کتاب به خلکو ته د ګټې پر ځای تاوان ورسوي او د انسان پهٔ لاس به انسان دننه لېونی کوي او بيا به خپلو موخو ته پرې رسېږي.

د تووري اروا پوهنې پهٔ نوم د نړۍ پهٔ کچه کومه ځانګړې علمي ځانګه نشته خکه نشته چې اروا پوهنه تل مثبت مسايل څېړي او تووره اروا پوهنه پر منفي مسايلو راڅرخي اګر چې د مايکل پيس

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـوره اروابوهنـه بـه د خلکـو د ژغورلـو لپـاره ليکـل شـوې وي؛ خـو د دې اروابـوهنې لـۀ تـورو تگـلارو څخـه ناسمه گټـه هـم اخيسـتل کېدای شي چې هيلـه ده لوسـتونکي يـې يـوازې د ځـان خبرونـې او ژغـورنې پـۀ پـار ولـولي او تگـلارې يـې د عـاطفي امنيـت لپـاره وکاروي.

د تـورې اروابـوهنې پـۀ نـوم کتـاب چـې د ښـاغلي نبـي سـتوري لـۀ لـوري پښـتو تـه ژبـاړل شـوی د پښـتو اروابـوهنې پـۀ تـاريخ کـې يـو شـهکار دی پـۀ دې سره بـه پښـتانه انسـانان د تـورې اروابـوهنې لـۀ نـاوړه اغېـزو څخـه خبر شي او وبـه کـولای شي چـې پـۀ شـعوري او لاشـعوري توگـه پـه تـوره اروابوهنـه کـې کارېـدونکو تگـلارو مخنيـوی وکړي او اغېزې يې لۀ منځه يوسي.

درنښت

عبدالجليل امرخېل

اروابوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې خبرې

له ښاغلي استاد شرف الدین عظیمي سره مې د دغه کتاب په اړه خبرې کولې ورته ومې ویل استاد محترم کله چې ما دا کتاب ولوست داسې انګېرم چې زموږ د اوسنۍ ټولنې نوي سلنه خلک له دغو مسایلو سره مخ دي. استاد راغبرګه کړه، نوي سلنه نه، بلکې ۹۵سلنه خلک په ورځني ژوند کې له دغو مسایلو سره لاس و ګرېوان او کړېږي.

په پښتو کې د نورو په تول تللو خبرو ترخنګ یوه دا ده چې «مه دومره خوږېږه، چې څوک دې ښوی تېر کړي او مه دومره ترېخېږه، چې څوک نفرت درنه وکړي یا دې لرې وغورځوي».

پورتنۍ خبرې بې څه نه دي دا تول د پښتني ټولنې د ژوند تجربې او واقعیتونه دي، چې خلک په ورځني ژوند کې ورسره مخ شوي. خواره خلک د نورو د مغرضو احساساتو په لیدو څنګه خپل کنټرول له لاسه ورکوي؟ ایا په هر چا خوش‌باوري پکار ده؟ هر انسان نیک کېدای شي؟

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په توره اروابوهنه کې تر ډېره هغه خلک ژر تارگیتېږي، چې خواږه وي، په هر چا ژر باور کوي، هر چاته د ښه او خواخوږي انسان په سترگه گوري. اړینه نه ده، چې دومره دې خواږه یا ترخه شو، چې تعدل له منځه لاړ شي، کله چې په هر څه کې تعدل له منځه لاړ شي؛ نو هغه د بې نظمۍ او خرابۍ خواته روان وي.

که په چا پوه شو، چې زموږ له ښه چلند، احساساتو، خواخوږي او همدردۍ ناسمه او ناوړه گټه اخلي؛ خو نادیده یې نیسو او د مخنیوي لپاره یې څه نه کوو؛ نو په دې وخت کې زموږ سالمولالی تر پوښتنې لاندې راځي، پخپل لاس عاطفه او احساسات د تباهۍ کندې ته ټېل وهو او کنټرول یې د بل چا په لاس کې ورکوو. یو مشهور دام چې ډېرۍ وخت قرباني پکې نښلي دا دی، چې د ناوړه گټه اخیستونکي په ظاهره احساساتو او چلند ژر باور کوي. فریب او د تورې اروابوهنې ورته تخنیکونه هغه قوي څواک دی، چې پر قرباني د اغېزې یا کنټرول لپاره کارول کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په توره ارواپوهنه کې د هغو تخنیکونو په اړه خبرې شوې، چې ناوړه ګټه اخیستونکي ورنه د نورو د عواطفو او احساساتو د کنټرول لپاره ورنه کار اخلي. په توره ارواپوهنه کې په دغو تخنیکونو او مېتودونو ځکه بحثونه شوی، چې خلک ناوړه ګټه اخیستونکي او د هغوی شومې موخې وپېژني، څان ترې خبر کړي، تر څو د دغو ناوړه خلکو په لومه کې ګېر نه شي او ځان ترې وژغوري. همدا راز په کتاب کې د هرې موضوع د لانبه پوهاوي په پار په هر اړوند څپرکي کې ځینې تاریخي کیسې او بېلګې هم وړاندې شوې. په وروستي څپرکي کې په جلا ډول د هرې موضوع لپاره بیا ځینې تکراري بېلګې وړاندې شوې وې، چې د نه تکرار په پار اړتیا نه وه، چې بیا ځلې راوړل شي. د کتاب د ارزښت او ژباړې په برخه کې به دا ووایم، چې د نورو پرمختللو ژبو په پرتله په پښتو کې په علمي او تخصصي- برخه کې ډېر کمې احساسېږي، حتی ما او استاد عظیمي صاحب په دې ډېرې خبرې وکړې، چې دغه کتاب ته به کوم نوم ورټاکو. توره ارواپوهنه ورته ووایو؟ تیاره ارواپوهنه؟ د ارواپوهنې تور اړخ؟ د ارواپوهنې منحرف اړخ او... ؟ ځکه دا کتاب اصلا (دارک سایکالوژي) ده. وروسته دې پایلې ته ورسېدلو چې د دې کتاب لپاره د تورې ارواپوهنې نوم مناسب دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه دې معلـومبرې، چـې مـوږ د نويـو نومونـو او علمـي اصـطلاحاتو له تشې سره ځومره مخ يوو.

د ژبـې د بـډاينې يـو غـوره لاره لـه نـورو ژبـو د ګټـورو مطـالبو او معلومـاتو ژبـاړه ده. زمـا پـه انـد غـوره بـه دا وي، چـې ژبـاړه، تحقيـق او يـا پـه هـره علمـي برخـه کـې کـار کـوو شـعوري، اغېزنـاک، باکيفيتـه او ګټـور کـار وکـړو، نـه داسـې چـې پـه راتلـونکې کـې پـه دېـر برخـه کـې شـوي کـار تـه مـوږ او راتلـونکې نسـل يـوازې د وخـت د ضايع په سترګه ورته وګوري.

د يـادونې ده، چـې محـترم اسـتاد عظيمـي زمـا پـه دغـه ژبـاړه مفصـلې او غـوره معلومـاتي خـبرې کـړې، چـې تاسـو تـه بـه د تـورې اروا‌پـوهنې لـه اصـلي خـبرې سره اشـنا کـړي همـدا راز لـه ښـاغلي استاد عظيمي ځانګړې مننـه کـوم، چـې تـل يـې زمـوږ پوښـتنو تـه پـه سړه سينه ځواب ويلی او زغملي يې يوو.

بلخـوا لـه اروا‌پـوه عبـدالجليل امرخيـل صـاحب څخـه مننـه، چـې د کتـاب د موضـوع پـه اړه يـې ګټـورې خـبرې او سريـزه ليکلـې. د دې ترڅنـګ لـه نظـري خپرنـدويې مننـه، چـې د داسـې ګټـورو کتـابونو چـاپ تـه اوږه ورکـوي او پـه علمـي برخـه کـې د ټـولنې د اذهانو بيداری ته کار کوي؛ نور دا تاسو او دا کتاب.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنښت

محمدنبي ستوری

M Khalid Takal

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکلړ

سریزه 24

توره ارواپوهنه څه ده؟ 24

ولې باید په توره اروپوهنه پوه شو؟ 27

ډېر خواک، ډېر مسوولیت 28

لومړی څپرکی 29

په پټه توګه له عاطفي ناوړه ګټه 29

له عاطفي د ناوړه ګټې اخیستنې تخنیکونه 35

عاطفي بم اورونه/ بمباري 35

د پیاوړي کولو/ پیاوړتیا تخنیک 38

له واقعیته انکار 41

دویم څپرکی 43

د هڅونې تور اړخ 43

منفي هڅونه 44

د منفي هڅونکو اصلي انګېزه څه ده؟ 45

څوک د منفي هڅونې له تخنیکونو کار اخلي؟ 47

د منفي هڅونې تخنیکونه 48

د دام غوړولو چل (اوږد مهاله دوکه بازي) 49

تدریجي پنه 51

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعي موخو پتول........ 53
سمتي پوښتني........ 54
د رواني حالاتو د لېږد قانون........ 55
درېیم څپرکی........ 58
نامحسوسه ذهني کنټرول........ 58
په نامحسوسه دول د ذهن کنټرولولو تخنیکونه........ 61
متزلزل کسان په دام کې ګیرول........ 61
د انتخابونو محدودول........ 63
رسنی او د ذهن د کنټرول برخه کې اوربدل........ 66
څلورم څپرکی........ 70
رواني لوبې یا چلونه........ 70
په رواني لوبو کې پټه هڅونه........ 72
د رواني لوبو لیست........ 75
د ګوابښ لوبه........ 75
ناوړه کټه اخیستونکي څه دول ګواښونه کوي؟........ 79
د پېلوالي ګواښ........ 80
نه کتونکي لوبه........ 84
پنځم څپرکی........ 87
فریب/ چل........ 87

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فریب مختلف ارخونه 89
غولوونکي مباحث 91
غولوونکي تخنیکونه 96
شپږم څپرکی 102
هیپنوتیزم 102
د هیپنوتیزم تخنیکونه 103
غیرکلامي وراندیز 104
ځېل شوي قربانیان 109
د عصبي ژبپوهنې پروګرامونه(NLP) 112
بیا پروګرام جوړونه (Reframing) 113
راتلونکی سفر 114
اووم څپرکی 116
مغزمینځنه 116
د مغز مینځلو ساحې 118
د مغز مینځلو بهیر/ پروسه 122
د مغزمینځنې اغېزې 129
اتم څپرکی 132
درې ګونې تیارې/ مثلث 132
ماکیاولیزم 133

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تولنې ضد شخص/ جامعه ستيز....................135

نرگسيت/ پرخان مينپدل....................136

درې گونې تياري چېرته رامنځته کېږي؟....................137

ماکياولي کړنې....................138

د تولنې ضد شخص/ جامعه ستيز اقدامات او کړنې....................141

د نرگسيت/ پرخان مينتيا پر بنسټ کړنې....................145

مردم ازاري/ ساديزم....................147

نهم څپرکی....................148

په توره ارواپوهنه کې لالچ....................148

په توره ارواپوهنه کې د لالچ کارول....................151

د لالچ تخنيک کارول ناوړه کار دی؟....................153

د لالچ د پيل تکی....................156

د لالچ تخنيکونه....................157

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

توره اروابوهنه څه ده؟

دېر خله مو اورېدلي، چې دانايي توانايي ده؛ نو که پوهه ورتيا او توان وي له اروابوهنې څخه پوهاوی يو زبردست او قوي

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

توان او ځواک دی. ارواپوهنه چې د انسان ذهني جوړښت او رفتار تر مطالعې لاندې نیسي- د انسانانو د پېژندلو لپاره یوه مهمه موضوع ده.

ارواپوهنه د هر څه زېربنا او بنسټ دی، له تبلیغاتي مسایلو نیولې تر مالي، له جرم و جنایت نیولې تر مذهب، له مینې تر نفرته او... .

څوک چې د ارواپوهنې په علم پوه شي هغه پر نورو د نفوذ او اغېز اصلي کیلي او لاره پیدا کړه، داسې کیلي او لاره چې هر څوک ورته لاسرسی نه لري.

د ارواپوهنې علم زده کول؛ د بشریت د پېچلو اسرارو او رازونو ته لاسرسی پیدا کول اسانه کار نه دی، د ارواپوهنې علم او پوهه په زرګونه کتابونو او مجلو کې نغاړل شوي مسایل دي. د دې ترڅنګ بله مهمه خبره دا ده، چې ځینې یې ګټور او غیر ګټور دي چې د دې بېلول هم مهم کار دی.

خو ستاسو لپاره زېری دا دی، چې هغه مهم ټکي او اصول چې د ارواپوهنې په برخه کې ضرور دي اوس به یې تاسو په دغه کتاب کې ولولئ. دا ارزښتمن مسایل که په ژوند کې پلي کړئ ډېره ګټه به درته وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه کتاب چې اوس ستاسو په لاس کې دی د پټې نړۍ په اړه به ډېر څه درته څرګند کړي. چې په دغه تړاو ډېر کم خلک پوهېږي.

په دغه کتاب کې چې کومې لارې چارې، تخنیکونه او مسایل په ګوته شوي په تاریخ کې د اغېزناکو خلکو دي.

تاسو اوس د انسانانو او د دوی سپړونکو په تاریخ کې د خورا پیچلي ذهنونو نړۍ ته د ننوتلو ټکټ لرئ؛ هغه خلک چې په خپلو فکري نوښتونو سره لوی بدلونونه راوړي

دا کتاب یوازې تاسو ته د اروا‌پوهنې پټ او اسراري پوه نه درکوي، بلکې د هغوی د تشخیص، پېژندنې او تښتې لپاره تخنیکونه درښیي.

په دغه کتاب کې د موضوعاتو په تړاو مثالونه هم وړاندې شوي، تر څو تاسو په اسانۍ سره پرې پوه شئ.

CS CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې باید په توره ارواپوهنه پوه شو؟

د تورې ارواپوهنې تخنیکونه اوسمهال په ټوله نړۍ کې استفاده کېږي، ښايي دا واقعیت تاسو ته د منلو نه وي، خو نه شو کولی چې دغه واقعیت ته تغیر ورکړو.

نو په همدې اساس یو انتخاب لرئ؛ یا د تورې ارواپوهنې زده کړه نادیده ونیسئ او پر ځان خطر ومنئ، تر څو عاطفي قرباني شئ یا د وضعیت یا شرایطو کنټرول په لاس کې واخلئ تر څو ستاسو او له خپلوانو مو د احساساتو په برخه کې سوءاستفاده ونه شي.

د تورې ارواپوهنې زده کړه یوازې دفاعي اقدام نه دی، بلکې داسې څه پکې شته، چې تاسو کولی شئ د هغو په مرسته د استفاده کوونکو په دام کې ونه نښلئ او په شخصي- ژوند او بوختیا کې زبردست پرمختګونه درپه برخه کړي. هیله ده چې زموږ هدف مو اخیستی وي. اړینه نه ده چې موږ دې د دغو تخنیکونو په زده کولو سره دې په ټولنې ضد شخص بدل شو. خو د دې په مرسته کولی شو چې هیلو او اهدافو ته د رسېدو په برخه کې خنډونه او ستونزې له منځه یوسو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر څواک، ډېر مسوولیت

د دغـه کتـاب اسـتفاده کـول ستاسـو پـورې اړه لـري. د دغـو تخنیکونـو او هنرونـو پـه واسـطه کـولی شـئ، چـې څـه ډول لـه ستونزو سره مبارزه وکـړئ او لـه بلـې خـوا هغـه مثالونـه او نظریـې چـې مـوږ راوړې مرسـته درسره کـوي تـر څـو د ځـان سـاتنې لپاره ورنه ښه او په اسانی ګټه واخلئ.

دغـه مسـایل ستاسـو د روح او روان د کمـزورۍ کولـو پـه پـار نـه دي لیکـل شـوي کله چې لـه دغـه علمـه بـرخمن شـئ هېڅکلـه بـه بیـا تېر ته ونـه ګرځـئ، زه بیا هـم یادونـه کـوم، چې څومره چې ستاسو د فهـم او پـوهې کچـه پـه دې برخـه کـې لـوړه شي همـدومره مـو مسوولیت هم لوړېږي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی څپرکی

په پټه توګه له عاطفي ناوړه ګټه

ناوړه پټه عاطفي ګټه اخيستل څه دي؟

دا چې د دې کتاب لومړی فصل د «ناوړه پټه عاطفي ګټه اخيستل» يا CEM باندې پيل شوی دی، تصادفي خبره نه ده .

د تورې ارواپوهنې په زياترو تخنيکونو کې له دې چلونو څخه بېلابېلې ګټې اخيستل کېږي. د تورې ارواپوهنې نورې د بېلابېلو شکلونو په اړه خبرتيا به تاسو ته ډېر ژر دا ورتيا درکړي

چې د CEM (covert emotional manipulation) يا پټه احساساتي لاسوهنې، له نښو سره له مخامخ کېدو سمدلاسه هغه تشخيص کړئ .

په حقيقت کې، د تورې اروا پوهنې پېچلې نړۍ ته د ننوتو لومړنی اساسي ګام د CEM نښو باندې بشپړ تسلط ګڼل کېږي.

ناوړه پټه ګټه اخيستل، د نورو پر افکارو او نظرياتو باندې د بشپړ تسلط هڅه ده. دا چاره په داسې ظرافت او باريک بينی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره تـرسره کېـږي چـې د نظـروړ کـس لپـاره اصـلاً دا شـک او گمان نه پیدا کېږي چې له ده څخه ناوړه گټه اخیستل کېږي .

د دغـو تخنیکونـو د جوړونکیـو دریبـو کلیمـو برخـه برخـه خپـل او ارزول، د دغـو چلونـو د جوړښـت د لـومړنی مرحلـې پـه وړانـدې د مقابلې بنسټیز اقدام دی.

پنهان کـاري یـا د یـو څـه پټـول هغـه مېتـود دی، چـې سوءاستفاده کـونکی یکـې خپـل اهـداف او د واقعـي اقداماتو یـا کـارونو ماهیـت پټوي.

خـو تـولې عـاطفي تبرایسـتني او د هغـوی منفـي تـاثیرات نـه شي کولی چې د دغه مېتود تر عنوان لاندې راشي. مگر بیا هم باید پنهان کـاري یـا پټوکړنـو تـه پـه کمـه ونـه گـورو، څکـه هغـه کسـان چـې د دوی لـه عـاطفي او احساسـاتو څخـه نـاوړه گټـه اخیسـتل کېږي یا شوې، دوی پـه دې موضـوع تـر ډېـره پـوه نـه دي حتـی نـه شي کولی چې د اصلي کس د انگېزې په اړه تصور وکړي.

پـه همـدې اسـاس پـه پټـه توگـه لـه عـاطفي نـاوړه گټـه اخیسـتنه (CEM) پـه تـوره ارواپوهنـه کـې د مخفـي بـم پـه معنـا ده، چـې تـر پېښې مخکې یې پېژندنه او خنثی کول اسانه کار نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مختلفو حالاتو کې د خلکو چلند او د هر وګړي باور او د ارادې قدرت ښيني داسې تکي دي چې د احساساتي غولوونکو له تېزبينو سترګو څخه پټ نه پاتې کېږي.

په اخر کې د معما وروستی ښېرنې ته خو، يعنې د ناوړه ګټې اخيستنې مسلې ته.

اغېزمنتيا او ناوړه ګټه اخيستل دا دواړه جلا مسلې دي؛ خو ډېر کم کسان يې په باريکي پوهېږي.

دا دواړه پخپل منځ کې هېڅ ورته والی نه لري. ناوړه ګټه اخيستل پټ چل ول لري، چې په هغه کې مقابل لوری پر خان هېڅ خبر نه وي.

هغه کس چې د ناوړه ګټه اخيستنې چاره ترسره کوي او هغه کس چې تاسو هڅوي يا انګېزه درکوي دا دوه جلا فکتورونه دي او په لويه کې ستر توپير لري.

هغه کس چې تاسو ته د هڅولو لپاره راغلی له خان سره وايي «زه غواړم چې له تاسره مرسته وکړم، تر څو داسې تصميمونه ونيسې، چې زبردستې پايلې ولري».

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو ناوړه ګټه اخیستونکی بیا له ځان سره داسې وایي «زه غواړم چې په غیرمستقیم ډول زما په لاس کې ولوېږي، تر څو داسې کار وکړې چې زما په ګټه وي».

په همدې اساس په پټه هڅونه یا انګېزه پوهېدل له تاسو سره مرسته کوي، چې ستاسو له عاطفي ناوړه ګټه اخیستونکی او اغېزناک کس وپېژني.

اوس په تو له کې په پټه له عاطفي د ناوړه ګټه اخیستونکي تر څنګ پر دې پوه شوئ، چې د اغېزناکو او له عاطفي د ناوړه ګټې اخیستونکو ترمنځ توپیر څه دی او پر دې به پوه شو چې له عاطفي د ناوړه ګټې اخیستونکي ځانګړنې څه دي او په کومو ځایونو کې انسانان ډېر ورسره مخ کېږي.

له عواطفو ناوړه ګټه اخیستل چېرې رامنځته کېږي او ولې کوي؟

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تولـه کـې لـه عـاطفي د نـاوړه ګـټـې اخيـسـتنې رامنځتـه کېـدو سـناريوګاني څلـور دي. يـا پـه بـل عبـارت پـه مسـلکي، شخصـي- عاطفي/ احساساتي او کورني ژوند کې رامنځته کېږي.

په دې کـې لـه احساسـاتو او عواطفـو د نـاوړه ګټـه اخيسـتلو سـناريو ډېـره عامـه او خطرناکـه ده. د يـادونې ده، چـې د دغـو سـناريو ترخنګ کېدای شي نور خايونه هـم وي. خـو کـه چېرتـه انسـان پـه بنسـتيز او عملـي ډول لـه دغـو تخنيکونـو او چلونـو سره بلـد شي بيـا هر ځای کولی شي چې له دغه زيان ځان وساتي.

همـدا راز پـه (CEM) کـې داسـې تخنيکونـه او چلونـه نـور هـم شـته چـې ډېـر ګټـور دي. ځکـه هـر کـس پـه خپلـه طريقـه او لاره د نـورو احساساتو کې د لاسوهنې لپاره هغه طريقې کاروي.

دا چـې تاسـو وکـولی شـئ د CEM تيـوري پـه حقيقـي ډول پوهـه شئ او پخپل ژونـد کـې يـې وپېژنـدلی شـئ؛ نـو بايـد دغـه مفهـوم پـه سمه توګه درک او وپېژندل شي.

مـثلا پـه احسـاسي اړيکـه کـې؛ کـه پـه يـوه کنټرولـونکې/ خـارونکې مېـرمن خپـل خاونـد پـوه شي، چـې مېـرمن يـې پـه ښـکاره ډول هڅـه کـوي هغـه کنټـرول کـړي، پـه تـدريجي ډول خاونـد د خپګـان حالت تـه ځـي او هڅـه کـوي چـې لـه موجـوده شرايطـو راووځـي. نـو لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدې کبله ډېرې ځارونکې مېرمنې هڅه کوي دغه چاره په دېره پټه او مخفي توګه ترسره کړي. په همدې ډول خاوند چې له خپلې مېرمنې سره عاطفي او احساسي اړيکه لري په ناخبرۍ د عاطفي ناوړه ګټې اخيستونکي قرباني کېږي. دا مسله کولی شي چې کنترولونکی يا ناوړه ګټه اخيستونکی پر دې قادر کړي، چې د خپلې خبرې او واک چلولو لپاره پرته له دې وېرې چې د ژوند ملګری له لاسه ورکوي دوام ورکوي او دا چاره پراخوي.

هغه څوک چې موږ يې ملګري يادوو بنايي ځينې هدف ته د رسېدو لپاره له همدغې لارې (CEM) تخنيک او چل کار واخلي.

همدا شان له پټې عاطفي د ناوړه ګټې اخيستنې بل ځای کاري او کورنی چاپېريال دی. کولی شي چې په دغو دوو ځايونو کې هم په شديد ډول له پټې عاطفي ناوړه ګټه اخيستنه رامنځته شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له عاطفي د ناوړه ګټې اخيستنې تخنيکونه

تاسو اوس په دې په بنسټيز ډول پوه سواست، چې له عاطفي ناوړه ګټه اخيستنه څه ده او په کومو ځايونو کې ورسره مخ کېږئ. خو هغه تخنيکونه چې ناوړه ګټه اخيستونکي يې کاروي تر څو تاسو کنټرول کړي غواړو تاسو ته يې واضح کړو.

له عاطفي د ناوړه ګټه اخيستونکي اصلي هدف دا وي، چې دوی د پېژندنې وړ نه شي يعنې څوک پرې پوه نه شي چې دی ناوړه ګټه اخيستونکی دی. اوس راځو په همدې تخنيکونو تفصيلي خبرې کوو.

عاطفي بم اورونه/ بمباري

عاطفي بمباري هغه تخنيک دی چې ناوړه ګټه اخيستونکی له قرباني سره په لومړي ځل تعامل بسودلو کې کاروي. دا قرباني ته دا احساس ورکوي، چې له ده سره شديده خواخوږي بنيي، دی فکر کوي چې که يې د زيان نيت درلودی او يا يې ناوړه ګټه اخيستی نو بيا يې ولې په لومړيو کې دومره مثبت تعامل او خواخوږي بسودله؟ د دې پوښتنې ځواب ډېر ساده دی، هغه دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د خپلو اهدافو لپاره يې د احساساتو او خواخوږۍ څرګندولو اکټ کړی.

د عاطفي بمبارۍ تيوري داسې پرمخ وړله کېږي، چې ناوړه ګټه اخيستونکی د قرباني په وړاندې داسې احساسات څرګندوي چې د هغه زړه يې ومني، بالاخره قرباني د ناوړه ګټه اخيستونکي پر وړاندې عاطفي کېږي، هر څه ته يې د باور او سم کار په سترګه ګوري.

قرباني په داسې وضعيت کې قرار لري، چې د ناهيلۍ، پوازيتوب او نه مرستې پېټي ورپه غاړه وي، ناوړه ګټه اخيستونکی په همدې وخت کې له ده سره شديده خواخوږي او مينه ښيي، هغه ته لاس ورکوي ځکه ناوړه ګټه اخيستونکی پوهېږي چې قرباني په اوس وخت کې د زياتو احساساتو منلو ته تيار دی په همدې حال کې ناوړه ګټه اخيستونکی د قرباني اړتياوو ته ګوري او د هغه مطابق مثبت احساسات ورته څرګندوي.

په دغه تخنيک کې د (CEM) په تړاو دوه مهمې خبرې زده کوو: لومړی دا چې په بشپړ ډول د (CEM) پټ ماهيت ښکاره کېږي، فکر وکړئ د اړيکو جوړولو په لومړيو کې که انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

عـاطفي بمباري تـه پـه منفـي سترګه وګـوري خـو بېرتـه پـه عـين حال کې لـه ځان سره وايي «اممم، دغـه کس واقعا زما لپاره ښه و او د ښـه احساس لامـل مـي شـو». د وخـت پـه تېرېـدو د ده پـه اړه ټول منفي مسايل لـه پامـه غورځـوي او داسـې نـه انګېـري چـې ګواکې د ده له عواطفو او احساساتو دی ناوړه ګټه پورته کوي.

پـه دغـه کتـاب کـې دا پـه ډاګـه شـوې، چـې څنګـه هغـه عـاطفي بمباران وپېژنـو چـې ځـان يـې د خواخـوږی، مينـې او مثبـت اوسـېدو په دورغجنه جامه کې نغښتی، تـر څـو زمـوږ پـر عـاطفي لاسبري او ناوړه ګټه ورنه واخلي.

دويمـه مهمـه خـبره دا ده، چـې د هـر کـس د (CEM) کچـه يـا درجـه بنـدي د هغـه کـس پـورې اړه لـري. نـاوړه ګټـه اخيسـتونکي پخپـل ژونـد کـې لـه بېلابېلـو خلکـو سره مخـامخ شـوي او پـه دې برخـه کـې خـورا تجربـه لـري او لـه هـرې نـاوړه ګټـې اخيسـتنې يـې بلا تجربې ترلاسه کړې؛ نـو دوی وخـت او وضـعيت تـه پـه کتـو لـه هماغـه تخنيـک ګټـه اخلـي چـې د شـخص پـر وړانـدې اغېزنـاک او مهم وي.

هـر کـس د خواخـوږی د رفتـار او چلنـد پـر وړانـدې متفـاوت غبرګونونـه ښـيي. مـثلا د ځينـو کسـانو پـر وړانـدې د هغـه سـتاينه پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی کې ډېر تغيرات راوستلی شي. که څوک د (CEM) په تخينکونو ځان سم پوه نه کړي او عاطفي بمباري تخنيک ته لاس واچوي تر ډېره بنه نتيجه نه ورکوي ځکه دا مسله د قرباني پېژندلو په برخه کې خورا پوهاوي او ځيرکتيا ته اړتيا لري.

خو ځينې ناوړه ګټه اخيستونکي بيا خورا ماهر خلک دي لکه څنګه چې يو ډاکتر د ناروغ حالاتو او وضعيت ته په کتو د درملو انتخاب کوي همداسې ناوړه ګټه اخيستونکي هم د قرباني پر وړاندې په تخنيکونو کې غوره انتخاب کوي تر څو د ده تر کنټرول لاندې راشي.

د پياوړي کولو/ پياوړتيا تخنيک

د مثبت غبرګون پياوړتيا تخنيک تر ډېره د عاطفي بمبارۍ تخنيک تعقيبوي په دغه تخنيک کې قرباني پر ځان خبر نه وي خو له عاطفې يې ناوړه ګټه اخيستله کېږي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په عاطفي بمباری تخنیک کې د اړیکو جوړولو او تعامل په لومړیو ورځو کې شدید احساسات، خواخوږي او بې قید و شرطه د ناوړه ګټه اخیستونکي لخوا قرباني ته ځرګندېږي. له دغه هدف دا وي، چې د راتلونکي لپاره د قرباني دفاعي حالت له منځه یوسي، باور یې لاس ته راوړي، پراختیا ورکړي او داسې یوه اړیکه جوړه کړي چې تعامل رامنځته کړي.

تر دې پراو وروسته د مثبت غبرګون پیاوړتیا تخنیک دی. دا د رفتار او چلند تخنیک دی په دې برخه کې ناوړه ګټه اخیستونکی هیڅ بې قید و شرطه کار یا عمل د قرباني پر وړاندې نه ترسره کوي، بلکې تر څو چې قرباني د ده د خوښې کار ترسره نه کړي تر هغو دی هیڅ کار نه کوي.

تر دې وروسته د پیش بیني وړ مثبت غبرګون پیاوړتیا سیستم پر ځای د نامنظمه مثبت غبرګون پیاوړتیا رامینځته کېږي.

IPR (intermittent positive reinforcement) یا پرله پسې مثبت پیاوړتیا غبرګون هغه تخنیک ته ویل کېږي چې ناوړه ګټه اخیستونکی د مثبت غبرګون له وسایلو حتی د مطلوب رفتار له ځرګندولو ډډه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مثلا که ناوړه گټه اخیستونکی وغواړي چې قرباني دې د یو څه اخیستلو وړاندیز ورته وکړي او هغه دې ترسره هم کړي، ناوړه گټه اخیستونکی ځینې وخت یوازې د یوه مثبت احساس په غبرگون سره د هغه بدله ور ادا کوي.

دغه د وړاندوینې نه وړ کار د دې لامل کېږي، چې قرباني بیا ځلي د ناوړه گټه اخیستونکي پر وړاندې توجه ډېروي او د هغه هر کار ته په سمه سترگه گوري.

قرباني په دې وخت کې غواړي چې په هر ډول کېږي باید د ناوړه گټه اخیستونکي پر وړاندې مثبت غبرگون وښیي. په دې پړاو کې ناوړه استفاده کونکی د قرباني رفتار هغه لور ته تمایلوي چې دی یې لېوالتیا لري.

په ترتیب سره له دغو تخنیکونو کار اخیستل کېږي تر څو ناوړه گټه اخیستونکی هغه څه ترلاسه کړي چې غواړي یې. تر دې وروسته د (CEM) په برخه کې یو بل تخنیک دی چې له واقعیته انکار په نامه دی په دغه تخنیک کې د قرباني د احساساتو پر ځای پر ذهن غلبه کېږي چې په وروستي پړاو کې د قرباني احساسات نابود او ورک کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له واقعیته انکار

د رواني سلامتیا د احساس له لاسه ورکول یوه تر ټولو خطرناکو تجربو څخه ده چې انسان ښایي له هغې سره مخامخ شي. که چېرې دغه پېښه انسان ته د رواني ناروغۍ له کبله رامنځته شوې وي، که هغه ورسره وشي څه ناڅه بېرته عادي حالت ته راګرځېدلی شي؛ خو په داسې ډول چې د ناوړه ګټه اخیستونکي لخوا هغه ته تلقین شوې وي، بیا دا ډېره بوږنوونکې ده، انسان نهایت ورسره ناراحته کېږي د دغه تخنیک اصلي کار دا وي، چې ناوړه ګټه اخیستونکی د انسان روان ته قوي ټکان ورکړي. په دغه تخنیک کې بله مهمه مسله دا ده، چې په تدریجي ډول ناوړه ګټه اخیستونکی غواړي چې خپل هدف ته ورسېږي، ځکه په لومړي ځل نه شي کولی چې هغه تا د ځان تابع کړي. نو دی هڅه کوي چې په ورو او تدریجي ډول ښه پایله ترلاسه کړي.

دغه احساس څنګه له منځه ورل کېږي؟ اصلا دا په لومړیو کې په کوچنیو مسایلو کې ترسره کېږي. ناوړه ګټه اخیستونکی مختلف ځایونه او موقعیتونه رامنځته کوي چې په هغه کې د قرباني د حافظې یا یادولو ځواک او قدرت تر پوښتنې لاندې راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوړه ګټه اخیستونکی تل دا ډاډ ترلاسه کوي څه چې د ده په ذهن کې دي هماغه اصلي تصویر دی. پر ځان د باور له منځه تللو په بهیر کې ناوړه ګټه اخیستونکی دوه هدفونه لري. لومړی قرباني ته ډېر په یاد نه ورځي چې ما پر ځان ډېر باور درلود یا مې قوي درک درلود او دویم هدف یې دا وي چې پر ناوړه ګټه اخیستونکي باور وکړي. دغه ټکي ته پاملرنه ډېره اړینه ده، ځکه په لومړیو کې موږ هېڅ په لویه سترګه نه ورته ګورو، د ناوړه ګټه اخیستونکي حافظه ورته غوره ښکاري او حتی قرباني مننه ورنه کوي، چې زه په ژوند کې داسې یو خوک لرم چې ماته مې خپل خاطرات او یادونه رایادوي.

د وخت په تېرېدو ناوړه ګټه اخیستونکی داسې مسایل رامنځته کوي چې قرباني سخت تر پوښتنې لاندې راولي. هغه لومړني وختونه چې تر نظر یې هېڅ نه ورتله همداسې جریان پیدا کوي تر څو بالاخره داسې مرحلې ته ورسېږي چې قرباني پر ځان د باور لرلو قدرت او ځواک بېخي له لاسه ورکوي. د دغه بهیر خطرناک عنصر دا دی، چې قرباني خپل ذهن د ورتیا له لاسه ورکولو لپاره تورنوي. ناوړه ګټه اخیستونکي ماهرین هغه څوک دي چې په ډېرې ارامۍ سره اړیکې شلوي؛ څو هېڅ وخت دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اجازه نه ورکوي چې يو دم قرباني په دې پوه شي چې څه کېدونکي دي.

دويم خپرکی

د هڅونې تور اړخ

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

منفي هڅونه

د خلکو هڅونه هغه موضوع ده، چې په اروا پوهنه کې پرې ډېرې خبرې او بحثونه شوي دي. په دې تړاو ډېرې لیکنې او کتابونه لیکل شوي. موږ کولی شو چې هر هڅونکي ته د ناوړه ګټه اخیستونکي په سترګه وګورو؟

د دې پوښتنې تر ځواب لومړی باید دا واضحه کړو چې د هڅونې او منفي هڅونې ترمنځ توپیر څه دی.

هر ډول هڅه چې پر نورو د اغېز لپاره ترسره کېږي هڅونه او تشویق ورته ویل کېږي. ډېری داسې هڅونې شته چې هېڅ منفي اړخ او جنبه نه لري یوازې او یوازې مثبته پایله لري. مثلا که یو کس له اختطافګر سره په اړیکه کې شو او خبرې یې ورسره وکړې، خبرو یې اغېز پرې وکړ او تر دې یې وهڅاوه چې کس خوشې کړي دا مثبته هڅونه ده.

اوس راځو دې ته چې منفي هڅونه څه ته ویل کېږي؟

د منفي او مثبتې هڅونې توپیر په انګېزه کې پټ دی. مثبته هڅونه هغه وخت کې رامنځته کېږي، چې مقابل لوري ته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېڅ ډول زيان مسله نه وي، په مثبته هڅونه کې حتی هڅه کېږي، چې يو انسان وژغوري؛ خو منفي بيا له مثبتې هڅونې سره ډېر لوی توپير لري.

منفي هڅونه هېڅ ډول اخلاقي انګېزه نه لري. انګېزه پخپل ذات کې ځينې وخت اخلاقي او ځينې وخت غيراخلاقي وي. په مثبته هڅونه کې حتی کولی شو چې نور خلک دې ته تابع کړو چې زموږ سره مرسته وکړي خو د هغوی په زيان نه وي. په منفي هڅونه کې کار د هغه شخص لپاره مرسته وي؛ خو د نورو په زيان وي. ماهر ناوړه ګټه اخيستونکي داسې کار کوي، چې قرباني دا وانګېري چې زبردست تصميم يې نيولی؛ خو برعکس بله مسله وي.

د منفي هڅونکو اصلي انګېزه څه ده؟

د دغه پوښتنې ځواب د هر کس د شخصيت د ډول پورې اړه لري ځينې هڅونکي د خپلو ګټو په پار خلک هڅوي، ځينې يوازې د زيان لپاره خلک هڅوي، په داسې حال کې چې د ده لپاره هېڅ د ګټې مسله نه شته، ځينې يوازې له دغه کاره خوند اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د منفي او مثبتې هڅونې پايلې او لاسته راوړنې هم مختلفې دي. مثبته هڅونه معمولا درې مسايل لري: د مقابل لوري لپاره ګټه، له مقابل لوري سره غوره اړيکې او يو بل منل او يا د دواړو لپاره ګټه. حتی په ځينو حالاتو کې درېيم شخص ته هم ګټه رسېږي. نو په پايله کې ويلی شو چې د مثبتې هڅونې په برخه کې هېڅ داسې مسايل نه شته چې يوازې دې ګټه خپله هڅونکي ته ورسېږي.

په منفي هڅونه کې ګټه تل يوازې هڅونکی وړي، نه هڅول شوی. په ځينو حالاتو کې مستقيما ښايي توله ګټه هڅونکي ته ورسېږي او يا ځينې وخت کې له ګټې ورهاوخوا پر نورو د اغېز په پار ترسره کوي. خو هڅول شوی دا فکر کوي چې دا هڅونه زما په ګټه ده؛ خو اصل کې مسله سرچپه وي. نو ماهر منفي هڅونکي نه يوازې دا چې ګټه دې ځان ته ورسېږي او هڅول شوي ته دې زيان ورسېږي، بلکې دوی داسې کار کوي چې درېيم يا نورو اشخاصو ته هم پکې زيان ورسېږي. مثلا منفي هڅونکي غواړي چې د يو چا جايداد او شتمني په لاس راوړي، وژنې ته اماده کړي، کس ځانوژنه کوي، خپل خپلوان او ملګري يې د تل لپاره ځوربېږي او ده ته جايداد او شتمني په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس ورځي. په دغه مسله کې دا منفي هڅونکی ماهر دی، ځکه چې ځان ته يې ګټه او د قرباني تر ځنګ يې نورو اشخاصو ته هم زيان ورساوه.

څوک د منفي هڅونې له تخنيکونو کار اخلي؟

د دې خلکو اصلي ځانګړنې دا وي، چې ناسيسزم خوی ولري يا خپلې اړتياوې تر نورو مهمې بولي(ميم زر ما، تول زما) او د نورو انسانانو د احساساتو پر مفهوم د پوهېدو ځواک نه لري.

په ځينو اړيکو کې په بدو حالاتو کې دواړه لوري هڅه کوي چې يو بل ته قناعت ورکړي، يعنې هر يو هڅه کوي چې خپلې غوښتنې پرې ومني. که دا مسله همداسې پسې وغځول شي د ارواپوهنې له نظره ناوړه ګټه اخيستنه رامنځته کېږي. مثلا خاوند غواړي چې يو بل ځای نوې دنده واخلي؛ خو که يې مېرمن پکې د ځان لپاره ستونزه ويني نو هڅه کوي چې قناعت ورکړي تر څو يې خاوند بله دنده وانه خلي او په همدې پاته شي، مېرمن په ظاهره کې دا ښيي چې دا کار د خپلمنځي اړيکو د ښې ساتنې لپاره کوي خو اصلا داسې نه وي. خاوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په منلو سره قرباني کېږي او د وخت په تېرېدو د دوی دواړو ترمنځ په اړيکو کې ننګوني راولاړېږي، هر څومره چې منفي هڅونکی د قربانيانو د قانع کولو په وړتيا کې ډېر باوري وي، همدومره به يې اړيکې خرابېږي.

د منفي هڅونې تخنيکونه

منفي هڅونکي له کومو لارو خپلو اهدافو ته رسېږي؟ ښايي ځينې فکر وکړي، چې مقابل لوري ته زيان رسولو مسله ده؛ خو اصلا داسې نه ده. دا کار دوی په دې خاطر کوي، چې د دوی د کړنو او کارونو ماهيت پټ کړي، هغوی په دې برخه کې ډېر مختصصين او تکړه دي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دام غوړولو چل (اوږد مهاله دوکه بازي)

دام غـوړول د منفـي هڅـونې يـو بـل تخنيـک دی چـې پـه ډېـره ارامـۍ او ځيرکانـه ډول کـارول کېـږي. يـو لـه هغـو دلايلـو چـې خلـک د نـورو د وسوسـو پـر وړانـدې مقاومـت کـوي دا ده چـې هڅـه کـوي تـر څـو خپـل ځـان وهڅـوي او پـر وړانـدې يـې مقاومـت وکـړي يـا پـه بشـپړ ډول پـه هڅـونکي بـاور نـه لـري؛ خـو دغـه تخنيـک د دواړو ستونزو او خنډونو د لرې کولو توان لري.

پـه دغـه تخنيـک هڅـونکی ډېـر وخـت پـه دې تېـروي چـې قربـاني د ده بـاور ترلاسـه کـړي، هغـه لـه قربـاني سـره د ملگرتيـا او دوسـتۍ تـار غځـوي او داسـې ښـيي چـې زمـا زړه درسـره غـواړي چـې ملگرتيـا دې وکـړم او پـر يـو بـل بـاور وکـړو. د دغـو تولـو منـل تـر ډېـرو هلوځلـو وروسته رامنځته کېږي او بالاخره د قرباني باور په لاس راوړي.

د اروپـوهنې لـه نظـره پـه دې وخـت کـې نـور قربـاني بشـپړ امـاده شـو، هڅـونکی پخپـل تخنيـک لاس پـورې کـوي، هڅـه کـوي چـې مثبتـه هڅونـه ورکـړي خـو پـه صـادقانه ډول نـه وي، هڅـونکی قربـاني داسـې کـارونو تـه هڅـوي چـې د قربـاني پـه گټـه وي پـه دغـه کـار کـې دوه مـوخې نغښـتې وي لـومړی دا چـې د قربـاني ذهـن د هڅـونکي پـر وړانـدې دې تـه امـاده کېـږي چـې هڅـونکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې پرې اغېز وکړي او دويم دا چې همهالـه قربـاني تـه د راتلونکي وسوسې پيلېږي،خو فکر کوي چې پايله بـه يـې مثبتـه وي ځکه دی مخکنـی تجربه په ذهن کې لري، هغه تجربه چې هڅونکي نومړی هغو کارونو ته هڅولی و چې د ده په ګټه وو.

اوس پـه دې خـبرې کـوو چـې قربـاني پـه دغـه لومـه کـې څنګـه نښلي؟ د يوې هغـې ښـځې مثـال راوړو، چـې پـه وروسـتيو کـې يـې خاونـد لـه لاسـه ورکـړی، سـخت ذهنـي تکـان يـې خـوړلی او اوس کونـډه ده. دا کونـډه لـه بـل چـا سره واده کـوي، مقابـل لـوری چـې پـوهېږي د احساسـاتو لـه پلـوه ځپـل شـوې لـه دې سره ډېـره ښـه رويـه کـوي، ځـان صـابر ورتـه ښـيي او... . د وخـت پـه تېرېـدو لـه خاونـد سره پـه مسـايلو کـې د کشـمکش او دفـاعي حالـت پـر ځـای نرمي ښيي.

دا شـخص پـه لومړيو کـې ښـځې تـه مثبتـې توصـيې او خـبرې کـوي او دی هـم خپلـه داسـې کارونـه کـوي، چـې د کـور او مېرمنـې لپـاره ګټـور وي لکـه د عايـدو ډېرېـدل، مياشـتنۍ سـپما او... . ښـځه يـې د دغـو مسـايلو پـه ليـدو لـه خاونـد نـه مننـه کـوي او د هغـه پـه خـبرو او کـارونو بـاور کـوي. وروسـته بيـا هڅـه کـوي هغـه پيسـې او شـتمني چـې لـه ښـځې سره دي او لـه هغـه بـل خاونـده ورتـه پاتـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي هغه ترلاسه کړي. ښځې ته ورانديز کوي چې پيسې ورکړي او دې پانګونه پرېږ وکړي، ښځه پر ده باور کوي او پيسې ورکوي، د ده چې هم خومره له وسه کېږي هماغه اندازه پيسې ورنه اخلي وروسته ورته وايي چې له بده مرغه ما په کاروبار کې تاوان وکړ او تا راکړې ټوله شتمني مې په اوبو لاهو شوه خو اصلا مسله داسې نه وي ښځه هم پرې باور کوي؛ نو دغې قضيې ته د منفي هڅونې تخنيک وايي.

تدريجي بڼه

که چاته ووايې چې د منفي هڅونې په تخنيک باندې يو انسان ځانوژنې ته چمتو کېدای شي ښايي ونه منې: هغوی دا نه شي درک کولی چې دا مسله يو دم نه رامنځته کېږي بلکې يو اوږد مسير يې طی کړی وي، زينه په زينه مخکې تللي وي، منفي هڅونکی يودم قرباني دې ته نه شي چمتو کولی چې ځانوژنې ته دې اماده شي دغه ډېره لار وهلې وي داسې لار چې هڅونکی بيا قرباني ته د دې اجازه نه ورکوي چې بېرته شاته راوګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په واقعي ژوند کې خنګه کولی شو چې دا مسله وڅېړو؟ راځئ پر یوه مجرم یا جنایتکار فکر وکړو، چې خنګه کولی شي یوه کوچنۍ جنایت ته یې وهڅوه چې په ورو ورو بالاخره داسې جنایت ترسره کړي چې ستره ګناه یا جرم ورته ویلی شو. که داسې شخص نه شئ تصور کولای د خپلې سیمې مافیایي، زورواکي او جنایتي باندونو ته فکر وکړئ، چې خنګه پر نورو خلکو خپل راج چلوي او له ناوړې لارې خپلو موخو ته ځان رسوي.

دا رواني جرمونه قرباني یو دم دې ته نه تړي چې قتل دې وکړي، په لومړیو کې هڅونکی ښایي قرباني ډېرو وړو جرمونو ته وتړي او دا کار ډېر سخته نه دی، همداسې د وخت په تېرېدو دا مسله شدید حالت ته ځي، په ډېرو مواردو کې هڅونکی د فشار یو داسې څه لري چې قرباني دې ته وهڅوي چې په جرم لاس پورې کړي، قرباني مخکې له دې چې پر ځان پوه شي جرم یې ترسره کړی وي او وروسته په داسې یو حالت کې وي چې هېڅ د خلاصون لاره نه لري، همداسې جرمونه تسلسل پیدا کوي او بالاخره د مجرم ژوند یوازې په جرم کولو کې ویني او بس.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعي موخو پټول

په توره اروا پوهنه کې داسې بېلابېلې لارې دي، چې هڅونکي خپلو موخو ته ځان پرې ورسوي. په منفي هڅونه کې د نورو تخنیکونو ترڅنګ د واقعي موخو پټولو تخنیک هم ډېر اهم دی.

په توره اروا پوهنه کې ځیرک هڅونکي له داسې یوه تخنیکه کار اخلي چې قرباني د دوو غوښتنو ځواب رد نه کړي، حتما به یوه پرې مني. مثلا یو ناوړه ګټه اخیستونکی غواړي، چې له قرباني په داسې ډول شل زره افغانۍ ترلاسه کړي چې بیا یې بېرته ور هم نه کړي. هڅونکی قرباني ته کیسه په داسې طرز و طریقه پیلوي چې یولک افغانیو ته یې اشده اړتیا ده، که یې پیدا نه کړي نو له بدو پایلو او پېښو سره به مخ شي. قرباني پر هڅونکي زړه سوځي، د هغه پر وړاندې د ګناه احساس کوي ورته وایي چې یولک افغانۍ زما په وس کې نشته چې مرسته درسره وکړم کنې حتما مې درکولې کله چې هڅونکی د قرباني دغه خبرې او احساس ووینې نو ورته وایي چې اوسمهال که شل زره افغانۍ مرسته راسره وکړې هم یو څه کفایت کوي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني د دغې غوښتنې په ردولو سخته بد احساس کوي او نه شي کولی چې بیا خلي دې هم رد ځواب ورکړي، بالاخره هڅونکي ته شل زره افغانۍ ورکوي او قرباني هېڅ دې ته متوجه نه دی، چې ماته یې څنګه دام اېښی دی.

سمتي پوښتني

ښايي ځينې کسان به له داسې پلورونکو سره مخامخ شوي وي، چې د خبرو زبردسته هڅونه لري، که دا تخنيک په سم ډول وکارېږي ډېر قوي اغېز ښندي.

ناوره ګټه اخيستونکي د نورو تخنيکونو ترڅنګ ځينې وخت د پوښتنو له تخنيکه هم کار اخلي. مثلا هڅونکی غواړي چې د هغه کس په اړه ذهنيت خراب کړي چې د ده ورسره ستونزه وي يا يې بد ايسي.، هڅونکی له مقابل لوري داسې پوښتنه کوي «فکر کوې چې پلانی څومره بد او ناوړه انسان دی»؟ دا پوښتنه مقابل لوري ته دا ذهنيت ورکوي چې پلانی رښتيا هم بد کېدای شي دا ډول پوښتنې ډېر قوي اغېز لري. خو معمولا هغه کس چې هڅونکی نه وي داسې پوښتنه کوي «د پلاني په اړه څه نظر لرې»؟ په دغه پوښتنه کې مقابل لورى د پلاني مثبتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خانګړني او خوبونه هم ويني خو په پورتني پوښتنه کې ذهن يوازې له منفي خانګړنو ډکيږي.

هڅونکې دغه تخنيک په خورا خيرګانه ډول کاروي، څکه که يې په غوره ډول ونه کاروي بيا قرباني پرې پوهيږي او د هغه پر وړاندې ورسره مقاومت کوي او نه يې نظر ورسره تاييدوي. که هڅونکی پوه شي چې په دې پوښتنه قرباني جدي شو نو سمدستي د هغه د ارامولو لپاره پوښتنې بدلوي تر څو قرباني بېرته خپل حالت ته راولي او د ده په ناوړه هدف پوه نه شي.

د رواني حالاتو د لېږد قانون

روحي حالت د انسان د وضعيت او حالاتو پورې اړه لري. که د انسان فکرونه، خبرې او کردار سره همغږي وي نو دا د يوه انسان د يوې قوي روحيې ښکارندويي کوي.

د رواني حالاتو د لېږد قانون په دې معنا دی، چې انسان په هر ډول حالاتو او شرايطو کې وي خپل رواني تعادل وساتي. نو په دې وخت کې هغه کس چې ورسره په تعامل کې دی هغه ته عاطفي حالت لېږدول کېږي. که دا قانون د يوه هڅونکي له لوري پلی شي ډېر قوي اغېز ښندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که کس په دغه قانون پوه وي او ستاسو د هڅولو په هوډ کې وي د دې په برخه کې ځانګړی روش او مېتود دی، چې هغه ورنه کار اخلي.

مثلا په لومړيو کې هڅونکی د مقابل لوري د حالاتو مطابق خپل حالات عياروي، که غمجن وي او ارامې خبرې کوي هڅونکی هم کټ مټ داسې اکټ کوي، نو کله چې مقابل لوری د خپلو حالاتو مطابق حالت په ده کې ويني نو په ناخوداګاه ډول د دوی دواړو ترمنځ ژورې عاطفي اړيکې رامنځته کېږي.

د دغه تخنيک (د حالتونو يو ډول والی) ترسره کولو وروسته هڅونکی په ځيرکانه ډول خپل کار شروع کوي او پخپله روحيه بانديې هماغه قرباني کوي. مثلا هڅونکی د خپلو خبرو سرعت تېزوي، تر څو مقابل کس وارزوي چې ايا هغه هم خپلې خبرې ورسره تېزوي که نه. که قرباني د ده د خبرو په ډول خبرې تېزې کړې يا له عادي خبرو ورهاخوا شوې نو سرې يې حک، قرباني يا ښکار کړ.

تر حک کولو وروسته هڅونکی داسې خپل ذهني حالت بدلوي چې غواړي په قرباني کې هم هماغسې رامنځته شي، دا حالت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېداى شي خوشحالي يا خپگان وي. دا ډول تخنيک د هڅوني په تيوري کې په کاميابۍ يا ناکامۍ کې د غيرشعوري حرکتونو تاثير يا اغېز ښيي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

درییم څپرکی

نامحسوسه ذهني کنټرول

ټول ذهنونه نامحسوسه نه کنټرولېږي

د هر کس ذهن د هغه شخصي- حریم دی. ایا په هر ډول شرایطو کې ذهن د انسان په کنټرول او واک کې وي. ټول خلک دا خوښوي چې افکار او کړنې دې ټولې په خپل واک او کنټرول کې وي خو ایا دا ټول د امکان وړ دي؟ موږ کولی شو، چې په خوب کې دې صحنې زموږ په خوښه رامنځته کړو؟ هغه وخت چې موږ غواړو په یو څه تمرکز وکړو نو تمرکز مو نه ګډوډېږي؟

له دې معلومېږي ټول افکار او کړنې زموږ په واک او اختیار کې نه دي. زموږ ذهنونه په حقیقت کې د نفوذ او کنټرول لپاره خورا حساس دي، مثلا یو وېرونکی فلم ګورئ د هغه ځانګړي زګنالونه، غږونه او رڼا ستاسو پر احساساتو او ذهن قوي اغېز کوي، که څه هم زموږ هدف یوازې د فلم لیدل وي یعنې پر فلم فوکس او تمرکز کول؛ خو بیا هم نور څیزونه زموږ ذهن بلې خواته اړولی شي که څه هم موږ ځان ته داډ ورکړی وي چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول ذهن او احساسات مې پخپل واک او کنټرول کې دي خو اصلا هماغسې نه وي؛ نو فکر وکړئ، چې يو ناوړه ګټه اخيستونکی به څومره ماهر وي، چې زموږ په ذهن اړولو کې قوي رول لري.

نامحسوسه ذهني کنټرول د ذهن کنټرولو په برخه کې تر ټولو وژونکی يا غبن دول دی. که څوک پوه شي چې ذهن مې کنټرول شوی يا تر اغېز لاندې راغلی نو کولی شي چې ذهني، کلامي يا جسمي له دغه امر يا کار څخه مخالفت وکړي او يا له دغه کس څخه چې پوهېږي ذهن يې ورکنټرول کړی لرې واوسي. ځينې کسان بيا د کنټرولر په لومړي ځل ليدو پوهېږي او هڅه کوي چې ځان ورنه وساتي. خو که کنټرولر له تخنيکونو ګټه واخلي بيا نو قرباني د دفاع سيستم له منځه وړل کېږي.

د خلکو د ذهن کنټرولو لپاره له دوو تخنيکونو کار اخيستل کېږي يو يې خپلمنځي فردي تعاملات او بل له رسنيو ګټه اخيستنه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخکې د سترو بنسټونو او نهادونو لپاره له رسنيو ګټه اخيستل کېده خو نن ورځ دغسې نه ده. لپټاپونه، ځيرک موبايلونه داسې کنټرولونکي دي، چې هېڅوک ورنه تېښته نه شي کولی.

مخکې له دې نه چې کنټرولونکي په نامحسوس ډول زموږ ذهنونه کنټرول او په واک کې واخلي بايد د دوی په تخنيکونو او هنرونو پوه شو، هغه ناوړه ګټه اخيستونکي چې له تورې اوراپوهنې د خپلو اهدافو لپاره ګټه اخلي دوی هڅه کوي، چې د خپل ځان د ګټې په پار پر نورو اغېز پرېباسي.

په همدې حال په نامحسوس ډول ذهني کنټرولونکي تر نورو ناوړه ګټه اخيستونکو څو چنده خطرناکه او منطقي دي، بالعکس د ټولنې ضد کس يا د ټولنې ضد شخص (هغه چې د ځان د ګټې لپاره د نورو د زيان په کيسه کې نه وي) بيا ډېر هيجاني دي خو ذهني کنټرولونکي بيا له دقيقې بررسۍ وروسته پخپلو کړنو لاس پورې کوي او عمل کوي داسې کسان په ډېرې سختۍ د پېژندنې وړ دي، دوی ډېر باريک کار کوي، د دغه مېتود پېژندل اسانه خبره نه ده، ډېرې پوهې او فکر ته اړتيا لري. په همدې پار ذهني کنټرولونکي ډېر صابر او چلباز خلک وي، زياته هڅه کوي چې څوک شک پرې وانه خلي، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی تر هغو چې امکان وي له خپلو تخنیکونو او مېتودونو په پټ او ځیرکانه ډول ګټه اخلي.

په نامحسوسه ډول د ذهن کنټرولولو تخنیکونه

راځئ چې په دې خبرې وکړو چې ناوړه ګټه اخیستونکي په کومو تخنیکونو او مېتودونو کارولو سره د یوه قرباني ذهن په نامحسوس ډول کنټرولوي یا په لاس کې اخلي.

متزلزل کسان په دام کې ګیرول

د یوه قرباني ذهن په نامحسوس ډول د کنټرولولو په برخه کې تر ټولو مهم او لومړی تخنیک انګېزه ده. علمي څېړنو په داګه کړې، هغه انسان چې د یو څه د اړتیا احساس کوي د هغه کس په پرتله چې د ارامۍ او خوښۍ احساس لري ډېر په دې لومه کې ښښلي. دغه اړتیا ښايي کوچنۍ یا لوړه وي. لکه د نشې احساس، مینه، لېوالتیا او . . .

په دې تړاو یوه څېړنه ترسره شوه: یوه ډله تږي او بله تږې نه وه، کله چې د چای اخیستلو زمینه برابره شوه هغه ډله چې تږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه تر اندازې زیات یې یخ چای واخیست خو هغه چې تږی نه وه چای یې وانه خیست. له څېړنې په ډاګه شوه، چې کله د انسان مغز ناهیلی یا د یو څه اړتیا حس کوي هغه په بشپړه لېوالتیا او میل هغه وړاندیز چې غواړي یې ومني.

دغه کړنلاره په فردي کچه څنګه ارزول کېږي؟ کله چې کنټرولونکی یو قرباني پیدا کړي او د هغه د اشدې اړتیا وړ څه په نښه او یا پرې پوه شي؛ نو کنټرولونکی هڅه کوي چې هغه ورته مهیا کړي تر څو تر ډېره د ده ذهن کنټرول او د خپلو اهدافو لپاره یې وکاروي.

مثلا یو کس په وروستیو کې له سخت احساسي او عاطفي بحران سره مخ شوی، اړیکې یې له مقابل لوري پرې شوې، عاطفي ماته یې خوړلې او مرستې ته اړتیا لري. نو په دې وخت کې کنټرولونکی هڅه کوي چې داسې یو څه ترسره کړي چې هغه فکر وکړي چې زما غمخوار دی او غواړي له ماسره مرسته وکړي تر څو مې بېرته احساس ښه شي؛ خو برعکس هغه غواړي چې وراني رامنځته کړي تر څو د ده د کمزورۍ له ټکو ناوړه استفاده وکړي مثلا ښايي پیسې ترې واخلي، جنسي- ناوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټه ورنه واخلي، د ځان، یوې افراطي یا سیاسي ډلې په مخ کې یې قرباني یا ګټه ورنه واخلي.

د انتخابونو محدودول

په نامحسوس ډول د ذهني کنټرول یو بل تخنیک د انتخابونو محدودول دي، دا تخنیک خبري یا کلامي بڼه لري، چې د تورې ارواپوهنې له باریکو تخنیکونو یادېږي. ځکه قرباني ډېر امکان لري چې پر ناوړه ګټه اخیستونکي شک وکړي.

دا په داسې شکل ترسره کېږي، چې ناوړه ګټه اخیستونکی قرباني ته هر ډول واقعي انتخابونه محدودوي او همهاله قرباني ته دا په فکر کې ورکوي، چې د دغو ټولو چارو کنټرول او واک د ده په لاس کې دی.

مثلا یو کس دی غواړي چې له چا سره د لیدنې زمینه برابره کړي، تو له هڅه کوي، له ځان سره فکر کوي چې څه باید ورته ووایم، باید زړور وغږېږم او... . وروسته پر ځان د نه باور له لاسه داسې پوښتنه ورنه کوي، چې پنځوس سلنه یې د مثبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

څواب امکان شته مثلا وايي «مو کولی شو چې سره ووينو او مجلس وکړو»؟ داسې پوښتنه تر ډېره منفي ځواب اخلي. دا پوښتني هغه خلک کوي، چې د تورې اروا پوهنې له اصولو او تخنيکونو سره بلد نه وي.

هغه کس چې په نامحسوس ډول د ذهني کنټرول له تخنيکونو سره بلد وي هغه ښځي په بله بڼه دا موضوع په مخ بيايي. داسې خلک دا خوښوي چې په ډاډه او ارامې سره قرباني د خپلې خبرې تابع کړي، پر شونډو يې مسکا خپره کړي، د دفاعي حالات ذره ذره ځيزونه له منځه يوسي. وروسته په ډېر باور او ارام ډول مقابل کس ته وايي «په شنبه بايد ووينو که په پنجشنبه»؟ دلته ده انتخابونه ورته محدود کړل داسې يې نه ورته وويل چې څه وخت به ووينو؟ بلکې قرباني يې لومړی ځانته ښه جلب او بيا يې پوښتنه ورنه وکړه او داسې پوښتنه چې هغه محدوده وه. په دغه حالاتو کې قرباني حتما يوه ورځ انتخابوي د «نه» ويلو يا منفي ځواب ځای نه پاته کېږي.

دی فکر کړي چې بله لاره نشته حتما به يوه ورځ انتخاب کړي، که يې چېرته انکار وکړ نو ناوړه ګڼه اخيستونکی ورته وايي «ما فکر نه کاوه چې ته دې زما په خبرو کې څه ووايې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوند يې ونه کړ، ناراحته دې کړم، تر دې وروسته به د هېڅ شي غوښتنه درنه ونه کړم». داسې جملې قرباني شاتګ ته مايل کوي، د انکار او نوي تنظيم دواړه مېتودونه ناوړه ګټه اخيستونکي ځکه کاروي چې خپل هدف ورنه خطا نه شي.

رسنۍ او ذهني تصويري کنټرول

لکه څنګه چې پنځه ګوني حواس موږ په ژوند کې رهنمايي کوي همداسې مو دښمنان هم کېداى شي ښايي ګمراه يا لاره رانه ورکه کړي. زموږ د ليدو او د مغزو د ليدو حس ډېر قوي دى.

زموږ خوبونه د ليدو يا بصري ريښې لري، حتى که موږ په تشويش يا ستريس مبتلا شو هغه کس چې پېژنو يې مخکې له دې چې د هغه بل اړوند حس کار وکړي د هغه کس په اړه په ذهن کې تصويرسازي پيل کېږي. دا کار کولی شي چې د رسنيو لپاره د تصويرونو او بصري تخنيکونو څخه په ګټه اخيستنې د خلکو د ذهني کنټرول مسله معلومه کړو.

مخکې د رسنيو ډېرى توليدونکي مواد د لويو بنسټونو او موسسو وو دغو بنسټونو د ذهنونو په کنټرول کې له دغو تخنيکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

عظیمه ګټه اخیسته. د ځینو کسانو د مطرح کولو او په تاکنو کې د دې مسلې بنه مثالونه وړاندې کولی شو.

له بده مرغه اوسمهال دا اغېزناکه او ویجاوړنکې تکنالوژي د هر ناوړه ګټه اخیستونکي لپاره مهیا ده. حتی تر دې چې د قربانیانو لپاره یې ځینې منظم تخنیکونه برابر کړي وي، که قرباني له څه وېره لري ناوړه ګټه اخیستونکی په راحت او ځیرکانه ډول پرته له دې چې قرباني پر ځان پوه شي د کمزوري ټکی یې پیدا کوي او احساسات یې پخپل کنټرول کې اخلي.

موږ په اوسنی نړی کې ډېری ځیرک موبایلونه لرو کولی شو چې په یوه کلیک ډېر څه په باکیفیته ډول ووینو او هغه نورو ته ولېږو. نو ناوړه ګټه اخیستونکي په دې بنه برلاسي شوي چې چاته څه ولېږي تر څو یې په غیرمستقیم ډول خپل ذهن تر کنټرول لاندې راولي.

رسنۍ او د ذهن د کنټرول برخه کې اوريدل

غږ یو بل مېتود او تخنیک دی، چې په نامحسوس ډول د یوه انسان ذهن کنټرول کړي. حتما به یوه غږ یا اواز ستاسو ذهن کنټرول یا پر تاسو به یې اغېز کړی وي، له دغې موضوع

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاصون اسانه دی؟ غږ یا اواز پر تاسو قوي اغېز ښندلای شي، که تاسو یې د پرېښودو هڅه کوئ خو بیا مو هم په ذهن کې هغه غږ یا اواز گرځي راگرځي. په یوه څېړنه کې په ډاگه شوه، چې په یوه رستورانټ کې د یوې سیمې یا هېواد اړوند سندره چلانه شوه، په هغه کې د هغه هېواد اړوند خوړو او څښاک فرمایشونه ډېر ورکړل شول، کله چې په پای له دوی پوښتنه وشوه هغوی هم خبر نه ول چې ولې یې د هغه هېواد فرمایشونه ورکړل نو دوی نه پوهېدل چې لامل یې څه و؛ خو په حقیقت کې یې هماغه سندره وه، چې پر دوی یې په نامحسوس ډول اغېز کړی و.

په دغه میتود او تخنیک کې تر ټولو مهمه مسله په سندرو او شعرونو کې د اسرارامېزه الفاظو او عبارتونو پټول دي.

هغه خلک چې د چارو واگې یې په لاس کې وي یا په واک کې وي ډېری یې د خلکو د مغزو مینځلو لپاره له دغه تخنیکه کار اخلي.

مثلا په شمالي کوریا کې خلک مجبور دي، چې په منظم ډول د وطن دوستۍ او هېوادپالنې سندرې او شعرونه ووایي او واورې د دې په وسیله دا مسایل د دوی په ذهن کې په ژوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

توګه د تل لپاره کېنې. که مو کله فکر کړی وي ځینې خلک له نورو سندرو سره دومره عادت شي چې ډېری وخت هماغه سندره ورسره تکراروي او له ځان سره یې وایي. دا هغه سندرې دي چې کلماتو یې ژور اغېز پر انسان کړی او د هغه به حتما له وضعیت او حالاتو سره ځینې کلمې او الفاظ غاړه غړي وي؛ خو د وخت په تېرېدو د ده تول حالت او وضعیت ورنه اغېزمن کېدای شي.

په دغه تخنیک کې فرد هم تر دغه مېتود لاندې نیول کېدای شي د دغو تخنیکونو د ماهیت د پټوالي په اړه مقابل لوری نه شي کولی چې په اسانۍ دې تشخیص کړای شي.

په دغه مسله کې یو بل مهم تخنیک د خوب په حالت کې د غږونو او کلماتو اورېدل دي. ذهني ماهر کنترولر ګوري چې کس ویده او د خوب په حالت کې دی نو په دې وخت کې انسان په دفاعي حالت کې نه وي نو ماهر کنټرولر یو داسې څه چالانوي یا غږوي چې د ذهن د کنټرول یا مشخص هدف ته د رسېدو لپاره دی غواړي د قرباني تر غوږه یې ورسوي. کله چې د خوب په حالت کې یو انسان یو څه واوري هغه یې په ژوره توګه په احساساتو او ذهن اغېز کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښـايي «امـريکن سـايکو» فلـم مـو ليـدلی وي، هلتـه پکـې کرکټرونـه واقعـي نـه دي، پـه فلـم کـې اصـلي قاتـل «پاتريـک بيـټمن» دی. هغـه ټـول جرمونـه او مسـايل ورتـه وايـي چـې لـه قربانيـانو سره يـې څـه ډول چلـن کـړی دی وايـي چـې زه د وژنـې او اعدام وړ يم خو کله چې بيا له ده غوښتل کېږي چې خپله خبره بيا تکـرار کـړي دی پـه سـړه سينه وايـي زه لـه دغـو مسـايلو نـور زده کـړه کـوم او لاس تـرې اخلـم. دغـه جملـه د قربانيـانو پـر روان قـوي اغېز ښندي او د ده په اړه يې تصور او فکر بدلېږي.

د اورېـدلو د تخنيـک يـو بـل ډول دا دی، چـې د انسـان لـه پوهـاوي لوړ غږونـه رامنځتـه کېږي چـې دا تـر ډېـره ځينـې افـراد او سـازمانونه پـرمخ وړي. دا ډول غږونـه پـه ځـانګړې او خاصـې فريکونسـۍ سره د خلکـو لپـاره د ژورې وېـرې يـا نـاراحتۍ سرچينـه ګرځـي، چـې په ناخوداګـاه ډول پـر دوی اغېـز ښندي. دا ډول غږونـه معمـولا پـه فلمونـو او نـورو ويـډيوګانو کـې هـم ليـدل کېـږي او ليـدلي بـه مـو وي؛ خـو ځينـې مـاهر کنټرولـران بيـا لـه داسـې غږونـو اسـتفاده کـوي، چـې هغـه د انسـان پـر عـاطفي او احساساتو ډېـر قـوي اغېـز ښندي او ثبات يې له منځه وړي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم څپرکی

رواني لوبې يا چلونه

ايا رواني لوبې تل منفي اړخ لري؟

په دغه کتاب کې مو په رواني لوبو ډېرې خبرې کړې ځينې خلک په دې باور دي چې موږ کولی شو په اسانۍ سره رواني لوبې تشخيص او وپېژنو؛ خو اصلا دوی طبيعي رفتار يا چلند ته رواني لوبه وايي، په داسې حال کې چې رواني لوبې داسې يوه پېچلې مسله ده چې په اسانۍ سره د تشخيص وړ نه دي، کومې ځانګړنې چې موږ دلته بيان کړې تاسو به په دې پوه شئ چې تاسو چې د رواني لوبو په اړه څه ډول فکر کاوه هغسې نه دي.

مثلا که څوک سر په سر پرېږدي، هېر يې کړي له ځان سره وايي چې «دا کس زما سره رواني لوبه کوي». خو په توره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروا پوهنه کې دا مسله ښځي سرچپه ده. هغه کسان چې په توره اروا پوهنه کې د رواني لوبو له تخنیکه استفاده کوي ښه، مثبت یا دوستانه نه دي. نو رواني لوبې د زیان رسولو پرته لکه هېرول، پرېښودل، لري کېدل، واټن اخیستل په رواني لوبو کې نه راځي.

په همدې اساس هغه څه چې زیان ونه لري هغه رواني لوبې نه دي. رواني لوبه یو ډول رواني دسیسه ده چې د ناوړه ګټه اخیستونکي لخوا د قرباني او د هغه د ذهن او ارادې سره د لوبې کولو په نیت ترسره کېږي. مګر دا تخنیک د تورې اروا پوهنې له نورو تخنیکونو سره توپیر لري، په دغه تخنیک کې له قرباني سره د لوبې کولو اراده لري. په دغه تخنیک کې ناوړه ګټه اخیستونکی د مخکنیو تخنیکونو برخلاف د ښو پایلو د لاسته راوړلو لپاره ډېر فکر نه کوي د عمل ډګر ته دانګي او تر ډېره د لوبې پیلولو لپاره راغلی وي.

په همدې اساس په رواني لوبو کې ناوړه ګټه اخیستونکی تر ډېره د خوند او سرګرمي پسې ګرځي، پایلو ته په تمه نه وي، یوازې دا معلوموي چې د قرباني روان وځېري او ځانته یې معلوم کړي په توره اروا پوهنه کې ماهره یا غوره رواني لوبه هغه

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده چې واقعي ماهيت پکې افشا او ښکاره نه شي، چې دا لامل بيا کولی شي د رواني لوبې تشخيص ګران کړي.

په رواني لوبو کې پټه هڅونه

هغه تخنيکونه چې د رواني لوبو او نورو تخنيکونو چې خلک ورته د نه پوهاوي په پار رواني لوبه وايي پټه هڅونه داسې څه دي، چې زبردست توپير پرې کېدای شي.

اوس به د هڅونې بهير يا لړۍ چې د رواني لوبو لاندې راځي په بشپړ ډول وپېژنئ.

دا د پټو انګيزو پراخه لړۍ ښيي چې د تياره اروا پوهنې چلونه مخې ته راځي

د رواني لوبو ترسره کولو يو لامل د قرباني هڅول دي چې په يو مشخص ډول چلند، فکر يا احساس وکړي. په دې حالت کې، ناوړه ګټه اخيستونکی ممکن احساس وکړي چې د تورې اروا پوهنې نور تخنيکونه د قرباني لپاره غوره نه دي. نو په پټو کېږي، چې ناوړه ګټه اخيستونکی د دغه مېتود او تخنيک په تخنيکونو لکه رواني لوبو پيل کوي. داسې هغه وخت رامنځته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسیله د خو اړخیزه خوښۍ ترلاسه کولو لپاره د دې تخنیک او لارې اړتیا حس کړي. یعنې له سرګرمۍ او ساتېرۍ ورهاخوا په فرد د اغېز ښندلو په لټه کې وي.

د دغې برخې تر پای ته رسېدو وروسته په دې خبرې کوو، چې کومې اغېزې له رواني لوبې ترلاسه کوو.

د دې څپرکي په راتلونکې برخه کې به په تفصیل سره د رواني لوبو په پایله کې د اغېزو ځینې ډولونه وڅېړو، په اصل کې، د رواني لوبو کارول د قرباني باور او رواني ځواک په خورا دقیق او نامحسوس ډول کموي. رواني لوبې په قرباني باندې د نفوذ کولو او په ورته وخت کې د هغه د خپلواکۍ د لاسته راوړلو لپاره کارول کېږي.

د قرباني متاثره کول یوازې د رواني لوبو ترسره کولو په برخه کې انګېزه نه ده، ډېری ناوړه ګټه اخیستونکي رواني لوبې د تفریح په توګه پرته له کوم قوي هدف څخه کار اخلي، دوی د داسې لارې له پیداکولو خوند اخلي چې د قربانیانو په روحیه اغیزه وکړي، خپلو ارادو ته تسلیم شي او دی له دغو مسایلو خوند واخلي. دا ډول حالت او چلند کټ مټ د جامعه ستیز/ د ټولنې ضد شخص په ډول وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ناوړه ګټه اخیستونکو دا ډله دا حقیقت له پامه غورځوي چې قرباني یې یو انسان دی چې احساسات او فکرونه یې له نورو سره مساوي دي او پرځای یې قرباني په اسانۍ سره د تفریح او کشف لپاره ډیزاین شوی سیستم ګڼي. د رواني لوبه دا بڼه خورا خطرناکه ده ځکه چې د ناوړه ګټه اخیستونکي دا سرګرمي یا ساتیرې د قرباني په ځانوژنې پای ته ورسېږي.

ځینې وخت په توره اروا پوهنه کې رواني لوبې د دې پر ځای چې په شعوري ډول یې ناوړه ګټه اخیستونکی ترسره کړي بلکې د دوی عادت جوړ شوی وي او په ژوند کې ډېر ورسره مخ شوی وي. دا هغه وخت پېښېږي، چې کله ناوړه ګټه اخیستونکی د خپل ژوند په اوږدو کې په ساده ډول له داسې رواني لوبو سره مخ شوی وي او د احساساتو د ځرګندولو لپاره بله لاره نه ویني یا پیژني. دلته کس یو څه بې ګناه ښکاري؛ خو داسې نه ده، یوازې کس په ناخوداګاه ډول بد کار ترسره کوي، د داسې کارونو ترسره کول اخلاقي مسولیت نه ورنه سلبوي. په ځینو وختونو کې ناوړه ګټه اخیستونکی رواني لوبې په ناخوداګاه ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترسره کوي چې دا ډول افراد تر ټولو خطري دي، دوی له دې پرته بله هیڅ لاره نه پېژني، په پایله کې په ډېرو مواردو کې د هغوی اصلاح او سالموالی نامکنه کېږي.

د رواني لوبو لیست

اوس په دې خبرې کوو، چې د یوه سالم ذهن او تیاره ذهن د لوبغاړو او لوبو ترمنځ توپیر روښانه کړو. د رواني لوبو هغه مېتودونه چې د خلکو پر وړاندې کارول کېږي مختلف ډولونه لري. ځینې رواني لوبې بې ضرره او ځینې یې بیا ویجاړونکې دي. هغه لوبې چې بې ضرره او هغه چې ویجاړونکي یا تخریبونکې دي په توره اروا پوهنه کې به پرې پوه شئ.

د ګواښ لوبه

ګواښ څه شی دی؟ دا مسله هغه وخت پېښېږي چې یو کس غواړي یو څوک دې ته مجبور کړي چې یو انتخاب وکړي. معمولا دا ګواښونکي عبارتونه داسې وي «دا کار وکړه کنې.... به رامنځته شي»، «سګريټ پرېږده... کنې زه دې ملګرتیا لاس اخلم/ پرېږدم»، «له خلکو سره ښه چلند کوه... کنې درنه خپه کېږم». دا ګواښ غوښتني ته نږدې یو څه دی؛ خو امر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر نږدې دی. ګواښ په توره ارواپوهنه کې د رواني لوبو یو ډول دی؛ خو دا په دې معنا هم نه دی، چې هر ګواښ دې د رواني لوبې یو ډول وي.

د دغې مسلې د تشخیص او پېژندنې لپاره درې لارې دي. لومړی د ګواښ کونکي د شخصیت ډول دویم د ګواښ کونکي دروني انګېزه او درېیم د ګواښ ماهیت دی.

اوس به هر یو په دغه درې اړخیز ډول وڅېړو، تر څو د ګواښ تخنیک او کارول په ښه ډول وپېژنو.

هغه کس چې ګواښل شوی وي یعنې ګواښونکی د منفي او مثبت ماهیت په ښه ډول ورڅرګندېدای شي. په مثبته اروا پوهنه کې ګواښ کونکی هغه کس ګواښي چې اهمیت ورته لري دی غواړي چې له هغه ساتنه، مرسته او کومک ورسره وکړي. په دغه ډله کې تر ډېره نږدې ملګري، ورور و خور یا د ژوند ملګری راتلی شي. البته دا کس چې د مثبت ګواښ تخنیک ترسره کوي داسې فکر مه کوئ چې دی منفي ګواښ نه شي ترسره کولی.

د ګواښ پټه انګېزه د ګواښ د ماهیت په پېژندلو کې یو بل عنصر دی، دا هغه کسان ترسره کوي، چې د یو چا د ژوند د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهبود او ښه کولو لپاره يې د مرستې په ډول ورسره کوي. دا ګواښ کولی شي چې د مقابل لوري د سلامتی او بهبودي لپاره ترسره او د يوه بد عادت مخنيوی وکړي. مثلا دغه جملې «که دغه کار ته دوام ورکړې پرېږدم دې»، «د اولاد تر راوړلو مخکې بايد د اولاد د ښې روزنې په تړاو بايد ښه مطالعه وکړو، که داسې ونه شي زموږ سالمولی تر پوښتنې لاندې راځي او تولنې ته به مو يوه بده خبره ورانده کړې وي». دا ډول ګواښونه کولی شي چې د سره مقابل لوري په انتخاب د هغه په ژوند کې زبردست تغير راشي.

د ګواښ په نيت قضاوت يو سخت کار دی، په همدې پار موږ نه شو کولی چې د ناوړه ګټه اخيستونکې پر ګواښ او موخو پوه شو. نو د دې د معلوملو لپاره غوره لاره دا ده، چې د ګواښ ماهيت وارزوو، چې ايا زموږ په ګټه دی که نه او ايا ناوړه ګټه اخيستنه پکې شته که نه؟

په تياره ارواپوهنه کې دا تخنيک ډېری وخت د دې لپاره کارول کېږي، چې يو کس مجبور کړي، چې غيراخلاقي کار ترسره کړي يا د هغه د خوښې خلاف کار پرې ترسره کړې. دغې موخې ته د رسېدو لپاره ناوړه ګټه اخيستونکی معمولا قرباني

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې کارو ته تړي، چې د هغه له عقيدې او فکر سره په ټکر کې وي، ناوړه ګټه اخيستونکی دا هر څه لومړی ارزوي، چې وروسته په ډېر ماهرانه ګوابښ سره کس دې ته مجبوروي چې ناخوښه کار پرې ترسره کړي.

تاسو بايد د دې ورتيا ولرئ، چې يو خيرغوښتونکی او مثبت انګېزه ښونکی ګوابښ وپېژنئ.

اوس په دې خبرې کوو، چې څنګه کولی شو هغه ګوابښ کونکي وپېژنو چې د تورې اروايوهنې له تخنيکونو د ګوابښ په وخت کې کار اخلي.

لومړی د دغه ډول ګوابښ کونکي پېژندنه خپله د ګوابښونکي پورې اړه لري. دوی ډېر وخت د قرباني د ژوند په اړه ښه يا عادلانه فکر نه لري. مثلا ګوابښونکی ښايي داسې کس وي، چې قرباني له هغه سره نامشروع اړيکې ترسره کړې وي، ګوابښونکی پر قرباني قوي اغېز او کنټرول لري دوی همدا شان کولی شي چې د قرباني په ژوند کې ډېر مهم رول ولري داسې رول لکه مور و پلار يا د ژوند ملګری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوړه ګټه اخیستونکي څه ډول ګواښونه کوي؟

مثلا کولی شي داسې ګواښونو ته اشاره وکړي، چې د مقابل شخص په زیان یا غیراخلاقي مسایل وي. په ذهن کې یو قرباني تصور کړئ، چې غواړي د طبي یا اخلاقو زیانونو له امله یو کار نه ترسره کوي یا زړه نا زړه وي. ناوړه ګټه اخیستونکي په دغه حساسیت ځان پوهوي او د مقابل لوري دغه حساسیتونه د خپل ځان لپاره د خوند او تفریح سرچینه ګرځوي وروسته ناوړه ګټه اخیستونکی هڅه کوي، چې د قرباني دا اراده سسته او ور ماته کړي مثلا دغه جملې ورته وایي «یا دا کار وکړه یا کور ته ځم» یا «که د تفریح یا ساتیري ته زړه نه کېږي ځان مه په عذابوه مه راځه، ځکه دلته له ساتېري پرته بل څه نه شته».

حتی ځینې خطرناک ګواښونه کېدای شي چې د ځان وهلو، ځانوژنې یا د قتل لامل شي. مثلا ناوړه ګټه اخیستونکی قرباني ته وایي «یا خپل لاس پرې کړه یا درې ځله زه خپل لاس پرې کوم». یا یوه ناوړه ګټه اخیستونکي ښځه خپل خاوند ګواښي او ورته وایي «که هغه کس ونه وژنې، پرېږدم دې؛ ځکه بیا له دې معلومېږي چې زه تاته هېڅ اهمیت نه لرم». په دغه کې تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تولو افراطي حالت هغه دی، چې یو کس له بل کس سره د ځانوژنې ترون وکړي، تر څو د یو بل پر وړاندې خپل ژوند پای ته ورسوي، کله چې قرباني خپل ژوند ته د پای ټکی کېږدي ناوړه ګټه اخیستونکی بیا هماغه ترون نادیده نیسي- او خپله ځان نه وژني.

د بېلوالي ګواښ

په یوه خوښه، سوله ییزه او باثباته اړیکه کې د خوندیتوب او خوښۍ احساس کول له بنسټیزو اړتیاوو دی. هغه خلک چې په ژوند کې خوښه جوړه ولري او ژوند یې په همغږۍ او متقابل احترام ولاړ وي نو د دې امکان حتی صفر ته ځي چې د دوی اړیکه دې بې ثباته یا پرې شي.

د تورې اروا‌پوهنې پوهان له دغو اصولو خبر دي او دوی هدف ته د رسېدو لپاره له هر ډول پېچلو لارو کار اخلي تر څو مسله مشخصه او عامل یې پیدا کړي.

ناوړه ګټه اخیستونکی په اړیکه کې د منفي احساساتو له ودې، بې ثباتۍ او ګډوډۍ څخه په ګټې اخیستنې قرباني ناتوانه کوي، تر څو د ده پر وړاندې دفاعي حالت غوره نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ببلوالي ګوابن د رواني لوبو له مهمو دولونو دی، چې په ګډ ژوند کې د بې ثباتي او اضطراب لپاره کارول کېږي.

د ببلوالي ګوابن څه دی؟ دا اصطلاح له وخته په دې معنا کارول کېږي، چې دا ګوابن د مقابل لوري د پرېښودلو لپاره وي دا ښايي په غیرمستقیم، ورانديز شوي شکل یا مستقیم دول وي.

په غیرمستقیم دول ببلوالي ته اشاره هغه وخت رامنځته کېږي، چې کس په ښکاره دول د ببلوالي یا جدايي په اړه څه نه شي ویلی، دی هڅه کوي، چې په غیرمستقیم دول ببلوالي ته داسې اشاره وکړي تر څو یوازې د ببلوالي په اړه ذهنیت ورکړي.

ناوړه ګټه اخیستونکی ښايي په راتلونکي کې په دې اړه ډېر په عادي دول وغږېږي، هغه ښايي راتلونکي ببلوالي ته داسې اشاره وکړي «ښه، زه تر دې وروسته نور داسې څه نه شم زغملی». یا بله هر دول جمله چې مقابل لوری دا شک وکړي چې په راتلونکي کې ښايي دی پرېږدي او اړیکې ورسره ختمه کړي.

«د ببلېدو/ ببلوالي ورانديز» دا مېتود بیا د غیرمستقیم او واقعي ببلوالي ترمنځ یو دول دی، دا هغه وخت رامنځته کېږي، چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوړه ګټه اخیستونکی غواړي دا ښکاره کړي چې په راتلونکي کې د بېلوالي تصمیم لري. ښايي ناوړه ګټه اخیستونکی د خپلو خبرو په دوام کې داسې ووايي «زه به دې ډېر ژر پرېږدم او نور له دغې مسلې سره جوړجاړی نه کوم». که ناوړه ګټه اخیستونکی د بېلوالي یا طلاق هر ډول پړاو پرته له واقعي پړاوه ترسره کوي د بېلوالي وړاندیز دی.

«واقعي بېلوالی/ بېلېدل» دغه پړاو د بېلېدو د ګواښونو په برخه کې تر ټولو شدید پړاو دی، ناوړه ګټه اخیستونکی ښايي په کور کې د خپلو اړوندو شیانو په ټولولو لاس پورې کړي او قرباني ته دا ونښيي چې دا دی نور زه له تا څخه او درنه بېلېږم. په حقیقت کې ناوړه ګټه اخیستونکی نه غواړي چې له قرباني دې بېل شي خو په دې وخت کې ناوړه ګټه اخیستونکی یوازې د قرباني حال او احساسات معلوموي چې څومره اغېز پرې لري یا نه.

په دې پوه سواست چې د بېلوالي ګواښ څه دی او کوم ډولونه لري اوس په دې خبرې کوو، چې په د دغه رواني لوبو د تخنیکونو اصلي موخې څه دي؟

د دغو تخنیکونو اصلي موخې دا دي، چې د اړیکې د خوندیتوب، خوښۍ احساس له منځه یوسي، د ناوړه ګټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخیستونکي پر ورانديې د قرباني دفاعي حالت له منځه لاړ شي، خپل واک او کنټرول له لاسه ورکړي.

ناوړه ګټه اخیستونکی په مکرر ډول له مقابل لوري سره اړیکه پرې کوي، تر څو د هغه د زغم او احساساتو کچه ځانته معلومه کړي. وروسته قرباني په شدید احساساتي کېږي، زاری کوي او ناوړه ګټه اخیستونکی په مهربانه ډول د قرباني هغه غوښتنه چې باید اړیکه یې پرې نه شي مني او قرباني ته ځان داسې ښيي، چې دی یو خواخوږی، مهربان ښنونکی انسان دی.

کله چې په لومړي ځل خلک له دغو تخنیکونو خبر شي منطقي نه ورته ښکاري ځکه دوی وایي چې دا څو معلومه خبره ده خلک دا نه خوښوي، چې ناوړه ګټه اخیستونکی دې اړیکه ورنه پرې نه کړي. خو د تورې ارواپوهنې له نظره دا فکر ناسم دی. ځکه قرباني د اروپوهنې له نظره سالم یا طبیعي نه دی، په همدې اساس دی نه شي کولی چې په منطقي توګه دا مسله درک کړي تر څو دغې اړیکې ته د پای ټکی کېږدي.

په اړیکو کې په دوامدار ډول د دغو ګوانښونو پایله ډېره خطرناکه او زیانښونکې ده، حتی داسې پایلې ته انسان رسېږي چې تصور یې نه شي کېدای. دا مسله کولی شي چې یوه کورنی له

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه يوسي، هغه کورنۍ چې ناوړه ګټه اخيستونکې يې هيله لري، بالاخره ناوړه ګټه اخيستونکی په دغه مسله کې دومره ځان نباسي، چې هر کار وغواړي پرې کولی يې شي. په دغه پړاو کې قرباني نور په بشپړ ډول خپله اراده، واک، خوښه او تصميم له لاسه ورکوي.

نه ګټونکې لوبه

دا هم نړدې ګوابسونو ته يو ډول لوبه ده، چې په اسانۍ سره کولی شي يو سالم او طبيعي چلند غلط وښيي. په دغه برخه کې هم توپيرونه شته، د دې لپاره چې د نورې ارواپوهنې په دغه تخنيکونو پوه شو لومړی بايد په دې خبر شو چې نه ګټونکې لوبه څه وخت خطرناکه او کوم وخت بې زيانه ده.

د عادي ارواپوهنې له نظره نه ګټونکې لوبه داسې تعبيرېږي: کله چې يو څوک د چا زيات لېوال يا عاشق وي نو ډېر ورته لاسرسی نه شي لرلی. دا ښايي د ليدنې د رد، پيغامونو يا زنګ ته ژر نه ځواب ويل او... وي. دا د دې لپاره ترسره کېږي، چې مقابل لوری نور هم لېوال او عاشق کړي، تر څو يوه ښه او ژوره اړيکه رامنځته کړي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په توره اروابوهنه کې بیا دا مسله ډېره په خطرناک شکل مخته ځي، کله چې له دغه تخنیکه کار اخیستل کېږي کاملا توپیر کوي او له بې زیانه انګېزې سره ډېر توپیر لري.

ناوړه ګټه اخیستونکی معمولا دا تخنیک د اړیکې جوړولو په لومړیو کې کاروي هغه په دې کار سره غواړي چې د قرباني رواني سلامتي ته زیان ورسوي. د اړیکو په لومړیو کې دا لوبه بې زیانه معلومېږي ځکه چې په دغه اړیکه کې هېڅ ژمنتیا، وابستګي نه شته او دواړو لوریو ته کوم زیان نه رسېږي. خو کله چې د اړیکو په اوږدو کې شاته تګ او د نه باور مسله رامنځته کېږي نو ډېر بدې پایلې رامنځته کېږي. اوس په دې تخنیک او اغېزو یې خبرې کوو.

کله چې دوو لوریو په دې توافق وکړ چې اړیکې ته به ژمن وي او بیا بې باوري او یو بل ته نه لاسرسی رامنځته کېږي؛ نو دا د نه ګټونکې لوبې د تخنیک نښه ده.

عادي اړیکې معمولا په لومړیو کې ډېرې منسجمې او منظمې نه وي، نو په دې اساس د یوې عادي اړیکې مسیر او پالل عادي خبره ده خو د وخت په تېرېدو سره قوي کېږي. ناوړه ګټه اخیستونکی په لومړیو کې ځان ډېر ژمن ښکاره کوي، تر څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړیکې داسې عیار کړي، چې قرباني په دام کې وغورځوي.
وروسته ناوړه ګټه اخیستونکي ته لاسرسی ډېر کم شي.

کله چې کس د نه ګټونکې لوبې بل پړاو پیلوي نو بېرته هغه کس ته چې ده ته ژر لاسرسی نه شي کولی لاسرسي ته زمینه برابروي، ځکه هغه غواړي چې نور ورنه لرې شي خو دی بېرته غواړي چې هغه خپل حالت ته راولي او اړیکه ورسره قوي کړي. نو په دې وخت کې د ناوړه ګټه اخیستونکي پر ځان باور نو هم قوي کېږي، ماهر ناوړه ګټه اخیستونکي په ظاهره داسې کړنې ترسره کوي، چې مقابل لوري ته ډېرې د ډاډ وړ او باوري ښکاره شي، چې دا مسله د قرباني په ذهن کې د ګډوډۍ او ژورې رواني بې ثباتۍ لامل کېږي، چې وروسته له هغه ناوړه ګټه اخیستونکی د خپلو موخو لپاره ورنه کار اخلي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم څپرکی

فریب/ چل

ایا فریب/ چل د تورې اروا پوهنې په کټګورۍ کې راځي؟

فریب د تورې اروا پوهنې له اصلي ارکانو شمېرل کېږي. د تورې اروا پوهنې د نورو تخنیکونو په ډول په دې پوهېدل، چې فریب هم د تورې اروا پوهنې د تخنیکونو په وسیله ترسره کېږي او که نه تفکیک یې یو څه ستونزمن دی. مخکې تر دې چې ساده او تور فریب/ چل په توپیر پوه شو نو لومړی په عموم کې په فریب خبرې کوو.

ډېری خلک په دې باور دي چې د فریب او دروغو ترمنځ توپیر نه شته. دا سمه نه ده. دورغ د فریب یو ډول دی، خو په یوازې ډول هېڅ وخت نه شي کېدای چې د یو چا د تېرایستلو سبب شي. هره عمل یا کلمه چې وکړای شي له حقیقت پرته دې په بله خوا هدایت یا روان کړي فریب نومېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې اساس د فرېب/ چل عامې برخې دا دي: دروغ ویل، د ابهام رامنځته کول، د حقیقت پټول او د یوه ناسم څه د سموالي د اثبات لپاره هڅه. دا په مختلفو بڼو د فرېب په چوکاټ کې خپلې چارې پرمخ وړي. ښایي تاسو داسې احساس کړئ چې دا یو وخت کې تاسو هم ترسره کړي دي. ایا دا په دې معنا ده، چې ټولې ګمراه کوونکې کړنې دې د تورې اروا‌پوهنې نمونې وي؟ هېڅکله.

ټول تر خپله وسه نورو ته فرېب ورکوي. خلک ښايي په ځینو چلندونو لکه مهرباني، شرم او د بې کفایتۍ احساس په خاطر نورو ته فرېب ورکړي. څېړنو ښودلې چې ډېرى خلک حتى نارينه د ګډې جوړې پیدا کولو په ویبسایټونو کې د خپلې ونې/ قد په اړه دروغ وايي. دا د دې دلیل نه شي کېدای چې هغه ته دې د تورې اروا‌پوهنې ناوړه ګټه اخیستونکې ووایو. خلک حتى د سلامتي، خوشبختي او نېکمرغۍ په برخو کې ځان ته فرېب ورکوي. که په ورځني ژوند کې داسې فرېبونه صادروو او د نورو فرېبونو معادل نه دي نو دغو ته کوم ډول فرېب وایو؟

فرېب هغه وخت تور معلومېږي چې د غولول شوي کس په اړه فرېب ورکوونکی منفي احساس یا قصد ولري. عادي فرېب

(c) ketabton.com: The Digital Library

معمولا د حقیقت پر وړاندې ماتېږي خو تور فرېب دومره قوي وي چې حقیقت یې هم نه شي ماتولی. په دې وخت کې یا حقیقت د پېښو سر سم تغیرېږي، پټېږي یا نادیده نیول کېږي.

هغه کسان چې په دې برخه کې د تورې ارواپوهنې له تخنیکونو کار اخلي له فرېب د زیان رسولو په موخه ګټه اخلي نه د مرستې کولو په پار. هغه په هره بیه د زیان په نادیده نیولو سره یو څوک غولوي تر څو خپلو ګټو ته ورسېږي.

ځینې داسې فکر کوي، چې که فرېب کوچنی وي هغه به د تورې اروا‌پوهنې له کټګورۍ نه وي هغه که لوی وي د تورې اروا‌پوهنې برخه به وي؛ خو داسې نه ده د فرېب اندازه کول او نه اندازه کول دلته مهمه نه ده او نه هم له دې سره اړوند موضوع ده بلکې له تورې اروا‌پوهنې سره اړوند موضوع دا ده، چې د فرېب تر شاه پټه موخه څه ده.

د فرېب مختلف اړخونه

لومړی باید په دې خبرې وکړو، چې ځینې فکر کوي چې کوچنی فرېب دومره خطري نه دی، بلکې لوی فرېب بدې او ناوړه پایلې لرلی شي، دا فکر بېخي ناسم دی. هغه ستر فرېبونه

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د ناوړه ګټه اخیستونکو لخوا د موخو د ترلاسه کولو په موخه یو چاته ورکول کېږي په دې کې کوچني فرېبونه دومره رول لري چې تصور يې نه شي کېدای. دلته به اوس په کوچنيو او سترو فرېبونو يو څه خبرې وکړو.

هغه کوچني فرېبونه چې ناوړه ګټه اخیستونکي يې کاروي کوم دي؟ په لومړيو کې کوچني فرېبونه ناوړه ګټه اخیستونکی د دې لپاره ترسره کوي، چې دا معلومه کړي چې قرباني د ده په کړنو، خبرو او اقداماتو څومره باور لري. که خلک په لومړيو کې په کوچنيو دروغو باور وکړي نو د وخت په تېرېدو په لويو دروغو هم باور کوي.

همدا شان کوچني فرېبونه پر ځان د باور لرلو کچه ټيټوي، غولونکی نه شي کولی چې د خپل استدلال او منطق پر ځواک باور وکړي. که ناوړه ګټه اخیستونکی يې په کوچنيو مسايلو کې وغولوي او د پېښو د رامنځته کېدو په اړه له ده ګډې وډې پوښتنې شي نو ښايي غولونکی دې پايلې ته ورسېږي، چې د ده استدلال او منطق سم نه دی، چې بالاخره پخپل قضاوت باور نه کوي. ډېرى خلک د دې پر ځای چې پوه شي د ځينو مسايلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اړه فریب راکول کېږي دوی دې پایلې ته رسېږي چې خپل قضاوت يې ناسم او نیمګړی دی.

له لويو يا سترو فريبونو يو دا دی، چې خپل ځان داسې معرفي کړې، چې په اصل کې هماغسې نه يې. دلته زموږ هدف له شخصیتي ځانګړنو نه دی، بلکې بشپړ هويت دی لکه د نوم بدلول، د زېږېدنې نېټه، کورنۍ بدلول او... . د توری اروا پوهنې کارونکي پر دې قادر او برلاسي دي، چې نورو ته داسې فریب ورکړي چې د هغوی په جعلي هويت باور وکړي.

غولوونکي مباحث

ډېريو به دغه جمله اورېدلې وي چې «پیسه د ټولو بديو رېښه ده». په دغه جمله کې اغراق شوی سمه نه ده؛ خو دا موضوع له پامه هم نه شو غورځولی، چې پیسې د ډېرو فریبونو لامل هم کېږي، د پیسو په پار فریب کول مختلف دلیلونه لري. ځينې خلک د پيسو ترلاسه کولو لپاره خلک غولوي، ځينې يې د پیسو پټولو لپاره خلک غولوي او... .

تر ټولو مشهور فریب چې په توره اروا پوهنه کې د پیسو اړوند کېږي د مسلکي سوالګر لخوا ترسره کېږي. دا خلک د ډېرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیسو په لرلو بیا هم هڅه کوي چې خلکو ته فریب ورکړي تر څو پیسي په لاس راوړي. دوی د پیسو لاسته راوړلو تر ډېره د تورې اړواپوهنې له تخنیکونو ګټه اخلي. حتی ځینې یې د دې په پار چې پیسې لاسته راوړي د خپل بدن یو برخه زخمي کوي، تر څو د نورو خلکو لخوا د زړه سوي وړ وګرځي، حتی ځینې بدمرغه خپل اولادونه په همدې پار په نشه‌یي توکو روږدوي تر څو دوی د خپلو فریبونو د یوې برخې په توګه وکاروي.

په دغه برخه کې مدني حالت یوه بله کاربدونکې لاره ده ځینې وخت هڅه کېږي، چې خپل واده پټ کړي، تر څو قرباني په دام کې ګیر کړي. دا بنایي د مالي، جنسي- یا نورو لاملونو لپاره ترسره شي. ځینې حتی ډېر وادونه لري خو له یوه بله خبره نه وي. خو د ټکنالوژي - انټرنیټي نړی دا مسله اوس لږ ګرانه کړې. ماهر فریب ورکونکي په دې قادر دي، چې په ځیرکانه شکل ډېری جوړې له یو بله جلا او بېلې کړي.

ځینې غواړي چې ځان متاهل وښيي، په داسې حال کې چې مجرد وي. دا فریب مختلف دلیلونه لري. ډېری هغه خلک چې متاهل دي د مجرد په پرتله د ډېر باور او اعتماد وړ وي. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورې ارواپوهنې ځينې کارونکي په همدې تخنيک زبردست بلد دي او په مناسبو ځايونو کې ورنه ګټه اخلي. ځينې خلک د دې لپاره ځان متاهل ښيي چې بيمه ډېره ورکړي، ځينې د دې لپاره چې کورنۍ غريبه وښيي تر څو ورسره خلک مرسته وکړي او...

د جرمونو پېتول په دې برخه کې يوه بله لومه ده، چې ناوړه ګټه اخيستونکي ورنه استفاده کوي. د دې لامل دا وي، چې که يې کوم خاص جرم ترسره کړی وي او مقابل کس ورنه خبر شي نو ستونزمنه ده، چې په هغه دې غوره باور وکړي. جالبه دا ده، چې داسې فريبونه تل تور نه وي. دوی دا کار د ردولو له وېرې کوي، دا يو تور فريب نه دی. خو که دا کار په قصدي توګه پټوي تر څو وروسته مقابل لوري ته زيان ورسوي نو دا د دې ښکارندويي کوي، چې د تورې ارواپوهنې له مسايلو کار اخيستل کېږي.

ناوړه ګټه اخيستونکي د خپل احساساتو د پټولو او پر ده د نورو د باور ترلاسه کولو لپاره فريب زبردسته لاره ښکاري. د همدغو مسايلو د پټو لپاره تر هغو کار اخلي چې تر څو مقابل لوری قرباني شوی نه ي، وروسته ښايي ځينې قربانيان متوجه شي، چې دا يو فريب و او بس. که يو کس له تورې ارواپوهنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استفاده کوي او غواړي چې له يو چا سره فزيکي تمايلات وښيي نو هغه پلټنه کوي، چې مقابل لوري ته زما دغسې تمايلات سره کرښه ده که نه. کله چې پوه شي چې مقابل لوري ته حد يا سره کرښه ده؛ نو په دغه پړاو کې فريب ورکونکی کس بنايي دروغ ووايي او داسې چلند له مقابل لوري سره وکړي، چې زه له تاسره واقعي او پاکې مينې ته ژمن يم. کله چې قرباني د وخت په تېرېدو په دام کې ونښلي نو بيا ناوړه ګټه اخيستونکی په خپل کار لاس پوري کوي، سره کرښه يې له منځه وړي او د ناوړه ګټه اخيستنې قرباني کېږي.

يو مشهور دام چې ډېرې وخت قرباني پکې نښلي دا دی، چې د ناوړه ګټه اخيستونکي په ظاهره احساساتو او چلند ژر باور کوي. فريب هغه قوي خواک دی، چې پر قرباني د اغېزې يا کنټرول لپاره کارول کېږي.

رومانتيکي اړيکه: ناوړه ګټه اخيستونکی دا ډېرې وخت د واقعي موخو د پټولو لپاره کاروي، خپلې فريبي خبرې او کړنې يې پر قرباني اغېز ښندي قرباني داسې تصور کوي، چې ټول عمر زه د يو داسې انسان پسې ګرځېدم خو دا دی پيدا مې کړ. خو په حقيقت کې ناوړه ګټه اخيستونکي پر دې قادر وي، چې د

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقابل لوري د احساساتو او نورو کمزوریو تکي ورمعلوم وي د قرباني لپاره داسې کړنې ترسره کوي چې کټ مټ د هغه هيله وه، دا فريب ډيرې وخت اوږده مهاله او پېچلې دوام لري.

همدا راز کولی شي چې د قرباني هغه احساسات چې ډېر حساسيت ورسره لري په غيررمانتيکه ډول نرم کړي. مثلا ناوړه گټه اخيستونکی قرباني ته د زيان اړولو په موخه په لومړيو کې ډېرې صادقانه کړنې او خبرې کوي حتی که په لومړيو کې قرباني ته د نږدېوالي زمينه برابرېږي خو نه يې ترسره کوي، ناوړه گټه اخيستونکی داسې چلند کوي چې د قرباني په خيال او خاطر کې هم نه ور وگرځي چې دا کس دې ناوړه کار ترسره کړي، قرباني په دغو مسايلو مغشوشېږي، گيج کېږي تر هغو دا فريب ادامه لري، تر څو قرباني خپل دفاعي حالت او حسياست ختم کړي بالاخره د ناوړه گټه اخيستونکي تولو غوښتنو پوره کولو ته چمتو شي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

غولوونکي تخنیکونه

په دې پوه سواست چې فریب/ چل مختلف اړخونه او لاملونه لري اوس په دې خبرې کوو، چې هغه کوم تخنیکونه دي چې په فریب/ چل کې ناوړه ګټه اخیستونکي ورنه کار اخلي.

د فریب هر تخنیک هغه وخت کارېږي چې ناوړه ګټه اخیستونکی لومړی درک کړي، چې په دغه ځای او وخت کې کوم تخنیک اغېزناک او غوره دی.

غولونکي په ترتیب سره هر یو تخنیک جلا نه کاروي، بلکې خلور تخنیکونه حتی سره یو ځای کوي او بیا د عمل ډګر ته دانګي.

دورغ؛ دروغ ویل د تور فریب له باریکو او مشهورو ډولونو دی. دا تخنیک هغه وخت کارېږي چې غولونکی په دې پوه شي، چې مقابل لوری تر حقیقت هم زما په خبرو ډېر باور لري. دا قرباني ښایي داسې کس وي، چې ډېری وخت پر نورو ژر باور کوي. یا غولونکی تر هغه حده دا کار کوي، چې د قرباني دفاعي حالت له منځه یوسي. که ناوړه ګټه اخیستونکی له دروغو کار اخلي ډېر احتمال دا دی، چې د خپلو دروغو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناحقايقو د پټولو لپاره يې په غوره لارو هم فکر کړی. ناوړه ګټه اخيستونکي په دې کې ډېر ماهر دي، چې څنګه وکولای شي بې باوره څه ته د باور جامه ور واغوندي.

د دروغو له لارې فرېب له ډېرو باريکو او فکري روښونو څخه دی، په همدې ترتيب ماهر غولونکی داسې دروغ وايي چې د وخت په تېرېدو د ده دورغ د سمو او باوري معلوماتو ځای ونيسي.

مثلا يو ماهر غولونکی داسې کيسه کوي چې ۹۰سلنه سمه او ۱۰سلنه بې باوره او ناسمه وي؛ خو قرباني ۱۰سلنه هېڅ په نظر کې نه نيسي- او ټولې کيسې ته د واقعيت او حقيقت په سترګه ګوري. ځينې غولونکي د اغېز ښندلو لپاره خپل غږ بدلوي، ځينې وخت په لوړ يا ټيټ غږ خبرې کوي. څکه غږ د انسان په لاشعور باندې اغېز ښندي. غولونکی ګوري چې په کوم ځای کې غږ ټيټ او په کوم ځای کې غږ لوړ کړي، تر څو پر قرباني اغېز وکړي او هر څه ته د واقعيت په سترګه وګوري.

ضمني دروغ؛ دا د فرېب يو بل شکل دی، چې په غيرمستقيم ډول سم شي ته اشاره کوي؛ خو اساسا ناسم وي. مثلا غولونکی غواړي چې قرباني ته په مالي برخه کې فرېب ورکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایي «زه یو بریالی انسان یم او ډېر عاید لرم». خو په غیرمستقیم ډول دا پیغام لري «زما د حسابونو د سمبالښت لپاره مالي کس ډېرې خبرې لري. د مالیې تیتولو لپاره لپاره ډېر وخت لګېږي او زه دومره وخت نه لرم». په همدې وخت کې غولونکی داسې خبرې او چلند کوي چې ځان ډېر شتمن وښيي، خو په ښکاره او واضح ډول نه وایې چې زه دومره پیسې لرم یا شتمن یم.

غولونکي په دې برخه کې تر ډېره له ضمني دروغو ګټه اخلي، ځکه دا تر ډېره د منلو وړ وي او د رد یا ناسم ثابتونو چانس پکې کم وي. که قرباني غولونکی په دروغو تورن کړي غولونکی کولی شي ووایي چې داسې کار یې نه دی کړی او نه یې له خبرو هدف دا و. دا ځکه کوي چې د دروغو پټولو همدا غوره لاره ورته برېښي. بله خبره دا ده، چې د قرباني هر څومره تخیل قوي کېږي همدومره ضمني دورغ د ده د غولوني لپاره غوره دي.

مخفي کاري/ پټول؛ دا د فریب یو بل شکل دی، چې له دورغو او ضمني دروغو سره توپیر لري. دروغ او ضمني دروغ په مختلفو ځایونو کې مختلف اړخونه لري، چې د حقیقت پټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لپاره ویل کېږي، په اسانه د قرباني ذهن بلې خواته اړول کېږي.

یوه بله لاره چې د مخفي کاري په تخنیک کې ورنه ګټه اخیستل کېږي عاطفي حصار دی. په دغه تخنیک کې ناوړه ګټه اخیستونکی داسې ښيي چې په ژوند کې یې یوه داسې دردونکې او ناراحتونکې موضوع شته، چې په هېڅ وجه یې د ویلو توان نه لري. په همدې ترتیب قرباني نه غواړي د خپلې خوښې وړ پوښتنې یا معلومات ورنه وکړي. ځکه دا ته یو ډول بې نزاکتي یا ظلم ښکاري چې په دغه حالاتو کې له ناوړه ګټه اخیستونکي د خپلې خوښې پوښتنې یا معلومات واخلي. نو په همدې ډول غولونکی خپل اصلي حقیقت پټوي، تر څو خپل شوم هدف ته ځان ورسوي.

تېرایستل؛ دا د فریب ډېر پېچلی او مجرمانه ډول دی، چې د توري اروا پوهنې کارونکي ورنه ګټه اخلي. تېرایستل د دروغو یو ډول دی. په دغه تخنیک کې غولونکی نه غواړي په ساده او اسانه بڼه دروغ ووايي، هغه داسې دروغ وايي چې د هغوی د ادعا په موخه جعلي ثبوتونه او اسناد وړاندې کوي. ماهر غولونکي په دې ډول په ډېر باریکه شکل مخکې ځي. مثلا

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایي «نه زه واقعا ډاکتر یم، دا زما ډیپلوم او اسناد دي»! په خیرکانه ډول د دغو اسنادو ښودل قرباني ته دا حس ورکوي، چې رښتیا هم ډاکتر دی، که چېرته د خپلو اسنادو او د ځان ډاکتر ثابتونو لپاره بیا بیا ټینگار کوي نو قرباني پرې شک اخلي فکر کوي حتما کومه ستونزه پکې شته، چې دومره ډېر د دې یادونه کوي، چې زما اسناد سم دي او ستونزه نه لري.

له بدمرغه چې د انټرنټ او ټکنالوژي نړۍ سره اوس دا مسله ډېره په چټکۍ سره د عامېدو خواته روانه ده. غولونکي په دې قادر دي، چې هر ډول جعلي اسناد او مدارک په اسانۍ جوړ کړي. دا ډول تقلبي مسایل ښایي شخصي- دلیلونه ولري. په تېرایستنه کې یوه بله لاره دا ده، چې غولونکی ټول هویت جعلي کوي هغه غواړي چې معرفي شوي شرکت یا اداري ته فریب ورکړي ترڅو داسې یوه غلا یا ناوړه کار ترسره کړي چې په راتلونکي کې یې پیدا نه کړي. دا ډول خلک د ډېرو خطرناکو او ناوړه پېښو سرچینې بللي کېږي.

کله چې په فریب کې له تېرایستنې تخنیک کار اخیستل کېږي؛ نو په دې وخت کې باید پوه شو، چې غولونکی د توري اروا پوهنې اصولو ته ژمن دی. د دې لپاره چې له قانون او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورونو تېښته وکړي. په دې برخه کې هر انسان باید دې ته متوجه شي چې څنګه له ماهرتېرايستونکي ځان وژغوري.

په دغه تخنيک کې بله مهمه مسله دا ده، چې غولونکی داسې ښيي چې زه د قرباني لخوا غولول شوی یم، دا نمونه بیا د فریب دننه یو بل فریب دی، چې ډېر پېچلی اړخ لري او ماهر ناوړه ګټه اخیستونکي يې د ځان لپاره په مناسبو ځایونو کې استفاده کوي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم څپرکی

هیپنوتیزم

په دغه کتاب کې د تورې اروپاوهنې ډېرې اړخونه تشریح شول؛ خو هیپنوتیزم یې هغه برخه ده چې تاسو ته هم د حیرانتیا وړ وي. ډېرې خلک چې د هیپنوتیزم کلمه واوري د داسې کس په اړه چې ډېل بریت لري، شپو خولی یې پر سر وي او د یو چا د خوب راوستو په تکل کې وي؛ خو دا تصور کلیشه‌یي وي د باور وړ نه دی. څکه چې واقعي هیپنوتیزمونه په داسې باریکو او قوي تخنیکونو مجهز دي، چې هر چېرته موقعیت لري دا خلک کولی شي چې د تورې اروپاوهنې له عناصرو ګټه واخلي او په خلکو داسې اغېز وکړي چې حتی د باور وړ نه وي.

نو چې هیپنوتیزم هماغه پخوانی باور نه دی نو څه دي؟ اصل کې هیپنوتیزم یو داسې پړاو او پروسه ده، چې د پوهاوي ژورو پوښونو په فلتر کولو سره په یو شخص کې د تلقین د منلو څواک زیاتوي. دا په ژوره او اغېزناکه توګه د هغو کسانو په اړه چې په بې دفاع او خورا تلقین شوي حالت کې دي موثره ده او د تور هیپنوتیزم کارونکو ته د قربانیانو پر وړاندې قوي څواک ورکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیپنوتیزم د نورو تخنیکونو په دول نه دی، چې موږ دې په ورځني ژوند کې په عادي او بې ضرره دوله ورسره مخ شو. دا کېدای شي چې کلامي او غیرکلامي وړاندیز شوي شکل ترسره شي. په هغه ځای کې چې تلقین کول په ډېر باریک شکل رامنځته شي. په همدې اساس د هغوی تشخیصول او پېژندنه اسانه کار نه دی.

د ماهیت له پلوه هیپنوتیزم د انسان د ذهن په ژورو اغېز کوي. هغه کس چې په یو چا کې د تلقین منلو او غبرګون راپارولو مهارت لري کولی شي چې پرته له کش مکشه پر مقابل لوري اغېز وکړي.

د هیپنوتیزم تخنیکونه

اوس چې د هیپنوتیزم په واقعي معنا پوه سواست په دې خبرې کوو، چې د تلقین کولو کوم اصلي تخنیکونه دي، چې کاربرې. دا مختلف دي، خو زموږ عمومي موخه دا ده، چې په هغو تولو مسایلو پوه شو، چې په دې برخه کې ورته اړتیا لیدله کېږي. دلته پدې خبرې کوو، چې په کومو ځایونو کې کوم تخنیکونه کارېږي. د یادونې ده، چې که په دغو تخنیکونو ځان پوه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو له یوې خوا یې پېژندنه سخته او له بلې مور هره ورځ کولی شو ورسره مخ او ځان ته زیان ورسوو.

غیرکلامي وړاندیز

که په توره اروا پوهنه کې هیپنوتیزم د وړاندیز په توګه وشمېرو؛ نو دا مهمه ده چې پر دې پوه شو، چې دلته له وړاندیز هدف څه دی. ښایي ځینې دا فکر وکړي، چې د یوې وړاندیز شوې جملې معنا به لري مثلا «زه غواړم چې تاسو دا کار ترسره کړئ». خو داسې نه ده په توره اروا پوهنه کې دا مسله له تصوره لرې ده، لومړی مهمه معنا چې باید په نظر کې ونیسو هغه دا ده، چې وړاندیز کولی شي په دوو لارو یا اړخونو چې کلامي او غیرکلامي دی رامنځته شي.

د انسان مغز یو یخ شوی غر تصور کړئ، د غره په سر هغه برخه چې اوبه پکې ولاړې وي هماغه یې د ادراکي دندو ترسره کولو استازیتوب کوي لکه فکر کول.

هغه برخه اوبه چې تر یخې لاندې وي د انسان مغز ته د نه لاسرسي په دول دي یا په ډېره کمه اندازه ورته لاسرسی کېږي یا په خوب کې د غړونو، انځورونو لیدل فرض کړئ، چې انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویده وي خو په خوب کې تول هغه څه ویني چې کټ مټ هماغسې وي. د تورې اروا پوهنې کارونکي تر ډېره خپل هدف د ذهن په دغه پټه او غیرشعوري برخه کې ځای پر ځای کوي.

په تولیز ډول د وړاندیز د ارایه کولو لپاره دوې لارې دي، چې د دغو په وسیله خپلو موخو ته ځان رسوي. لومړی کلامي او دویم یې غیرکلامي ده. دا دوه ډوله مېتودونه او روشونه مختلفې لارې لري د تخیکونو دقیق ډولونه چې کارونکي یې په مختلفو ځایونو کې کاروي بېلابېل فکتورونه لري.

ځینو کارونکو دغه تول تخنیکونه ازمایلي او په اخبر کې د هیپنوتیزمي لاره انتخابوي تر څو پر قرباني ډېر اغېزلرونکې شي. ځینې کارونکي بیا داسې تخنیکونه کاروي، چې په هماغه وخت کې له تفریح او ساتېرۍ پرته بل څه نه وي. دا مسله بیا د هیپنوتیزور د موخې سره اړه لري یا غواړي چې نفوذ او اغېز وکړي یا غواړي یوازې تفریح وکړي.

د کلامي یا لفظي مېتود او تخنیک پېژندنه سخت کار دی. ځینې وخت تور هیپنوتیزم وړاندیز په داسې کلماتو کې نغاړي، چې په ظاهره ډېر بې ګناه او معصومانه وي، تر څو د قرباني په ذهن کې ژور اغېز پرېباسي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غږ تیټ والی، جګوالي او د کلمو انتخاب د دغه تخنیک یوه بل مېتود دی، چې هیپنوتیزوران ورنه ګټه اخلي. ماهر هیپنوتیزوران په داسې حال کې چې قرباني په جدي ډول خبرې کوي یا د مهمو مسایلو په اړه په جدي توګه خبرې کوي ورته متوجه کېږي د هغه د غږ زیر و بم او د کلماتو انتخاب کاپي کوي، ذهن ته یې سپاري او په راتلونکي کې د قرباني پر وړاندې ترې کار اخلي. وروسته په هماغه ډول او کلماتو خپله موضوع قرباني ته القا کوي، د غږ هماغه ډول او د کلماتو انتخاب تقلید په قرباني کې ژور اغیز ښندي او دفاعي حالت یې له منځه ځي.

د کلامي تلقین یو بل شکل چې د تورې ارواپوهنې هیپنوتیزوران یې کاروي د داسې کلمو انتخاب دی، چې قرباني ورسره ډېر حساسیت لري یا ډېر اهمیت ورته لري.

مثلا ځینې وخت یو څوک ډېر احساساتي کېږي د دغه احساساتو لپاره دي ځینې داسې کلمات یا کلمه کاروي چې غواړي خپل هدف ترې ولېږدوي. که چېرې هیپنوتیزوران دغې مسلې او کلماتو ته متوجه شي او کاپي یې کړي کولی شي چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اغېزې په پار يې د قرباني پر وړاندې يې په مناسب وخت کې استفاده کړي.

د ځينو مطالبو القا کول کولی شي غيرکلامي واوسي، مثلا په ځينو وختونو کې پرته له ويلو په ځانژبې يا خاصو نښانو يو څه وويل شي. که تاسو فکر کوئ چې دا کوچني مسايل دي او پر انسان اغېز نه کوي ستاسو ليد واقعا اشتباه دی. حتی ځينې سياسي رهبران د وينا په وخت کې د وېښتو ستايل په داسې ډول بدلوي چې کومه موخه غواړي ترلاسه کړي هماغسې ځان ښيي. د وېښتو اړولو يا جوړولو ستايل هر ډول جلا جلا په انسان متخلف اغېز ښندي دا چې موږ ته دا مسايل کوچني ښکاري او په اړه مو معلومات نه دي کړي دا زموږ تېروتنه ده.

هيپنوتيزور څنګه کولی شي چې په غيرکلامي ډول يو موضوع چاته القا يا په فکر کې ورکړي؟ دا تخنيک د معاني تداعي کولو په شاوخوا کې دی، يو ماهر هيپنوتيزور پر دې برلاسی دی، په انسان کې داسې شديد احساس په دوامدار ډول رامنځته کړي، چې د يوه بهرني محرک سره تړاو ولري لکه د سترګو حرکت چې له ځانګړو شرايطو يا حالاتو سره تړاو لري. مثلا هيپنوتيزور غواړي چې په چا کې د وحشت احساس يا فکر رامنځته کړي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې قرباني د وحشت یا ډار په حالت کې وي ښايي د سترګو ځینې خاص حرکات ترسره کړي، قرباني په غیرشعوري ډول دا حرکت له وحشت او ډار حالت سره تړي، د وخت په تېرېدو هیپنوتیزور کولی شي چې په اسانه ډول د سترګو په حرکت پرته له دې چې نور محرک کارونه دې ترسره کړي د مقابل لوري احساسات په لاس کې اخلي او یوه خاص غبرګون ته یې تحریکوي.

چاپېريالي محرک یا حرکتونه د غیرکلامي یا غیرلفظي تلقین یو بل روش او مېتود دی، چې ډېری هیپنوتیزوران یې کاروي. کله چې په کوچنیوالي کې د ښوونځي د مدیر له لوري تاسو اداري ته غوښتل کېداست، تر څو د تېروتنې جزا ووينئ، درپه یاد کړئ. هغه داسې حالت و، چې پرته له وهلو به تاسو له سختې وېرې او ډار سره مخ وئ. ځکه دا ستاسو په ذهن کې و، چې دلته د سزا لپاره راوستل شوی نه د ستاېلو. هیپنوتیزوران کولی شي چې پر لویانو د خپلې اغېزې او خپلو موخو ته د رسېدا په پار له دغې لارې او طریقې کار واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځپل شوي قربانيان

د هيپنوتيزم اغېزه په ټولو انسانانو يو ډول نه ده، ځينې په کمه اندازه تر اغېزمنېږي او ځينې بيا په ډېره اندازه. که څه هم د دغو معلومول په يوه جمله او پراګراف کې نه کېږي خو موږ يې عمده ټکي درته وړاندې کوو. ځپل شوي يا زيان ليدونکي خلک د هغو په پرتله چې ښه او د خوښي احساس لري د هيپنوتيزم قرباني کېږي. دا چې هيپنوتيزوران څنګه د دغو انسانانو د کمزورۍ ټکي پيدا کوي او بيا ورنه ناوړه ګټه اخلي پرې خبرې کوو.

هغه خلک چې ډېرى په دغه مسله کې ګېر کېږي داسې خلک دي چې په وروستيو کې يې په ژوند کې له يو لوی تغير سره مخامخ شوي وي، مثلا له يوې شديدې مينه‌ييزې يا عشقي اړيکې لرې شوی وي يا مهمه او ارزښتناکه دنده يې له لاسه ورکړې وي او... . په دغه ډول حالاتو کې د انسان مغز تر هر څه ډېر ډاډ او متقابل درک ته اړتيا لري. که هيپنوتيزور قرباني په همداسې زيانمن يا ځپل شوي حالت کې وليد نو کولی شي هغه ته ډاډ او اطمينان ورکړي، په دغه ډاډ سره د مقابل لوري ټول وضعيت پخپل کنټرول کې اخلي او هغه د هيپنوتيزم خواته بيايي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيپنوتيزور په يوه قرباني کې نړدې دوه زيانمنونکي اړخونه ويني. لومړی هغه زيانمنونکی شخص همدا اوس پکې ګير دی دويم هغه چې د هيپنوتيزور لخوا تر اغېزې لاندې دی چې دا يې شديده بنه ده. ناوړه هيپنوتيزوران پر دې برلاسي دي چې دواړه اړخونه د اغېز لپاره وکاروي.

مثلا يو هيپنوتيزور د عوايدو او پيسو پيدا کولو په لټه کې دی، بنايي د يوې داسې شتمنې کونډې پسې وګرځي چې ډېره ذهني ځورول شوې وي. د وخت په تېرېدو هغې ته داسې احساس ورکوي چې زه ستا لپاره د ارامې او سوکالي سرچينه يم. برخلاف په اصل کې دا کس دې ته زيان رسونکی دی. تر ډېرې هڅې وروسته هغه خپل هدف ته رسېږي، پيسې او جايداد په لاس راوړي، چې بالاخره به د قرباني يوازينی پناه ځای پخپل لاس جوړ شوی جهنم وي.

هيپنوتيزوران په دې برخه کې خورا ماهر دي، چې په کوم وخت او کوم حالت کې شرايطو ته په کتو خپل کار ترسره کړي. داسې تخنيکونه شته چې د زيانمنونکي د زيان کچه پرې معلومه کړي چې يو يې له هغو د تقليدي رفتار روش او تخنيک دی يعنې کله چې څوک په غيرشعوري ډول د يو چا تر اغېزې

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاندې راشي. دا چې هیپنوتیزور معلومه کړي چې ایا دغه کس زما تر اغېز لاندې راغلی او که نه نو دی یو جزیي حرکت ترسره کوي، مثلا څانګړې کې غوږي لاس ته یو ډول حرکت ورکړي تر څو معلومه کړي چې اغېز مې شته او که نه؛ په دې وخت کې که قرباني په غیرشعوري توګه لاس ته هماغسې حرکت ورکړ نو دا د دې ښکارندويي کوي، چې مقابل لوری د زیانمنولو په حالت کې دی.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عصبي ژبپوهنې پروګرامونه (NLP)

د عصبي ژبپوهنې پروګرامونه (Neuro-Linguistic Programming) هغه قوي او ځواکمن تخنیک دی، چې د نړۍ ډېر ځيرک او هوښيار خلک ورنه ګټه اخلي. د سوداګريزې نړۍ رهبران، مشران او خيريه موسسې د دغه پروګرام لخوا وړاندې شوي تخنيکونو او اصولو باندې بشپړ باور لري او ډېر يې پلوي دي. د دغسې تخنيکونو زده کول هغه چاته چې له نورو د ناوړه ګټې اخيستنې نيت او فکر لري د اتومي وسلې په څېر دي. په همدې پار هغوی د قدرت او ځواک لپاره د قربانيانو په منځ کې يوه لويه رواني تباهي رامنځته کوي. د نورې اروا پوهنې د متخصصانو لخوا کارول شوي تخنيکونه زده کړئ تر څو د ناوړه او تخريبي اغېزو د مخنيوي په برخه کې ورنه کار واخلئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا پروګرام جوړونه (Reframing)

بیا پروګرامول/ جوړول د کنټرول هنر دی چې څنګه مبهم معلومات درک کېږي. پخواني مقوله ده وايي «هېڅ شی نه ښه او نه بد دي؛ مګر دا چې موږ څنګه باور پرې لرو». په دغه تخنیک کې هیپنوتیزوران کولی شي چې د قرباني فکر او احساساتو د کنټرول په برخه کې ورنه کار واخلي.

دا تخنیک په توره اروپوهنه کې څه ډول کارېږي؟ داسې فکر وکړئ، چې یو هیپنوتیزور هڅه کوي چې پر قرباني اغېز وښندي او دې ته يې وهڅوي، چې له نورو سره وخت تېر نه کړي یا له یو خاص کس سره ونه ویني. قرباني ښايي په دې مسله ناراحته او زړه تنګی شي، کله چې هیپنوتیزور ته دا ښکاره شي چې په دغه مسله کې قرباني حساس دی نو د هغه له احساساتو سره سم د موخې بدلېدو ته تغیر ورکوي. مثلا دا مسله داسې پرمخ وړي:

قرباني: «له هغه وخته چې ما له خالد سره خبرې نه دي کړې زړه مې په تنګ دی».

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیپنوتیزور: «زه پوهېږم چې اوسنی وضعیت ستا لپاره خوندور او ښه نه دی؛ خو دومره درته وایم چې ته دومره باهوښ او هوښیار انسان یې، چې ځان دې له زندانه خلاص کړې او ازادي دې انتخاب کړې».

تاسو فکر وکړئ، چې په دغو خبرو کې هیپنوتیزور څومره په باریکۍ د قرباني په ذهن کې دا ورکوي، چې له خالد سره اړیکه ستا لپاره ښه نه وه/ ده. د قرباني ذهن هم دویمې جملې ته ډېر اوري ځکه د ده ډېره ستاینه پکې شوې نو قرباني د ده پر خبرو باور کوي او د خپل ذهن او فکر کنترول د هیپنوتیزور په لاس کې ورکوي.

راتلونکی سفر

دا تخنیک یو ماهر ناوړه ګټه اخیستونکي ته د دې اجازه ورکوي، چې قرباني راتلونکي ته په یوه ذهني سفر ته اماده کړي، تر څو وکړای شي پر چلند او ځوابونو یې چې په راتلونکي کې رامنځته کېږي اغېز ولري.

په خورا بنسټیز ډول، راتلونکی سفر په ذهني توګه د راتلونکي سناریو له لارې قرباني ته لارښوونه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هیپنوتیزم لـه دغـو ټولـو تخنیکونـو سره پـه مطالعې دې پايلې تـه رسـېږو، چې حتـی غـوره نـاوړه اخیسـتونکي لـه دغـو تخنیکونـو پـه متوسطه اندازه ګټـه اخلي. مـثلا د تـورې ارواپـوهنې یـو هیپنـوتیزور لـه قربـاني سره پـه اړیکـه کـې تـر ۹۵سـلنه عـادي رفتـار او چلنـد ښـيي چې دا کـار پـر هیپنـوتیزور د قربـاني بـاور او اعـتماد ډېـروي. یـوازې ۵سـلنه تمرکـز د قربـاني د اغېزمنتیـا لپـاره هیپنـوتیزور تـه کـافي دی. پـه همـدې ترتیـب قربـاني پرتـه لـه دې چې دغـې مسلې تـه یـې فکـر نـه کېږي، دفـاعي حـالات هـم لـه لاسـه ورکـوي او د دغه تخنیک تر قوي اغېزې لاندې راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم څپرکی

مغزمینځنه

که له چا وپوښتئ چې مغزمینځنه څه شی دی احتمالا هغه مثبت ځواب درکړي. د مغزمینځنې په تړاو ښايي تاسو ډول ډول فکر لرئ او مختلفې خبرې مو اورېدلې وي. لومړی بايد په دې خبرې وکړو، چې په مغزمینځنه کې کوم مسايل شامل دي او کوم مسايل له دغې مسلې سره غاړه‌غړی نه دي. د تورې اروا‌پوهنې له نورو تخنیکونو ورهاوخوا دغه تخنیک ډېر قوي، پراخه او اغېزناک دی.

که د تورې اروا‌پوهنې نور تخنیکونه د ټوپک د مرمۍ په ډول دي چې يوازې يو خاص کس يې په نښه کړی وي او له منځه يې وړي؛ خو د مغزمینځنې تخنیک د اتومي بم په ډول دی، چې ټوله جامعه او سیمه تباه او له منځه وړي.

د مغز مینځلو اصطلاح هغه پروسې ته اشاره کوي چې ورو ورو د هویت او اعتقاد په اړه د يو چا فکر په نوي فکر سره بدلوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د هغه چا لـه موخو او اهـدافو سره سـم وي چـې مغزمينځنـه ترسره کوي.

مغزمينځنه پـه ځينـې وخت کـې پـه پراخـه توګـه رامنځتـه کېـږي او کلـه بيـا محـدوده وي. مـثلا يـو مغزمينځـونکی پـر دې قـادر دی، چې يـو خـاص کـس تـر خپـل تخنيـک لانـدې ونيسي- تـر څـو مغز مينځنـه پـرې تـرسره کـړي همـدا شـان کـولی شي چـې پـه همـدې ډول يوه ټولنه يا ډله هم تر دې تخنيک لاندې ونيسي.

مغزمينځنــه داســې يــو مېتــود او روش دی، چــې لــه يــوه جنـګ غوښــتونکي پــه بشــپړ ډول ســوله غوښــتونکی او لــه يــوه ســوله غوښتونکي او سوله پلوي بشپړ جنګ خوښونکی جوړوي.

دا موضـوع کلونـه کېـږي چـې د نـړۍ پـه ډېريـو هېوادونـو کـې مـوږ و تاسو ته په اثبات رسېدلې ده.

ځينـې پـدې فکـر کـوي، چـې مغزمينځنـه پـه فزيکـي ډول پـه مغـزي جمجمـه کـې د نـورو افکـارو ځـای پـر ځـای کـول دي؛ خـو پـه اصـل کـې داسـې نـه دي دا مسـله لـه واقعـي مغزمينځنـې سره ډېـر تـوپير لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په راتلونکي کې به د مغزمینځنې په جزیاتو خبرې وکړو؛ خو په ساده ډول مغزمینځنه هغه تخنیک دی، چې په هغه کې په ورو، تدریجي او ظاهرا په داوطلبانه او ازادانه ډول تغیرات رامنځته کوي. دلته جالبه دا ده، هغه کس چې تر دغه تخنیک لاندې نیول شوی وي دا فکر کوي، چې دا ټول وضعیت او شرایط د ده په واک او کنټرول کې دي؛ خو برعکس دا هر څه سرچپه وي.

د مغز مینځلو ساحې

اوس به په دې خبرې وکړو چې کومې انګېزې، کوم خایونه او موقعیتونه دي، چې هلته خلک د مغزمینځنې تر تخنیک لاندې نیول کېږي.

ډېری خلک په دې باور دي چې ځینې ډلې د خلکو مغز مینځنه کوي؛ خو په دغو کې ډېر کم خلک پوهېږي، چې کومې ډلې او څه ډول د خپلو پلویانو یا متحدینو مغز مینځي.

راځئ پر دې خبرې وکړو، چې څنګه یو ډله مغزمینځنه ترسره کوي. یوه ډله ډېری وخت د کاریزماتیک شخصیت په شاوخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې جوړېږي، داسې کس چې پر خپلو پلويانو او پيروانو اغېز لرونکی وي.

ډله ولې داسې ځای دی، چې هلته پکې مغزمينځنه کېږي؟

ډله ځکه په دې برخه کې کشش لري، چې واقعيتونه په ډېر اسانه او ساده ډول عادي خلکو ته وړاندې کوي، په دې شرط چې کس له ډلې سره د ځان تړلو يا ځان ورګډولو لېوالتيا ولري.

موږ په داسې مدرنه او پېچلې نړۍ کې ژوند کوو، چې ښايي په هغه کې ژوند کول ډېر ګيج کوونکی وبرېښي. خو ډلو دغه ګيج ونکی حالت له منځه وړی او خلکو ته وايي «تشويش مه کوئ، هغه څه چې تاسو غواړئ يا هغه پوښتنې چې تاسو لرئ موږ مو هغو ته رسوو». کله چې د هغوی غوښتنو ته د رسېدو او پوښتنو ته د ځواب ويلو مسله رامنځته شي؛ نو فطري اړتيا انسان دې ته لېواله کوي، چې ځان په دغو خلکو ورګډ کړي، چې وروسته په پايله کې دغه مرحله او پړاو نور د نوي نورم د پيل پړاو ته داخلېږي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی نورم داسي يو مېتود او روش دی، چې د هغه په وسيله کېدای شي ځينې دودونه او د ډلې لاربښوونې او افکار مثبت معلوم شي، تر څو پر هغو کسانو چې د مغزمينځنې تر تخنيک لاندې نيول شوي اغېز ولري.

مثلا يو کس له واقعي ليده ظالم او ناوړه انسان دی؛ خو شاوخوا هغه کسان چې د ده پلوي دي او د ده په دايره کې دي ورته په حقه ښکاري د ظالم او ناوړه انسان فکر پرې نه شي کولی او دا خبره يې له زړه منلې وي چې ظالم او بد انسان نه دی؛ خو هغه کسان چې له دې دايرې بهر دي هغوی ته ظالم او ناوړه ښکاري د ناوړه کس پلويانو ته بيا مقابل لوری ناحقه او تهمتيان ښکاري؛ خو اصلا مقابل لوری تهمتيان نه دي، بلکې د دوی خپله مغزمينځل شوی دی.

همدا ډلې د نشه‌يي توکو د خرڅونکو په ډول په ذهن کې ونيسئ ښايي له دغو ډلو سره چې کوم کسان يو ځای شوي د ډېرو موخه دا نه وه، چې د دوی مغز دې ومينځل شي، بلکې دوی تېروتي وي، ډلې دې ته اړې نه دي، چې قرباني ته دې ايدياليوژيکي درمل پېچکاري کړي، بلکې قرباني د خپلو خلاوو د ډکولو او غوښتنو د پوره کولو لپاره له دوی سره يو ځای کېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د قرباني همدا هڅه د مغزمينځنې لپاره لومړی قدم دی تر څو يې مغزمينځنه وشي.

ايډيالوژي د ډلو په شان يو بل ځای او موقعيت دی، چې مغزمينځنه پکې ترسره کېږي. د ډلې او ايډيالوژۍ ترمنځ توپير دا دی، چې ايډيالوژي تر ډېره پخپل فکر او ليد استواره وي؛ پداسې حال کې چې ډله د خلکو مغز د هغوی د مشر- او پيروانو پر باور او اعتقاد سره مينځي. ايډيالوژيکي مغز مينځل د خلکو د رهبري کولو په پار ترسره کېږي، څو په يوه مفکوره بشپړ باور وکړي.

ايډيالوژيکي مغزمينځنه چې د فرد محدوده نه وي، ډېره خطرناکه ده. په نړۍ کې ډېری داسې کسان ول، چې د خپلې مفکورې مطابق يې څه غوښتل هماغه ايډيالوژي نورو ته هم انتقال شوې اوس چې هغوی مړه دي او په دنيا نشته؛ خو بيا هم د هغه د ايډيالوژۍ سرسخته پلوي او پيروان شتون لري، چې حتی کېدای شي يوه ايډيالوژي تر پېړيو ورسېږي.

هره ايډيالوژي کېدای شي چې د يوې ډلې خلکو مغزمينځنه يې کړې وي، په ښکاره بې ضرره يا په حقه يو څه ښکاري؛ خو اصلا داسې نه وي. په ځينو ډلو کې حتی د خلکو مغزمينځنه

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره شدیده ترسره شوې وي، چې نه په خان او نه په بل بند وي، د خوشبختۍ او ارامۍ په خاطر د بدن غړي پرې کوي، له خان سره ظلم کوي، حتی خان د مرګ کندې ته ورتېل وهي، پخپل هر ناسالم کار او اقدام کې ورته يو حکمت ښکاري.

نو تاسو اوس په دې پوه کېږئ چې د مغزمينځنې تخنيک څومره تباه کونکي او قوي اغېز ښندونکي دي. مغزمينځنه په فردي بڼه هم ترسره کېدای شي، دا هم لکه ډلييزه مغزمينځنه داسې ترسره کېږي، څکه چې په همدغه کې هم يو څوک غواړي، چې خپل ناوړه باورونه او اعتقادات خپلو موخو ته د رسېدو په پار د هماغه په ذهن کې وربېچکاري کړي: خو په فردي کې يوه دا مسله توپير کوي. چې له مقابل کس سره به ژوره او قوي اړيکه لري.

د مغز مينځلو بهير/ پروسه

په دې مو خبرې وکړې، چې مغزمينځنه څه ده او په کومو ځايونو کې رامنځته کېږي. اوس په دې خبرې کوو، چې د مغزمينځنې بهير او پروسه څه ده او د فردي او ډلييزو مېتودونو او تخنيکونو ترمنځ توپير څه دی؟

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د انسان رواني وضعيت او ټولنيز/ اجتماعي شرايط هغه څه دي، چې د هر ډول مغزمينځنې د پيل ټکي دي، تر دې وروسته پر نورو مسلو بيا باوري وي نو ځکه د پيل نقطه ډېره مهمه او قوي رول پکې لري. مغزمينځنه په هر انسان نه شي ترسره کېدای، يوازې په هغو انسانانو ترسره کېږي، چې د يو څه په لټه کې وي يا د خپلو خلاوو ډکېدو او حوسونو د پوره کېدو په تکل کې وي.

نو په همدې اساس کوم ډول افراد د مغزمينځنې تر چتر لاندې راځي؟ هغه انسانان د مغزمينځنې قرباني کېږي، چې په ژوند کې يې داسې پېښنه رامنځته شوې وي، چې د بدمرغی په سترګه ورته ګوري. ډېرى خلک د دې په پار مرګ ته غاړه ورکوي، چې د کورنی يا ملګرو له ډلې يې څوک له لاسه ورکړي وي. کله چې مغزمينځونکي په دې پوه شي، چې دا سړی په دې وضعيت کې دی چې د خپل غچ اخيستلو لپاره هر ډول قرباني ته تيار دی؛ نو په دې وخت کې هڅه کوي، چې مقابل لوري ته داسې فکر ورکړي، چې د هغه په مغزو اغېز وښندي، تر څو يې د کنترول واګې يې په لاس کې واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته که په حضوري ډول وي يا د انټرنيټ له لارې د قرباني مغزمينځنه پيلېږي، دوی په عصبانيت او بې وقفې شکل خپلې موخې او افکار پر هغه نه تحميلوي، بلکې په ارام، صميمي او منطقي ډول د يوه ښه خواخوږي په توګه ورسره خپلې اړيکې مخته وړي.

مغزمينځونکی په لومړي ځل داسې کار کوي، چې قرباني دا تصور کړي، چې د ده په ګټه او د ده په خاطر دا کار کوي. وروسته ځينې همداسې کارونه په واقعيت کې هم کوي، چې د قرباني په ګټه وي، تر څو د باور فضا قوي او حاکمه کړي.

په اړيکو کې ډېر ورسره احتياط کوي مثلا د قرباني چې کوم ډول ورزش خوښېږي دی هم د هغه ډېر ځان مينوال ګڼي او هماغه ورزش ورسره کوي، کوم خواړه چې د قرباني خوښېږي هماغه د ده هم خوښ وي او... . مغزمينځونکی په دغو ټولو مسايلو کې فريب او جعل کوي.

کله چې قرباني داسې يوه پټه ورته بيان کړي، چې هغه پټه ډېره دردونکې او ځورونکې وي، مثلا د کورنۍ غوره غړی يې له لاسه ورکړی وي، مغزمينځونکی کټ مټ له خپل اړخه داسې پټه ورته وايي، چې د ده له پېښې سره ورته يا ترې شديده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، اصل کې دا پېښه نه وي رامنځته شوې؛ خو په دروغو خپل ځان هم قرباني او غمځپلی بولي، تر څو د دوی ډېر مشابهتونه او ورته والی پيدا شي.

په پورتني مسله کې يوازې مغزمينځنه نه ترسره کېږي، بلکې قرباني ته يو ډول ډاډ او تسليت هم ورکوي او هغه ته حتی داسې تخنيکونه او روشونه ورښيي، چې تر څو د هغه د ډاډ او راحتی سبب وګرځي.

د ستونزو حللارې ورښودل په مغزمينځنه کې يوه بله پروسه ده، چې په دې پروسه کې مغزمينځونکی په ډېرې ارامی او احتياط سره هغه حللارې او وړانديزونه قرباني ته ورښيي، چې فعلا ورسره مخامخ دی. دا کار په لومړيو کې تصادفي او غيرارادي ښکاري تر څو هغه منفي فکر چې ښايي کله کله يې قرباني د مغزمينځونکي په اړه وکړي له منځه يوسي.

دا پروسه که په غوره ډول مخکې يووړل شي، ډېره موثره او اغېزناکه ثابتېږي. د لومړيو پړاوونو او پروسو په سم ډول ترسره کول د دې لامل کېږي، چې قرباني هغې لارې ته چې دعوت کېږي ډېر معلومات ترلاسه کړي او ډېر ورته لېوال واوسي.

مغزمينځونکی حتی ښايي په لومړيو کې معلومات ورنه پټ کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او داسې احساس ورکړي، چې قرباني خپله د دې لېوال شي تر څو د دغو معلوماتو لاسته راوړلو لپاره هڅه وکړي. دا هڅه د ده د قوي انګېزې اخیستلو په برخه کې ډېر مهم رول لري او دی نهايي هڅه کوي، چې هغه معلومات په لاس راوړي؛ هغه معلومات چې راتلونکي کې حتما ده ته په لاس کې پرته له هڅې هم ورکول کېږي.

کله چې قرباني په نوي اعتقادي سیستم تغذیه شي او ټولو مسايلو ته د واقعیت په نظر ورګوي؛ نو په دغه وخت کې ښايي په ډېر دقت مغزمینځونکی نوره خپله اصلي موخه ښکاره کړي او هڅه پیلوي، چې نور ورو ورو قرباني دې ته چمتو کړي، چې هر کار یې زړه وغواړي پرې ترسره کړي. مثلا ناوړه هدف/ ایډیالوژیکي ترور. د ترور عاملان ښايي په لومړیو کې قرباني ته دا فکر ورکړي، چې تاسو دې ته پیدا شوي یاست، چې دا کار ترسره کړئ که یې تاسې ونه کړئ نو څوک یې وکړئ؟ قرباني ته دا کار منطقي ښکاري او پرته له پښېمانتیا یې ترسره کوي چې په دغه مرحله کې نور پر قرباني مغزمینځنه ترسره شوې او له جرمونو د کنټرولېدو واک نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي مغزمينځونکی د دې په انتظار وي، چې په ځينو اختلافي مسايلو کې قرباني راسره مخالف شي يا راسره مخالف دول بحث پرمخ يوسي؛ خو دا مسله د درېيو دليلونو پر اساس نه رامنځته کېږي.

لومړی؛ قرباني د مغزمينځونکي پر وړاندې عاطفي احساس پيدا کړی او هر څه ته يې د حقيقت په سترګه ګوري.

دويم؛ قرباني دې مرحلې ته د رسېدو لپاره ډېر مزل کړی، هڅه يې کړې، د مغزمينځونکي باوري کارونه يې ليدلي او... نو د ببرته راګرځېدو لپاره يې تېر شوی وخت د ضايع مسله بولي.

درېيم؛ مغزمينځونکي د قرباني په تراو ډېر پټ او حساس معلومات راغونډ کړي، له ځان سره يې د ثبوت په توګه ايښي، نو د مخالفت په نتيجه کې يې کولی شي چې د کمزوري د ټکي په توګه په مستقيم يا غيرمستقيم ډول د فشار د الې په توګه ترې کار کړي.

قرباني ته د وخت او لګښتونو ضايع دواړه معقول ښکاري. د ګواښ او کنټرول مفکورې منل ممکن په لومړي سر کې ستونزمن وي؛ خو قرباني بايد دا ډول ګواښونو ته مثبت ځواب ورکړي؟ بلکل څکه دوی دوی په ندرت سره ګواښونو ته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوار کړي، ځینې وخت کې مغزمینځونکی د خپلې موخې لپاره ورته ګواښ رامنځته کوي چې په دې برخه کې هغوی ډېر ماهر دي، ځینې وخت داسې دوه مسایل ورته رامنځته کوي، چې یوه یې لړ اسانه وي نو قرباني طبعا اسانه انتخابوي خو اصلا کې دواړه سخته وي.

د ژورو احساساتو او اړیکو له امله چې مغزمینځونکي له قرباني سره رامنځته کړې؛ نو د ګواښ او کنټرول چلندونه ډېر نرم او مهربان ډوله وي، مغزمینځونکی د درد او پېښو په رامنځته کولو کې ډېر ماهر او ځیرک وي.

د دې پروسې وروستۍ پایله دا راوځي، چې قرباني په هر هغه څه باور کوي چې ورته وړاندیز کېږي او هغه یې د حقیقت په توګه مني، د دې پروسې ځواک دا دی چې قرباني احساس کوي چې وړاندې شوي نظرونه د هغه شخصي- انتخاب دی او هغه یې پخپله خوښه ترسره کوي، چې دا چاره د دې لامل کېږي چې یو بشپړ عادي انسان د افکارو د اروا پوهنې داسې غلام شي چې پخوا یې تصور هم نه کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مغزمينځنې اغېزې

د مغز مينځلو پروسې پورتنې مسله د دغه تخنيک شدت، قوي والى او ژورتيا ښيي. او له دې اغېزو څخه سترګې نه شي پټېداى، اوس په دې خبرې کوو، چې مغزمينځنه کومې اغېزې او پايلې لري.

تر ټولو لومړى د مغزمينځنې جدي اغېز د هويت له لاسه ورکول دى. د ډېرو ډلو او ايډيالوژيو يو ځانګړې مسله دا ده چې هغه خلک چې دا پروسې بشپړې کړي يو نوى نوم او هويت ورکول کېږي. دا مسله د دې لامل ګرځي چې د انسان ذهني جوړښت له خپل پخواني هويت څخه په بشپړه توګه جلا شي. په دې ډول هغه کسان چې مغز يې منځل شوى وي په داسې شيانو باور کوي، چې مخکې يې هېڅ تصور هم نه کاوه، داسې کارونه ترسره کوي، چې مخکې ډېر ورته متنفره وو، حتى که چېرته دا پروسې مغزمينځونکي په باريکي او سم ډول ترسره کړي نو د قرباني لپاره هر څه دومره ورته سرچپه شي، چې خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخکېني هويت او کردار ته د يو خوب او افسانې په شکل
ګوري.

يوازې د عقايدو بدلون ته د مغزمينځنې پروسه ويلی شو؟ نه.
مغزمينځنه يوازې په عقايدو کې د بدلون سبب نه ده، بلکې په
د مغزمينځنې اصلي خطر دا دی چې دا نه يوازې د فکر کولو او
احساس کولو لارې بدلېږي، بلکې د مغزمينځلو تر پروسې
وروسته د خلکو چلند هم بدلون خوري، هغه کس چې په ټولنه
کې د يوه درونډ او ګټور انسان په سترګه ورته کتل کېدل اوس
کاملا سرچپه شخص دی، په وژنو، جنسي- تېريو او هر ډول
غيرقانوني کړنو پلوی شخص دی، چې دا مسله واقعا د انديښنې
وړ ده.

مغزمينځنه چې څه کولی شي ډېری انسانان يې تصور نه شي
کولی، تاسو فکر وکړئ، يو کس له يوې ناوړه جنايکارې ډلې
سره د اړيکو په پار پخپله خوښه ټوله کورنۍ، ملګري، خپلوان،
دنده، شتمني، شخصيت، اسلامي فکر، ګټورتوب او.... هر
څه پرېږدي، دغې ډلې اصلا دی تر مغزمينځنې لاندې راوستی
حتی دومره زور چې له دوی سره يو ځای کېدل د ځان لپاره يو
لوی نعمت او نېکمرغي ورته ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله اغېزه يې دا كېداى شي، چې رواني او جسمي ستونزې ورته پيښوي چې دا په ډېرى نړيوالو جګړو كې هم مثال كېداى شي. همدا شان د دې ترڅنګ بله شديده اغېزه يې دا كېداى شي كله چې قرباني د مغزمينځنې له چاپېريال څخه ووځي په ده كې يې دومره ژور اغېز كړى وي چې دى بېرته هڅه كړي هماغه ځاى او هماغه وضعيت ته لاړ شي.

همدا راز هغه خلک چې د مغزمينځنې له چاپېرياله د تېښتې اراده كوي په حقيقت كې په راتلونكي كې د خپل مغزمينځونكي ستاينه كوي او د ايډيالوژيكي دريځونو توجيه او دفاع كوي.

نـو د مغزمينځنې خورا شديدې اغېزې دي، چې انسان داسې حالات ته رسوي، چې هر څه ورته برعكس كړي، ښه ورته بد او بد ورته ښه كولى شي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم څپرکی

درې ګوني تیارې/ مثلث

درې ګوني تیارې یو کلیدي مفهوم دی، چې د تورې اروا پوهنې له نورو اړخونو سره تړلې دي. د درې ګوني تیارې مفهوم د قلم یو عنوان غوندې ښکاري؛ خو دا اصلا د اروا پوهنې یو مهم بحث او اصطلاح ده.

درې ګوني تیارې د یوه انسان په رواني جوړښت کې د درېیو زیان رسونکو او ویجاړونکو ځانګړنو پېژندل دي.

په دغه څپرکي کې به په هر یوه په جلا دول خبرې وکړو او تاسو به په دې پوه شئ، چې د تورې اروا پوهنې ټول تخنیکونه له همدغو سرچینه اخلي.

په درې ګونو تیارو کې دا شامل دي: ماکیاولیزم، د ټولنې ضد شخص او نرګسیت یا پر ځان مینبدل. د دغو درېیو موضوعاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پار بنايي تاسو هر يو مختلف فکر ولرئ خو په توره اروابوهنه کې بنايي داسې يو څه وي، چې تاسو يې تصور نه کاوه.

نو اړينه ده، چې په دغه برخه کې پوه شو، ځکه دا دومره اهمه ده، چې ډېرى انسانان ورسره مخ او قرباني کېداى شي.

اوس په دغو درېيو اهمو موضوع په تفصيلي ډول خبرې کوو.

ماکياوليزم

ماکياوليزم د سياسي فيلسوف ماکياولي له نوم څخه اخيستل شوى. ماکياولي پخپل کتاب (د پرانس) په کلاسيک ډول د قدرت او سياسي نفوذ لپاره اصول، تخنيکونه او مېتودونه ليکي، چې دا مېتودونه په ټولنه کې اوس د يوې الگو په ډول د واک او سياسي نفوذ په پار کارېږي.

د درې گونې تيارې مهمې ځانگړنې دا دي، چې په هره بيه په شخصي- گټو تمرکز او پالل، د ظاهر ساتلو ته له اندازې ډېر اهميت ورکول او د واک او قدرت د ساتلو او اخيستو لپاره بې رحمانه کړنې ترسره کول دي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماکیاولي اشخاص د ژوند لپاره دېره ستراتیژیکه کړنلاره لري، دوی پر نورو د هرې کړنې او اقدام پایلې او اغېزې په قوي دول ارزوي او بیا گام اوچتوي.

ماکیاولي کړنلاره د ټولو کړنو لپاره له خانه دا پوښتنه کوي «په دغه کار کې مې کومه گټه ده، اغېزې به یې څه وي او زه به د خلکو تر نظر څنگه ورشم»؟

هغه کسان چې د دغې تگلارې پیروان دي د خان لپاره په گټورو کړنو کې قوي مهارت لري او د دې ترڅنگ خپل دروندوالی او هغه تصور چې خلک یې د ده د ښه والي په پار لري هم ورسره ساتي.

مثلا له سیاسي صحنې: د امریکې ولسمشر- بارک اوباما په مقابل د جورج ډبلیو بوش پر عمومي تصور خبرې کوو. که له خلکو پوښتنه وشي، چې اوباما څنگه سړی و او بوش څنگه؟ دوی دواړه د امریکا ولسمشران وو: خو ډېری خلک به د اوباما په تړاو دا ووایي، چې هغه یو سوله غوښتونکی ولسمشر- و، کله چې د بوش د شخصیت په تړاو پوښتنه ورنه وشي ډېری خلک دا وایي چې بوش یو جنگ غوښتونکی او خونبونکی ولسمشر- و، که څه هم په حقیقت کې دواړه ولسمشران جنگي خلک ول:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو اوباما د خپل شخصیت د سم ساتلو په پار د خلکو تصورات اداره او کنټرول کړي وو، داسې کړنې يې ترسره کولې چې پر دې يې تمرکز و، ترڅو خپل ظاهر چې سوله غوښتونکی دی د خلکو په فکرو کې همداسې وساتي. خو بوش دا کار ونه کړ.

د ټولنې ضد شخص/ جامعه ستيز

د د ټولنې ضد شخص په اړه دقيق تعريف شتون نه لري؛ خو د اروا پوهنې له اړخه هغه چاته اشاره کوي، چې د کاذب جذب، د ښه شخصيت نه درلودل، د انساني احساساتو ته نه درناوی، خواخوږي او پښېماني نه ښکاره کوي، او پښېمانتيا نه څرګندولو ځانګړنې پکې وي.

دا خلک ډېری د نورو احساساتو او حقوقو په تړاو بې درکه او بې پروا وي، هغه څوک چې دا ځانګړنې ولري او په شدت سره يې کاروي نو هغه ته اروا پوهنه د ټولنې ضد شخص/ جامعه ستيز وايي. دوی په ټولنه کې خطرناک ترين افراد دي چې د پسه په جامه کې ځان نغښتی وي؛ خو اصلا لېوه وي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک ښايي د ټولنې ضد شخص انسان ته د لېوني يا بې پروا انسان په سترګه وګوري؛ خو اصلا دا ډېر خطرناک وي. ښايي ده په همدغه لېونيتوب يا بې پروايي ډېرى کسان د ځان خواته جذب کړي وي.

جالبه دا ده، کله چې د د ټولنې ضد اشخاصو په اړه سروې او ازمايښت ترسره کېږي، ډېرى لوى سوداګر او پانګوال پکې اولنمره وي. يعنې دوى دا ځانګړنې تر نورو ډېرې لري. خلک فکر کوي، چې دوى په دغو کارونو نورو ته تر ځان ډېر زيان رسوي. د ټولنې ضد اشخاص چې هره لاره ځانته غوره کړي په هغه کې ډېر پرمختګ کولى شي هغه که د مالي برخې مسله وي، وژنې، ترور او... . ځکه دوى ډېر بې پروا او د خواخوږۍ په نامه څه نه پېژني.

نرګسيت/ پرځان مينبدل

هغه خلک چې ځان ته ډېر تمايلات لري يا هغه څوک چې يوازې پر ځان مين وي دومره مين چې له سالم حده اوښتي وي نرګسيستان يا پر ځان مين ورته ويل کېږي. خو دا مسله په تورە اروا‌پوهنه کې بيا يو څه بل ډول تعبيرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کس چې د نرگسیت په تړاو په معلومو طبي تشخصیه معیارونو کې د سالموالي خواته نه وي، نرگسیست دی. دوی دېرى دا فکر کوي، چې زه تر ټولو ارزښتمن انسان یم، حتی ځان دومره خاص او مهم گڼي، چې په تاریخ کې د ځان ساری نه ویني. پر ځان مین/ نرگسیست خپل ځانته د خاص په نظر نه گوري، بلکې د غوره یا بهتر په سترگه گوري. دوی دا فکر کوي، چې د ارزښت او مهموالي له اړخه په شاوخوا کې د ټولو انسانانو په سر کې واقع دی.

پرځان مین د انتقاد، نیوکې او مخالفت وړتیا نه لري دوی یوازې د نورو تاییدي ته اړتیا لري. دوی تل د ستاینې، تایید او پېژندنې مسایلو ته اړتیا لري. همدا شان خپل ژوند داسې عیاروي، چې تل له هغو خلکو سره راشه درشه ولري، چې هغوی یې دا اړتیاوې، چې پورته ذکر شوې پوره کړای شي.

درې گونې تیارې چېرته رامنځته کېږي؟

د درې گونې تیارې له دریو اساسي مسایلو سره اشنا سواست او په دې خبر کوو، چې په کومو شرایطو او څه دول رامنځته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبرې د دې د ښه پوهاوي لپاره په هر یوه د مثال په توګه رڼا اچوو.

ماکیاولي کړنې

تاسو پوهېږئ چې ماکیاولي شخص د یوې سیاسي حوزې شخص وي، چې له هر څه د دې ډېره هڅه کړې، چې خپل عام تصور د خلکو په ذهنو کې په ښه او مثبت ډول وساتي او همدا شان د خپل ځان د ارامولو او هوساینې فکر لري. دوی د دې مهارت لري، چې خپل واقعي اهداف او موخې له خلکو پټې کړي او په ظاهر کې داسې فکر ورکړي، چې ګواکې دی د ټولو په ګټه کار کوي، نه یوازې د ځان په ګټه او د نورو په زیان. ښایي له داسې خلکو سره مور و تاسو په ټولنه کې ډېر مخامخ شو.

د ماکیاولي اشخاصو اصلي شخصیت د دوی له کړنو او اعمالو سره توپیر لري. د دغې مسلې څو بېلګې راوړو. ډېر داسې قاتلین شته، چې په دوامداره توګه قتلونه کوي؛ خو په ظاهر یې داسې ځان جوړ کړی وي، چې د خلکو په تصور کې د ده پر وړاندې د قاتل فکر هېڅ سر نه سره خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا شان ډېرى خلک او خيريه بنسټونو مشران به وينئ، چې په ظاهره کې له خلکو سره خير و خيرات او مرسته کوي؛ خو د دې پردې تر شا بيا ډېرى ناوړه عملونه، غلاوې، تاوتريخوالي، جنسي- څورونې او جنسي- تېري ترسره کوي. د دوى ظاهره کړنې او اقدامات هغه نقابونه دي، چې د دوى اصلي شخصيت او کرکتر يې د اوږدې مودې لپاره له عامو خلکو پټ کړى وي.

ځينې د ملي سوداګر په نوم کسان به مو ليدلي وي، چې د خپلو ګټو لپاره غبن، ناوړه او بې رحمانه تصميمونه نيسي-، ډېرى تجارتونه او کاروباريان د تباهي او بربادۍ کندې ته تېل وهي، دا خلک حتى په دې قادر او برلاسي دي، چې خلکو ته دا په ذهن کې ورکړي، چې زما کړنې او تصميمات له خلکو سره د خواخوږۍ او مهربانۍ په پار و؛ خو اصلا هر څه سرچپه وي. همدا شان ځينې نور ناوړه ګټه اخيستونکي چې د خلکو د خدمت په شعار يې له عامه ولس ډېره ناوړه ګټه اخيستې او خپل اهداف مخې ته پرې وړي.

د ماکياولي اشخاصو يوه بله ځانګړنه له خلکو ناوړه ګټه اخيستنه ده. همدا شان د ماکياولي اصولو په تړاو ليکل شوي کتاب (د پرانس) کې ليکل شوي، چې د ماکياولي يو بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

اساسي اصول دا دی، چې یوه راز داره خبره تر هغه پټه ساتي، چې تر څو د ده شخصي ګټه پکې وي.

بنايي ځینې فکر وکړئ چې په دغه مسله کې به د ماکیاولي کس باور ته زیان ورسېږي؛ دا تصور ناسم دی پر ده د خلکو باور هماغسې پوخ وي. که ماکیاولي وغواړي، چې خپله خبره او ژمنه ماته کړي دی یې په داسې ډول ماتوي چې حتی نورو خلکو ته لا زیات محبوب او قدرمن شي.

دا سناریو په یوه سیاسي بېلګه کې راوړو: که د اوباما د ټاکنیز کمپاین وخت در په یاد کړئ ده وویل، چې د ګوانتانامو زندان به تړي. ایا زندان وتړل شو؟ نه. د دې پر ځای چې خلکو ته خان بې ژمنې وښیي د خپل اقدام د ترسره کولو لپاره یې تنګونه رامخته کړه ده وویل «ما غوښتل چې ګوانتانامو زندان وتړم او اوس هم غواړم؛ خو داسې سیستم کې چارې پرمخ وړو، چې هغوی زما له نظر سره مخالف دي او نه غواړي دا کار ترسره کړم». یعنې ده په غیر مستقیم ډول ویل چې زما شاته یو ظالم او ناوړه نظام او سیستم شتون لري، چې د هغوی د پالیسی له مخې نه شم کولای دا چاره ترسره کړم. دا د یو ماهر ماکیاولي او عادي شخص ترمنځ اساسي توپیر دی، چې عادي شخص

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل باور له لاسه ورکوي؛ خو ماهر ماکیاولي شخص د خلکو په فکر کې هماغسې ژمن او باوري ترسیم وي.

همدا شان د ماکیاولي اشخاصو یوه بله ځانګړنه دا ده، چې په خلکو کې د وېرې احساس راپاروي او ماهر اشخاص یې بیا پر دې برلاسي دي، چې وکړای شي هغه خلک وهڅوي، چې د دې ادعا لري چې د مینې خواک تر وېرې رامنځته کولو قوي او خواکمن دی. همدا راز د دې ترڅنګ دوه مخیتوب هم د دوی له اصلي ځانګړنو ګڼل کېږي.

د تولني ضد شخص/ جامعه ستیز اقدامات او کړنې

اوس په دې خبرې کوو، چې د ټولنې ضد شخص کومې کړنې اظهاروي او کومې ځانګړنې لري، چې تر څو دوی خپلې موخې ته پرې ورسېږي.

جذابیت: په دغو اشخاصو کې د جذابیت مسله ډېره مطرح ده. جذابیت کېدای شي ظاهري او واقعي واوسي. خو دا خلک واقعي جذاب نه وي. په ژوند کې حتما له داسې خلکو سره مخ شوي یاست، چې دوی مثبت په نظر درځي او هغو کړنو د دوی په بیروني چلندونو اغېز کړی او بنایسته کړي وي. خو هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کس چې ذاتي جذاب وي د دوی د جذابیت د مینې په خرګندولو او د نورو د خوښۍ لپاره د دوی په غوښتنو کې خرګندېږي. په داسې حال کې چې د ټولنې ضد شخصان دا ډول افراد نه دي.

دوی په دې قادر او برلاسي دي، چې د ظاهري جذابیت ټولې نښې په ځان کې پیدا او ښکاره کړي، د دې اصلي لامل دا وي چې د دوی له بیروني کړنو سره سر وخوري. دوی فکر کوي چې د چا پر وړاندې جذابیت ښکاره کړي او د چا پر وړاندې یې ښکار نه کړي، که پوه شي چې مقابل کس پر وړاندې زما جذابیت اغېزناک او موخې ته د رسېدو په برخه کې راسره مرسته کوي نو بیا دی په ټول توان هڅه کوي، چې مقابل لوري ته جذابیت ولېږدوي، د ده دا کړنې او چلند واقعي نه وي یوازې او یوازې د بهرنیو کړنو سره د سمون په پار یې ترسره کوي.

دروغ: د ټولنې ضد اشخاصو بله ځانګړنه دروغ ویل دي. په یوازې دروغو یو انسان د ټولنې ضد شخص نه شي کېدای، کله چې له نورو ځانګړنو او صفتونو سره ګډ شي نو د ټولنې ضد شخص/ جامعه ستیز ورنه جوړېږي. دوی ته دروغ ویل دومره عادي او اسانه دي لکه یو سالم انسان ته د ساه اخیستل. دوی پخپلو دروغو کې دومره ماهر وي، چې د غلط ثابتېدو لپاره یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېڅ نښانه نه وي، دوی د دروغو ويلو په وخت کې احساس، شرم، ګناه او وېره هر څه يوې خواته اچوي ځکه چې دوی له دروغو هدف يوازې او يوازې د خپل کار ترسراوی يا موخې ته په هماغه وخت کې رسېدل دي.

نه پښېمانتيا؛ د دغو خلکو يوه ځانګړنه د نه پښېمانتيا ده. دوی که هر ډول ناوړه کړنې، قتل، ګناه، ضرر او... ترسره کړي هېڅ د پښېمانتيا احساس نه کوي او نه پرې پښېمانه کېږي. سالم انسان د تېروتنې په صورت کې پښېمانتيا ښيي حتی ځان ورته ډېر ګنهګار او مجرم ښکاري؛ خو دا احساس د ټولنې ضد شخص کې شتون نه لري. دوی پخپل کړي انتخاب هېڅکله نه پښېمانه کېږي او يو ناحقه دليل ورته تراشي. دوی د چا احساساتو، عاطفې او فکر په کيسه کې نه وي يوازې او يوازې د ګټې او ناګټې له اړخه ورته ګوري چې کوم څه مې په ګټه دي او څه مې په ګټه نه دي. د هغوی لپاره ګناه بښخې ګناه نه ښکاري دوی په دې تراو ډېر بې پروا وي. دوی هغه وخت پښېمانه کېږي، چې خپلې موخې ته ونه رسېږي يعنې دوی پر دې پښېمانه وي چې خپلې موخې ته د رسېدو لپاره يې ولې د ټولنې ضد شخص له معيارونو سمه او اغېزناکه ګټه وانه خيسته يا يې ولې په سم ډول پلې او ترسره نه کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په احساساتي محرکاتو نه کنټرول؛ ډېری خلک د عاجلو پرېکړو او احساساتو کنټرول لري؛ خو د ټولنې ضد شخص افراد بیا دا ځانګړنه نه لري دوی که غواړي یو کار ترسره کړي پرته له ځنډ او وېرې سمدستي په هغه کړنه لاس پورې کوي. بنایي هغه قتل، غلا، وژنه، جنسي ـ تېری او... وي. دغه بې رحمانه احساساتي غبرګون هغه څه دی، چې د ټولنې ضد شخص کولی شي ځان په قوي نظامي یا قوي سوداګر بدل کړي. پرته له وېرې، ځنډ او قطعي پرېکړې هغه صفت دی، چې معمولي انسانان یې نه لري، چې دا صفت اصلا د ژوند د پرمختګ لپاره زیانمن تمامېدای شي.

خواخوږي: دا یوه انساني ورتیا ده، چې د نورو په درد پوه شې او هغه درد خپل درد وګڼې؛ خو د ټولنې ضد شخص خلک له دغې ځانګړنې هاخوا دي. دوی ته د نورو ژوند هېڅ اهمیت نه لري. که یو څوک له بدې پېښې سره مخ شي د ټولنې ضد شخص له هر ډول احساس پرته یوازې په دې فکر کوي چې په دغه پېښه کې به ماته کومه ګټه ورسېږي یا به په دغه پېښه کې زه څنګه رول ولوبوم چې زه ګټه پکې ترلاسه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نرگسیت/ پرځان مینتیا پر بنسټ کړنې

پر ځان د مینتیا لومړی نښه دا ده، چې له حده زیات د ځواک او موقعیت خیال او تصور ورسره وي. ډېری پر ځان مین حتی د کوچنیوالي له دورانه دا خیالات او تصورات لري؛ خو هغه کسان چې نرگسیستان یا پر ځان مین نه دي هغه هماغه ځایونو ته رسېدلي کوم چې یې نرگسیستان کوي. پر ځان مین په شدید ډول دا احساس کوي چې زه د ستاینې او درناوي وړ یم او دا مې حق دی، چې تر هر چا لوړ او قدرمن شم. کله چې د دوی درناوی یا ستاینه ونه شي دوی ته دا مسله بې حرمتي او نه درناوی ښکاري.

دا باور چې «زه له ډېری خلکو ښه یم، زه خاص یم، زه له خلکو لوړ یم». په اوسنیو ټولنو کې ډېری خلک په دې رواني ناروغی اخته دي. دوی دا خوښوي، چې په هر ډول حالاتو کې دې د دوی چاپلوسي او درناوی وشي. هغه خلک چې په دغه ناروغي اخته دي د ارزښتمندی او ځان لوی حسابولو په افراطي چاپېریال کې ژوند کوي او دا افراطي مسایل د دوی په ظاهر هم اغېز ښندي. دوی تاییدي او درناوي ته اړتیا ویني او له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیوکې یا مخالفت څخه نفرت بنیي. د نرگسیستانو لپاره ستاینه، درناوی او تایید لکه اکسیجن داسې دي، بلخوا نیوکه او مخالفت ورته د زهرو مثال لري.

اوس تاسو فکر وکړئ کله چې پر ځان مین یو ځای ته ورسیږي او نور کسان یې ترلاسه لاندې وي څه به وکړي؟ دغسې خلک دا توقع لري چې دوی ته دې سرټیټ شي، د خدای ج غوندې اطاعت دې وشي، هره خبره دې ومنل شي، که گناه وي که نه وي چې امر وشي باید ترسره شي. کله چې له پورتنیو مسایلو سرغړونه وشي؛ نو په شدید او په ډېرې بې رحمۍ سره هغه ته سزا ورکوي.

په اوس وخت کې شمالي کوریا د دې مسلې ښه بېلگه ده. حاکمان او مشران یې له ملته غواړي چې دوی ته دې د خدای ج په څېر سجده وشي، همدومره درناوی دې وشي بلخوا که چا د دولت د پرېکړو مخالفت وکړ یا یې سالمه نیوکه او انتقاد پرې وکړ دوی شکنجه او حتی اعداموي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردم ازاري/ ساديزم

مخکې مو په دې خبرې وکړې، چې درې ګونې تياري درې موضوعات په ځان کې رانغاړي، چې ماکياوليزم، د ټولنې ضد شخص او نرګسيت/ پر ځان مينتيا وه؛ خو اوسنيو اروا پوهانو دا څرګنده کړې، چې د دغو دريو موضوعاتو تر څنګ يوه بله موضوع هم شتون لري، چې هغه د خلکو ځورول يا مردم ازاري ده.

په لومړيو دريو موضوعاتو کې خلک کولی شي، چې تر يو څه اندازې يې نبښې نښانې کنټرول يا تشخيص کړي؛ خو دا څلورم ډول يې حتی د پوهېدو وړ نه دی.

ساديزم يا مردم ازاري هغه څه دي چې نورو ته له فزيکي، رواني او جنسي- پلوه په داسې ډول زيان او درد رسېږي، چې هغه خوند ورته واخلي، د خوښۍ او سکون لامل يې شي. دا ډول خلک د نورو په شتون کې په ذهني، فزيکي يا جنسي- توګه د خلکو سپکاوی، ځور يا ملنډې وهي او خينې وختونه د تېري، ظلم او جرم په ډول خپل کار او چلند ترسره کوي.

مردم ازاري يا ساديزم د دې لپاره نه رامنځته کېږي، چې يوه هدف يا موخې ته دې پرې ورسېږي، له دې يوازې او يوازې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هدف دا وي، چې د نورو له زيان او درده خوند واخلي. لکه خنګه چې عادي خلک يوې ورزشي سيالی ته د خوند په موخه ليدو ته ورځي او ننداره يې کوي دوی د نورو د زيان او درد ليدو او نندارې ته د خوند په موخه ورځي.

نهم څپرکی

په تورة ارواپوهنه کې لالچ

ناوړه/ شيطاني تمايلات

لالچ، فريب او دوکه په تورة ارواپوهنې کې عامه او مشهور مفاهيم دي چې د بحث لپاره يوه بشپړ څپرکي ته اړتيا لري.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرى خلک د تورې اروابوهنې له دغو تخنيکونو کار اخلي او موږ و تاسو ډېرى وخت له داسې مسايلو سره مخېږو.

غريزه د بشر- له اساسي او قوي اړتياوو ګڼل کېږي، چې د نه رسېدا په وخت کې انسان له ستريس، فشار، اندېښنو او ناراحتي سره مخېږي.

په دغه مسله کې افراط بيا خاصې پايلې لري په نړۍ کې ډېر مشهور شخصيتونه او ولسمشران تېر شوي، چې په دغه مسله کې ډېر مشهور شوي دي.

په تاريخ کې يو مشهور لالچي د انګلستان اتم شاه هنري دی. نوموړي دې مسلې ته دومره تمايل درلود، چې حتی يوه نوې دلې او غورځنګ يې د دې په پار رامنځته کړ، چې خومره غوارې هماغومره وادونه وکړي. هغه همدا راز لېوالتيا درلوده چې پخپلو مېرمنو ډېر کنټرول ولري، چې حتی ځينو د دغه کنټرول په پايله کې ځانوژنه وکړه.

نوموړی په توره اروابوهنه کې له تاريخي برخې يو پېژندل شوی لالچي دی. لالچ د تورې اروابوهنې له اصلي ارکانو ګڼل کېږي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي ځينې له ځينو سره دا پوښتنه وي، چې ايا تـول لالچونـه د تـورې ارواپـوهنې پـه کټګـورۍ کـې راځـي؟ نـه. تـول لالچونـه لـه دې ريښـه اخلي، چې څنګـه د يـو چا جلب توجه ځانته راواړوي. ډېرى خلک چې د تـورې ارواپـوهنې لـه دغـو تخنيکونـو سره نابلـده او سـمه مطالعه ورنـه نـه لـري؛ نـو پـه تـرسره کولـو کـې يـې پاتـه راځي او پخپل رنګ کې کوټ خوري.

(Hitcht)يا(Crazy Stupid Love)که تاسو

فلـم وګـورئ پـه هغـه کـې دا مسـله ډېـره زبردسـته تشرـيح شـوې، چـې هغـه څـه غـواړي او پـه څـومره زبردسـت ډول يـې پـه لاس راوړي.

پـه تـوره ارواپوهنـه کـې لالـچ بيـا پخپـل ذات کـې پـه دوه ډولـه بـېـل شـوى، چـې يـو يـې اخلاقـي او بـل يـې غيراخلاقـي دى، چې په دې تړاو به په راتلونکي کې خبرې وکړو.

پـه دغـه ځرکـي کـې بـه تاسـو تـه هغـه تـولې لارې چـارې او تخنيکونـه پـه ګوتـه شي چـې پـه دې برخـه کـې کـاريږي؛ زمـوږ بـه هيلـه دا وي، چـې تاسـو يـې پـه ښـه ډول زده کـړئ او پخپـل ژونـد کـې ځـان او نـورو دوسـتان مـو لـه دغـه تـورو لالچونـو او لالچيـانو څخه وژغورئ.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په توره اروایپوهنه کې د لالچ کارول

ښايي له تاسو سره دا پوښتنه او فکر وي، چې ولې د نورو جلبولو لپاره خلک له لالچ کار اخلي؟ ولې نه شي کولی چې خپلې غوښتنې او هیلې په رښتیني او سالم ډول مقابل لوري ته ووايي؟ د دې پوښتنو فکر پیدا کېدل او ورته متوجه کېدل د لالچ پوهېدو په برخه کې لومړی گام دی.

راځئ داسې کس په نظر کې ونیسو چې خپل ژوند پرته د تورې اروایپوهنې له تخنیکونو او ارکانو پرمخ وړي. دغسې کس ته «سنتي خواستگار/ غوښتونکی» ویلی وشو دا خواستگار ښايي مخکې له دې چې له چا سره خاصه او مهمه اړیکه رامنځته کړي لکه د کوژدې، وخت او لګښت یې ډېر پرې راځي او بیا چې کله مقابل لوری ورته هو کړي پرته له پلټنې او د مقابل لوري له مسایلو د خبراوي سمدستي کوژده کوي.

په دغه بهیر کې د وخت په تېرېدو سنتي غوښتونکی ویني چې څه ډول ده غوښتل ژوند یې جوړ شي او مقابل لوری د ده له فکر او ورانـدوینې سره سم وي همغسې نه وي، لامل یې دا وي، چې دی ډېرې بېړې پسې اخیستی و او پرته پلټنې یې احساساتي تصمیم ونیو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه وخت کې يوازې دوه لارې پاته کېږي يا به بې روحه او بې ساه غونډې د تش کالبت په ډول ناخوښ ژوند ته دوام ورکوي يا به د ژوند له ملګري/ ملګرې سره خيانت کوي.

د پورتني کس (سنتي خواستګار) او هغه لالچي چې په داسې اړيکه جوړولو کې د تورې ارواپوهنې له تخنيکونو کار اخلي ډېر ستر توپير موجود وي.

لالچي د اړيکو جوړولو لپاره له لومړنيو اصولو او تخنيکونو سره زبردست بلد وي او غوره او مناسب وخت کې ورنه کار اخلي.

د تورې اروايپوهنې کارونکي وايي چې د انسان ذهن د يوې مخفي وسلې په ډول دی.

سنتي خواستګار/ غوښتونکي په پټو سترګو د مينې نړۍ ته ننوځي، احساساتو پسې رااخيستی وي او بېړنۍ او نامناسبه پرېکړې نيسي-؛ خو يو ماهر لالچي د هغه غشي- ويشتونکي په څېر دی چې د هدف لوري ته غشی خوشي کړي، پسې ګوري او خوند ورنه اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لالچ تخنیک کارول ناوړه کار دی؟

هغه کسان چې د تورې اروابوهنې د لالچ برخې ته نوي راغلي له ډېریو سره دا اندېښنه او پوښتنه وي، چې ایا دا تخنیک کارول غیراخلاقي یا ناوړه دی که نه؟ په دې انسان قضاوت نه شي کړای چې لالچ خنګه دی، په توره اروابوهنه کې لالچ په ذات کې بد او ښه نه لري. په ښه او بد هغه وخت قضاوت کېدای شي، چې کله د دوی موخې ښکاره شي. په پراخ ډول په توره اروابوهنه کې لالچ په درېیو نیتونو ترسره کېږي. لومړی له نورو سره د مرستې؛ دویم نورو ته د زیان رسولو او درېیم یوازې د خپلو اړتیاوو د پوره کولو لپاره له نورو سره مرسته.

له نورو سره په مرسته کولو کې د تورې اروابوهنې د لالچ تخنیک کارول سخت کار دی. تاسو داده یاست، چې ټول لالچ کونکي خودخواه او خودغرضه دي؟ نه.

د لالچ په نړۍ کې یو مشهور فورمول دا دی، چې «هغه خلک چې په ښه وضعیت او حالت کې مو ولیدل پرېږ یې ږدئ». هغه خلک چې دا فکر لري چې د لالچ په بهیر کې باید مقابل لوري ته زیان نه ورسوم، دوی دواړه کولی شي له دغه بهیر خوند او لذت واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې اساس ځوک ځنګه پوهېدای شي، چې لالچي دې د زيان رسولو پر ځای د ګټې يا ښه نيت ولري؟ مخکې له دې ځخه چې په هر څه پوه شئ لومړی دا دی، چې دروغ ويل او ګمراه کول په هېڅ ډول د اخلاقي لالچ اصلي موخې او اهداف نه دي.

د غيرصادق لالچي تر ټولو مهمه ځانګړنه دا وي، چې تل له داسې ژمنو کار اخلي چې هېڅکله د عمل جامه نه ور اغوندي. ماهر لالچي دا ژمني نه کوي، چې هغه يې د ترسره کېدو نيت او توان ونه لري.

ځينې بيا چې د توري اروپوهنې نړۍ ته ننوځي ډېر کم د خپلو کړنو تر شا پاکې او سالمې انګېزې لري، نور يې ډېرې يوازې او يوازې د خپلو غوښتنو د پوره کولو لاس په کار کېږي، دوی په ډېرې لېوالتيا سره نور ګمراه يا زيان ورسوي د حيرانتيا وړ مسله دا ده، چې دوی د ځينو خلکو په فکر کې ډېر په زړه پورې او تکړه خلک ورته معلومېږي. هغه کس چې له دا ډول تخنيکونو کار اخلي يوازې او يوازې د ځان ګټې ته اهميت ورکوي، د نورو خلکو د احساساتو او زيان په کيسه کې نه وي، دوی د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو د برخلیک په اړه په ډېره بې رحمه او بې پروا توګه د فرېب نړۍ ته ننوځي.

بلخوا دا ډول لالچي کله ناکله ذلیلناکه لاسته راوړنې، چې د ځان لپاره یې په بې پروایي سره لاس ته راوړي له تاوتریخوالي سره مخ شي هغه خلک چې د لالچ په برخه کې ډېره زیاته رویي یا تفریط کوي ښایي د ځینو لخوا تر برید لاندې راشي او خپله زیان وویني.

تر دې ځایه په توره ارواپوهنه کې د لالچ تخنیک دوه کرنلارې په ګوته شوې، چې د یوه یې هدف له نورو سره مرسته وه او د بل یې موخه نورو ته زیان رسول و. اوس په درېیم مورد خبرې کوو هغه دا دی، چې یوازې د تجربې ترلاسه کولو په لټه کې دی.

هغه کسان چې د توری اروایوهنې د لالچ تخنیک یوازې ځان ګټې ته د رسېدو په پار کاروي د ده فکر دا وي، چې دا مې د پرمختګ لپاره زبردسته لاره ده. د انساني جوهر خلاف کړنې، د ځان د خوندیتوب لپاره هڅې، د سرو کرښو ماتول، د اړیکو جوړولو لپاره د خلکو د کمزورۍ تکي پیدا کول هغه څه دي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ځينې خلک دې ته مجبوري چې له بې رحمانه او ناوړه مېتودونو کار واخلي.

د پورتنيو ځانګړنو لرونکي خلک چې په خپله اړيکه کې خومره بريا ته رسېږي هماغومره خوند ورنه اخلي.

د لالچ د پيل ټکی

تاسو اوس په تورە ارواپوهنه کې د لالچ له اساسي مفهوم سره بلد شوئ او په دې هم پوه شوئ، چې ولې يې خلک کاروي. همدا راز په دې مو خبرې وکړې، چې لالچي کېدای شي ښه، بد يا بې تفاوته وي. اوس چې په تورە ارواپوهنه کې د لالچي قصد او انګېزه روښانه شوه ښايي تاسو ته دا پوښتنه پيدا شي، چې خپلو موخو ته د رسېدو لپاره له کومو لارو چارو کار اخلي.

CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرى لالچيان شايي يوه ځانګړې كرښلاره ولري، چې د هغه پرمټ كولى شي له داسې تخنيكونو كار واخلي تر څو خپل هدف ته ورسېږي.

د لالچ تخنيكونه

اوس په دې خبرې كوو، چې په تورە اروا پوهنه كې د لالچ د برخې تخنيكونه كوم دي، چې هغوى په وسيله دوى اغېزناک لالچ ترسره كړي.

غيرمستقيم چلند: غيرمستقيم چلند د لالچ د برخې يو ډېر كليدي او مهم تخنيک دى. ډېرى خلک د اړيكو جوړولو يا يو څه د لاسته راوړلو په برخه كې مستقيما له يو چا غوښتنه كوي، چې تر ډېره نه شي كولى خپل مطلوب ته ورسېږي.

د چا سره د واده د تړون په برخه كې دوى مقابل لوري ته هڅه كوي، چې سمدستي په مستقيم ډول دوى ته د ژوند د ملګرې/ ملګرې وړانديز وكړي، چې دا ډېره مطلوب پايله نه لري.

مثلا: ځومره ښكلې/ ښكلې يې، څه ښكلې سترګې خداى دركړې، زبردست غږ دې دى او... . دا هغه كليشه‌يي يا

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکراري جلمې دي، چې ډېرى خلک يې په دغو حالاتو کې مقابل لوري ته کاروي. ستاسو په اند مقابل لوري ته په مستقيم ډول دا خبرې کول غوره دي؟ نه هېڅلکه نه، ځکه مقابل لورى له دغو کلماتو بل تصور او فکر اخلي، دوى دا نه خوښوي، چې په لومړيو کې دې له داسې ګرمو احساساتو سره مخ شي.

له کليشه يي کلماتو او چلندونو ورهاوخوا غيرمستقيم چلند په مقابل لوري کې يو نوى حس او فکر رامنځته کوي. کولى شو، چې د مقابل لوري په خبرو د راوستو او له هغوى سره د اړيکو جوړولو لپاره لومړى داسې خبره يا جمله وکاروو، چې لړ خوش طبعه او مزاقيه وي. دا جمله کېداى شي چې د جذابي پوښتنې په څېر مطرح کړو. مثلا لالچي له غيرمستقيم تخنيکه استفاده کوي ښايي داسې پوښتنه وکړي«موږ دا ډېر وخت شو بحث کاوه ته کولى شې چې دا ستونزه زما او د دغو ملګرو ترمنځ راحل کړې، ستا په اند سړي ډېر دروغ وايي که ښځې؟» دغسې پيل په مقابل لوري کې د اغېزمنتيا سبب کېږي او فکر کوي، چې په دغه کار کې کوم خاص هدف نه لري.

د غيرمستقيمو عبارتونو يوه ګټه دا ده، چې ډېر کم يې د ردېدلو امکان وي. لالچي هېڅ وخت نه غواړي، چې په مستقيم ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي مقابل لوري ته ورانديز وکړي، ځکه په ورانديز کې ډېر احتمال د ردېدلو وي؛ خو په غيرمستقيمو عبارتونو او خبرو کې د رد امکان ډېر کم او يا حتى هېڅ نه وي.

تولنيز محبوبيت؛ د لالچ په تخنيکونو کې يو بل ډېر مهم تخنيک تولنيز محبوبيت دی. هغه خلک چې په ټولنه کې محبوب او ګران خلک وي دوی د نورو په پرتله ډېر جذاب وي حتى خلک هڅه کوي، چې ځان د هغه د جذابيت تر اغېزې لاندې راولي. ولې؟ ځکه چې لالچي تولنيز محبوبيت ولري نو د هغه هر چلند او اړيکې ته خلک تر ډېره په مثبته سترګه ګوري کله چې له يو چا سره د اړيکو جوړولو په لومړي پړاو کې وي مقابل لوری حتى دا د ځان لپاره غوره ګڼي، چې له ده سره اړيکه جوړه کړي. داسې کس چې په ټولنه کې محبوبيت نه لري نو له هغه ډېری خلک لرې ګرځي تر ډېره يې زړه نه غواړي، چې اړيکه دې ورسره ولري يا دې ملګرتيا ورسره وکړي او داسې خلک تر ډېره ګټور هم نه ثابتېږي.

په همدې اساس څنګه کولی شو، چې د لالچ په برخه کې له تولنيز محبوبيت ګټه واخلو؟ دلته يو مورد دا دی، چې «عمل تر خبرو ډېره ښه پايله او اغېزناک ثابتېدای شي». ډېری خلک په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې کې تېروتنه کوي، دوی دا فکر کوي، چې په خبرو مقابل لوري ته د محبوبیت وړ شخص ګرځي؛ خو داسې نه ده ډېری وخت مقابل لوری دا فکر کوي، چې دا هسې لاپې وهي او لاپوګر انسان دی. د لاپو پر ځای ښه دا ده، چې هغه تاسو په داسې ځای کې ووینې، چې تاسو له یوې ډلې ملګرو یا ښو خلکو سره ناست یاست، تر څو هغه دا وانګېري، چې دا کس ټولنیز دی او ټولنیز محبوبیت لري. دا په طبیعي ډول په مقابل لوري اغېز کوي او ستاسو ټولنیز ارزښت لوړوي.

لار ورکې؛ د مقابل لوري ګمراه کول/ لار ورکیتوب د ټولنیز محبوبیت اړوند یو بل هنر دی، چې یو لالچي ورنه کار اخلي. مثلا یو لالچي مېلمستیا ته راځي دی داسې کسویني، چې غواړي له هغه سره خبرې وکړي؛ د دې پر ځای چې په مستقیم ډول له هغه کس سره خبرې پیل کړي نو لالچي لومړی له نورو خلکو سره خبرې پیلوي ورو ورو د هماغه کس خواته ځي، خبرې ورسره پیلوي او تعامل رامنځته کوي.

ننګونه رامنځته کول؛ د لالچ په برخه کې د توري اروا پوهنې یو تخنیک دا هم دی. د ننګونې په تخنیک عادي انسانان نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږي، څکه ډېر باریک ترسره کېږي. په دغه تخنیک کې د اړتیا په صورت کې له هدف لرې کېدل دي.

د ځان ښه ښکاره کېدا؛ دا مفهوم د هغو کارونو لپاره کارول کېږي، چې نور یې په ناسم یا اشتباه ډول ترسره کوي. دلته لالچي هڅه کوي، چې هغه کار چې نور په ناسم یا اشتباه ډول ترسره کوي دی یې په سمه طریقه ترسره کړي. لالچي له ځان سره فکر کوي، چې څنګه وکړای شم داسې کارونه ترسره کړم، چې د خلکو د مثبت غبرګون سبب شي؟

همدا راز د ښه ښکاره کېدا یو بل او مشهور مېتود د جامو اغوستل دي. دوی هڅه کوي، چې داسې لباس واغوندي چې له عادي خلکو متفاوت او ښه وي. مثلا که چېرته په کوم مجلس کې عادي خلک وي دی هڅه کوي، چې ترهغو ښې او لږ رسمي ډوله جامې واغوندي او هلته لاړ شي، چې دا پر نورو ډېر اغېز ښندلای شي.

مخکښ شخصیت؛ په لالچ کې د مخکښ شخصیت ښکارکول یو بل ګټور او مهم تخنیک دی، چې ډېری لالچیان ورنه ګټه اخلي. ډېری خلک له دې خوند اخلي، چې لارښونه یا هدایت دې شي، دوی هڅه کوي، چې خلک هدایت کړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله غوښه پرېکړه ښکاره کړي، همدا شان داسې فزيکي حرکتونه ترسره کوي، چې پر ځان باور يې وښيي دا مسايل کولی شي، چې د وېرې مخنيوی او پر نورو د اغېزمنتيا سبب شي.

ځينې لالچ کونکي د خپلو اهدافو د لاسته راوړلو په پار له ځان سره د تولني ضد شخص خلک ساتي. ځکه د د تولني ضد شخص خلکو يوه لويه ځانګړنه دا ده، چې له نورو سره د اړيکو د تعامل په وخت کې د وېرې حس نه لري او بې پروا وي. ډېرى ښځې او نارينه دا وېره لري، چې د هغه کس لخوا ورته د رد ځواب ورنه کړل شي، چې دوی يې لېوالـه دي. داسې ځانګړى تخنيک شته چې د وېرې له منځه وړلو لپاره کارېږي، داسې تخنيک چې ډېرى وخت يې د تولني ضد شخص خلک کاروي او هيڅ شى نه شي کولی چې په دوی کې د وېرې حس رامنځته کړي.

نو څنګه کولی شو، چې پر وېرې لاسبري او غلبه پرې وکړو؟

ځواب يې ساده دى او هغه دا دى، چې په مکرر ډول له رد سره مخبدل، چې دا تجربه تاسو ته دا در زده کوي، چې ردبدل دومره جدي مسله هم نه ده څومره چې موږ ورته په جدي يا بده

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګه ګورو. د وخت په تېرېدو د توري ارواپوهني لالچیان دا غوره ګڼي چې تل دې له رد سره مخ شي، نه له هغه څه سره چې بیا ورته د رسېدو په وخت پر ځان باور نه لرو. یعني دوی وايي چې پر ځان باور مهم دی رد یوه عادي مسله ده، چې انسان ورسره مخبري. د دغسې تخنیک ګټه دا ده، چې د ردېدو په وخت کې نور د ډار او عصبانیت له حالاتو سره نه مخبرېږي.

هغه کس چې له ردېدو سره ډېر حساسیت ښیي او وېره ترې لري اصلا د ردېدو چانس دومره نه وي څومره چې ده په فکر کې نیولی وي. له نویو خلکو سره د تعامل او اړیکو جوړولو په برخه کې پر ځان باور او ارامی حالت ډېر مهم دی او دا حالت د دغه تخنیک له عملي کولو رامنځته کېږي. هر څومره چې کس په لومړیو کې له رد سره مخ شي هماغومره په راتلونکي کې د ردېدو وېره ورسره کمېږي. دا مسله د وخت په تېرېدو سره د بریا او پرمختګ لامل ترځنګ د ردېدو چانس کموي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Dark Psychology

Michael Pace

Translated by: M Nabi Storai

بیه
150
13877
اروا پوهنه C-04

احمد زبیر نظری کتاب‌پلورنځی،
پل باغ عمومی کابل افغانستان
د اړیکو شمېرې:
۰۷۸۴۶۵۲۲۳۸۲ - ۰۷۰۰۲۶۵۹۰۷
بیه: ۱۸۰ ؋

CamScanner

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library